

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Masteroppgave 2022 30 stp

Fakultetet for landskap og samfunn

Hovedveileder på NMBU: Katinka Horgen Evensen

Utearealer ved asylmottak - hvordan utforme aktiviserende utearealer for kvinnelige beboere

Outdoor areas at the asylum reception -

how to design activating outdoor

areas for female residents

Amira Nasr El-Din og Veslemøy Osmundsen Vårlid

Master i landskapsarkitektur

BIBLIOTEKSIDE

Tittel: Utearealer ved asylmottak - hvordan utforme aktiviserende uteområder for kvinnelige beboere.

Title: Outdoor areas at the asylum reception - how to design activating outdoor areas for female residents

Forfattere: Amira Nasr El-Din og Veslemøy Osmundsen Vårlid

Veileder: Katinka Horgen Evensen, førsteamanuensis ved fakultet for landskap og samfunn, og landskapsarkitektur

Biveileder: Åsa Hjort, partner/landskapsarkitekt i InSitu

Sideantall: 109

Format: Liggende A3 (420x297 mm)

Alle figurer uten et figurnummer er produsert av forfatterne. Egne figurer er ikke nummerert eller referert til.

Emneord: Asylmottak, utforming av uteareal, meningsfulle aktiviteter, opplevd trygghet, kvinnelige asylsøkere, naturbasert integrering, Nome asylmottak

Keyword: Asylum reception, outdoor design, meaningful activities, perceived safety, female asylum seekers, nature-based integration, Nome asylum reception

FORORD

Denne oppgaven markerer avslutningen på et femårig masterstudium i landskapsarkitektur ved Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet.

Innledningsvis hadde vi et ønske om å dedikere masteroppgaven til en utelatt brukergruppe innen norsk landskapsarkitektur. Vi oppdaget at det var behov for programmering og opparbeidelse av uteareal i tilknytning norske asylmottak. Vi ønsket dermed å utforske hvordan utforming av utearealene kunne gi økt trivsel for beboerne, herunder kvinnelige beboere.

Masteroppgavens tematikk ble i februar desto mer aktuell da Russland invaderte Ukraina som førte til millioner av kvinner og barn på flukt. Tusenvis av disse har ankommet norske asylmottak. Med slike store flyktningstrømmer kan mottakenes uteareal spille en desto større rolle for beboerne.

I forbindelse med oppgaven har vi møtt, snakket og samarbeidet med en rekke engasjerte og hjelpsomme folk. Vi vil gjerne takke alle som har hjulpet oss å forme masteroppgaven vår.

En stor takk til vår hovedveileder Katinka Horgen Evensen for faglig innspill og engasjement. En stødig veileder har vært avgjørende for oppgavens resultat.

En stor takk til vår biveileder Åsa Hjorth for dedikert hjelp i oppgavens prosjektering og berikende veiledninger.

Vi takker også Kathrine Omnia Strøm for inspirerende samtaler rundt oppgavens retning og mål.

En stor takk rettes også til ansatte ved Nome asylmottak. Deres innspill og gode hjelp har vært avgjørende for oppgaven. Vi takker for all tid og entusiasme.

Takk til medstudenter for alle minnerike stunder, og faglig utvikling gjennom diskusjoner og samarbeid. Dere har alle løftet studietiden vår.

Sist, men ikke minst, vil vi takke hverandre for et utmerket samarbeid!

Figur 1: Veslemøy Osmundsen Vårlid & Amira Nasr El-Din (Nasr El-Din, 2022).

SAMMENDRAG

Velferdsstaten Norge skal sikre *“trygghet, likeverd og velferd for alle i samfunnet, uavhengig av økonomisk evne, kjønn, kulturell bakgrunn, sosial status og bosted”* (LO Stat, u. å.). Asylsøkere faller delvis mellom to stoler da de venter på svar på søknad om oppholdstillatelse. Asylsøkerne får dermed ikke oppleve velferdsstaten på lik linje som den øvre befolkningen. Mens de venter på svar lever de sine liv i mottak. Mottakene preges av trangboddhet, lav bokvalitet og lite aktiviteter utendørs (Støa et al., 2016).

Med bakgrunn i at beboere på mottak bor tett over lang tid øker behovet for privatliv og utfoldelse. Hverdagen til beboerne preges av venting og lite aktiviteter (Støa et al., 2016). I en slik setting spiller utearealene en stor rolle for å legge til rette for helsefremmende utemiljø. Herunder kan utearealene sette premisser for opplevd trygghetsfølelse og meningsfulle aktiviteter, og kan legge til rette for landskapet som en integreringsarena.

Nome asylmottak, et av fem basismottak i Norge, huset 9. februar 2022 168 beboere, hvorav 61 av dem var kvinner. Utearealene deres preges av lite programmering og slitasje.

Denne masteroppgaven undersøker hvordan utearealer kan utformes for å aktivisere kvinnelige beboere ved Nome asylmottak. Gjennom en designdrevet innovasjonsprosess ble et kunnskapsgrunnlag opparbeidet. Fra litteraturgjennomgang og spørreundersøkelse med ansatte ved Nome asylmottak ble programmering- og utformingstiltak sammenstilt.

Med utgangspunkt i programmering- og utformingstiltakene ble det prosjektert et planforslag til transformasjon av uteområdene til Nome asylmottak. Det legges frem en helhetsplan for en overordnet utvikling over de arealene som ble hyppigst brukt av de kvinnelige beboerne ved mottaket.

ABSTRACT

The Welfare State of Norway shall ensure “*security, equality and welfare for all in society, regardless of economic ability, gender, cultural background, social status and place of residence*” (LO Stat, s. a.). Asylum seekers partially fall between two stools as they wait their response to an application for a residence permit. Asylum seekers are thus not allowed to experience the welfare state in the same way like the rest of the population. While waiting for an answer, they live their lives in the asylum reception. The receptions are characterized by cramped living conditions, low living quality and few outdoor activities (Støa et al., 2016).

Due to the fact that residents in reception centers share their living areas for a long time their need for privacy and development increases. The everyday life of the residents is characterized by a lot of waiting and a low activity level (Støa et al., 2016). In a setting like this, the outdoor areas can play a major role in facilitating an activating outdoor environment. Among other things, the outdoor areas can set the conditions for a perceived sense of safety and meaningful activities, and facilitate the landscape as an integration arena.

Nome asylum reception center is one of the five main reception centers in Norway. It housed 168 residents on 9 February 2022, of which 61 of them were women. Their outdoor areas are characterized by a few activities and low maintenance.

This master’s thesis investigates how outdoor areas can be designed at asylum reception centers to activate female residents in Nome asylum reception. Through a design-driven innovation process, a knowledge base was built up. From the literature review and questionnaire with employees at Nome asylum reception, programming- and design principles were compiled.

Based on the programming and design measures, a plan proposal was projected for the transformation of the outdoor areas into the Nome asylum reception center. An overall plan is presented for an overall development of the areas that were most frequently used by the female residents at the reception.

BEGREPSDEFINISJONER

Asylsøker

En person kalles asylsøker når personen har søkt om beskyttelse (asyl) i Norge, og venter på at søknaden skal bli endelig avgjort (Utlendingsdirektoratet, u.å. b).

Asylmottak

Asylmottak er statens tilbud om midlertidig bolig for personer som søker asyl i Norge. Her bor flyktninger mens søknaden deres behandles (Bahus, 2022).

Transitmottak

Mottak der asylsøkere bor midlertidig, før de blir overført til ordinært mottak, privat boforhold eller ut av landet (Utlendingsdirektoratet, u.å. b).

Ordinære mottak

Asylsøkere flyttes til ordinære mottak etter asylintervju og blir boende mens søknaden behandles inntil de returneres eller bosettes i en kommune. Mottakene er bemannet på dagtid i ukedager (Utlendingsdirektoratet, u.å. b). Ordinære mottak deles inn i sentraliserte og ordinære mottak (Søholt & Holm, 2010).

Sentralisert mottak

I et sentralisert mottak bor alle beboere på samme plass med administrasjon i direkte nærhet (Søholt & Holm, 2010).

Desentralisert mottak

Desentraliserte mottak består av flere boliger lokalisert på forskjellige steder i ordinære boligstrøk. Boligene er tilknyttet en mottaksadministrasjon (Søholt & Holm, 2010).

INNHold

KAPITTEL 1 UTEAREALER VED NORSKE ASYLMOTTAK

Landskapsarkitektur ved norske asylmottak	s. 2
Livet som asylsøker	s. 3
Internasjonale og nasjonale føringer	s. 5
Oppgavens formål, problemstilling og mål	s. 6
Oppbygging og metode	s. 7

KAPITTEL 2 TEORI OG PRAKSIS

Bomiljøets betydning	s. 11
Helsefremmende utemiljø	s. 12
Naturbasert integrering	s. 19
Referanseprosjekt	s. 20
Solbakken asylmottak	s. 27
Tingvoll asylmottak	s. 29
Vang asylmottak	s. 31
Vinstra asylmottak	s. 33

KAPITTEL 3 NYE NOME ASYLMOTTAK

Nome asylmottak	s. 36
Metode: Designdrevet innovasjon	s. 39
Analyser og registreringer	s. 40
Spørreundersøkelse	s. 52
Sammenstilling av utformings- og programmeringstiltak	s. 56
Prototyper	s. 59
Endelig planforslag	s. 63
Budsjettvennlig planforslag	s. 92

KAPITTEL 4 KONKLUSJON OG REFLEKSJON

Figurliste	s. 98
Litteraturliste	s. 100

VEDLEGG	s. 106
----------------	--------

1

UTEAREALER VED ASYLMOTTAK

METODE

Litteraturgjennomgang

MÅL 1

Innhente kunnskap om fysiske tiltak for aktiviserende utearealer for kvinnelige beboere, og hvordan det kan bli et ledd i en integreringsprosess.

“I en situasjon med store mengder nye asylsøkere og flyktninger som ankommer Norge, er det lett å tenke at det er andre forhold enn den fysiske standarden ... som bør prioriteres. Det er også nærliggende å mene at begrensede ressurser gjør at vi må spare enda mer på bygningsmasse og infrastruktur. – Vi tror det er nødvendig å snu på det” - Eli Støa

(Støa et al., 2017)

LANDSKAPSARKITEKTUR VED NORSKE ASYLMOTTAK

I dag er det lite arkitekturfaglig kompetanse som er involvert i planleggingen av norske asylmottak (Støa et al, 2016). Utforming av norske asylmottak har i dag ingen minstestandard og avgjørelsen om enkelte mottak har tilstrekkelig kvalitet bestemmes ofte av UDI og gjeldende driftsoperatør.

Asylmottak er ofte bygget videre på eksisterende bygg eller gjenbruk av tidligere skoler, hoteller eller brakkerigger. Som følge av dette er bokvaliteten ulik fra mottak til mottak og tilgangen på utearealer og kvaliteten av dem varierer. Uteområdene er ofte preget av dårlig vedlikehold, lite programmering og lav estetisk verdi. På generell basis skiller utearealene seg negativt ut fra resten av omgivelsene og virker som et uegnet og utrygt bosted. I tidsrom hvor presset på antall søkere øker kan listen for hva som er forsvarlig bosted ligge veldig lavt. Dette går på bekostning av beboernes egen helse og sikkerhet (Støa et al, 2016).

Den australske arkitekturforskeren Kim Dovey mener at bygninger og utearealer symboliserer og danner sosialt konstruerte identiteter blant oss mennesker. Hvor vi bor og hvor vi hører hjemme sier noe om hvem vi er som mennesker. Den lave standarden ved asylmottak påvirker ikke bare beboerens egen bosituasjon, men påvirker

også lokalbefolkningens oppfatning av dem. Som utenforstående, betraktes beboerne som mindreverdige grunnet deres dårlige boforhold (Dovey, 2016, referert i Støa et al., 2016). Forsømte uteområder og hager sender signaler om at beboerne enten ikke mestrer å ta vare på omgivelsene eller at samfunnet ikke prioriterer midler til denne gruppen (Ziersch, 2018).

Landskapsarkitekter kan spille en viktig rolle i planlegging og utforming av utearealer ved asylmottak (Støa et al., 2016). Fysisk utforming av asylmottak er vesentlig for å øke trygghetsfølelsen for de kvinnelige beboerne (Seeberg, 2009; Seland og Liden, 2011, referert i Hauge et al., 2015). Omgivelser som rommer meningsfulle aktiviteter fremmer trivsel for asylsøkere. Ved å utforme mottakene med beboernes behov i sentrum, kan det sendes et signal om aksept og verdighet. En verdig utforming av asylmottak kan bidra til en positiv integreringsprosess og gjøre asylsøkerne bedre rustet til livet etter mottaket (Støa et al., 2016; Støa et al., 2017).

LIVET SOM ASYLSØKER

ASYLPROSESSEN

De som søker om beskyttelse i Norge, har en lovfestet rett til et sted å bo, i henhold til utlendingsloven § 95. Dette ansvaret ligger på Utlendingsdirektoratet (Bahus, 2022). Asylsøkere i Norge søker om beskyttelse enten fra forfølgelse eller utrygge levekår i eget hjemland. Når flyktninger ankommer Norge blir de sendt til det nasjonale ankomstsenteret med mulighet for mat og sengeplass. Her blir flyktningen registrert som asylsøker hos Politiets utlendingsenhet før utplassering ved et tildelt transittmottak. Tiden inne på transittmottaket varer inntil asylintervjuet er utført. Etter intervjuet plasserer Utlendingsdirektoratet asylsøkeren til et ordinært mottak til den har fått svar på søknad om oppholdstillatelse i Norge (Utlendingsdirektoratet, u.å. a).

Inne på asylmottaket er tiden preget av å vente. De venter på å få oppholdstillatelse eller bli sendt tilbake til hjemlandet dersom søknaden avslås. Asylmottak er i utgangspunktet et midlertidig botilbud, men med den store tilstrømningen av nye flyktninger de siste årene har ventetiden økt og forventet botid ligger på 2-4 år.

Det blir viktigere og viktigere å fokusere på å danne et hverdagsliv på mottaket for søkerne (Støa et al., 2016).

Forskning viser at med flere som ankommer landet, jo lenger blir ventetiden inne på mottakene. Dette kan være avgjørende for integreringsprosessen og er derfor viktig at man starter den prosessen tidlig. Mottakstjenesten i Norge har som mål å styrke asylsøkeren for integrering eller retur til hjemlandet (Utlendingsdirektoratet, 2008/2015, referert i Støa et al., 2016).

KVINNELIGE ASYLSØKERE I NORGE

Tall fra Utlendingsdirektoratet (2020a) viser at det finnes 1386 asylsøkere i Norge per 2020 hvorav 504 blant dem er kvinner. I dag anslås det at 75% av asylsøkerne får innvilget oppholdstillatelse. Antall asylsøkere som får oppholdstillatelse avhenger fra år til år og størrelsen på flyktningstrømmene. Kvinner på asylmottak er en sårbar gruppe. Kvinnelige flyktninger er utsatt for overgrep både før, under og etter flukten. Dette medfører at opplevelsen av utrygghet hos kvinnene på asylmottakene er høy (Støa et al., 2016). En studie fra av Odd Dalgard (2007) viser at kvinnelige innvandrere kommer ofte i tredjerekke, både etter ektemann og barn i en integreringsprosess. Nylig ankomne kvinner kan oppleve en indre konflikt når de ankommer et nytt land hvor de har med seg sosiale normer og tradisjonelle kjønnsroller fra hjemlandet. Dette kan true selvtilliten og identiteten hos innvandrerkvinner, mer enn hos menn (Dalgard & Thapa, 2007).

INTERNASJONALE OG NASJONALE FØRINGER

FN'S BÆREKRAFTSMÅL

FN har spesifisert 17 mål med tilhørende delmål som skal bekjempe globale utfordringer og sikre for bærekraftig utvikling. Delmål 11.7 berører oppgavens tematikk hvor ordlyden er:

“Innen 2030 sørge for at alle, særlig kvinner og barn, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne, har tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige grøntområder og offentlige rom” - (Forente Nasjoner, 2022).

Delmålet 11.7 sikter mot sosialt bærekraftige utemiljø. Byrommet og lokalmiljøet skal være inkluderende, trygt og robust. FN legger særlig fokus på kvinner, barn, funksjonshemmede og eldre. I planlegging og utforming av byrom er det viktig å ta hensyn til sårbare grupper ved tilrettelegging og universell utforming (Forente Nasjoner, 2022).

NASJONALE FØRINGER

I henhold til nasjonale føringer gjelder Stortingsmelding nummer 39 (1987 - 88) *Om innvandringspolitikk*. Stortingsmeldingen fremlegger mål om statlig mottaksdrift som «*nøakternt men forsvarlig boligtilbud som skal sikre beboernes grunnleggende behov og den enkeltes trygghet*». Dette tjenestetilbudet er knyttet til fire spesifikke mål og hensyn til asylsøkere:

- *Tilrettelegge for rask integrering, bosetting og inkludering*
- *Motivasjon og tilrettelegging for retur til hjemlandet hvis søknaden avslås*
- *Kostnadseffektiv drift*
- *Sikre asylsøkerens verdighet og funksjonsevne* (NOU 2011: 10).

Målene 1 og 4 er relevante for masteroppgavens tematikk. Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS) mener at disse målene kan imøtekommes med tilgang på aktiviteter både i og utenfor mottaket. Tilgang på ulike aktiviteter inne og ute kan forenkle interaksjonen mellom beboerne og lokalbefolkningen.

På den måten kan beboernes verdighet bevares og fremskynde en integreringsprosess (Austinå & Risan, 2016).

Utlendingsdirektoratet fremlegger målsettinger og krav om aktivitetstilbud for asylmottak. Asylmottaket skal *“legge til rette for at alle beboere kan delta i fritidsaktiviteter i og utenfor asylmottaket”*. Dette kravet oppfordrer til en aktiv og meningsfylt hverdag på asylmottaket. En annen målsetting fra UDI gir krav om *“...tilrettelagte fritidsaktiviteter som fysisk aktivitet og hobbyaktiviteter, samt fellesarrangementer.”*. Her kan en tilpasset utforming og programmering av både inne og uteareal besvare kravet. Videre presiseres det at kvinner som en sårbar gruppe må tas ekstra hensyn til i forhold til programmering av aktiviteter (Utlendingsdirektoratet, 2019a).

OPPGAVENS FORMÅL

Oppgavens hovedformål er utforming og programmering av utearealer ved asylmottak for å aktivisere kvinnelige beboere.

På grunn av lite fokus på planlegging av utearealer ved norske asylmottak er det behov for nytenkning og utforskning av fysiske løsninger som sikrer beboernes behov i utemiljøet. Masteroppgaven er utarbeidet som en inspirasjon for økt fysisk standard og økt bruk av utearealer ved norske asylmottak. Kvinnelige beboere er valgt som fokusgruppe med bakgrunn i at kvinnelige asylsøkere er en sårbar gruppe som ofte kommer senere i rekken i en integreringsprosess. Oppgavens hovedplanforslag tar ikke tatt hensyn til økonomiske aspekter. Hovedplanforslaget søker å utforske potensialet av arkitektfaglig bidrag i planleggingen av norske asylmottak. Ved siden av hovedplanforslaget fremlegges det en budsjettvennlig plan som kan realiseres med hensyn til dagens ressursgrunnlag for norske asylmottak. Detaljeringsnivået er avgrenset til et overordnet prosjekteringsnivå.

Prosjekteringsoppgaven er geografisk avgrenset til Nome ordinære asylmottak i Vestfold og Telemark fylke. Det ble tatt utgangspunkt i tre premisser for valg av prosjektområdet. Det første premisset omhandlet høy grad av sammenlignbarhet for å sikre overføringsverdi til andre utearealer ved asylmottak. Det andre premisset var at mottaket var statlig driftet og sentralisert. Desentraliserte mottak har ofte lite eller ingen utearealer, og var derfor ikke relevant for oppgaven. Det siste premisset omhandlet ønske om en større andel kvinnelige beboere i mottaket.

PROBLEMSTILLING OG MÅL

Problemstilling:

Hvordan kan landskapsarkitekter utforme aktiviserende utearealer for kvinnelige beboere ved norske asylmottak?

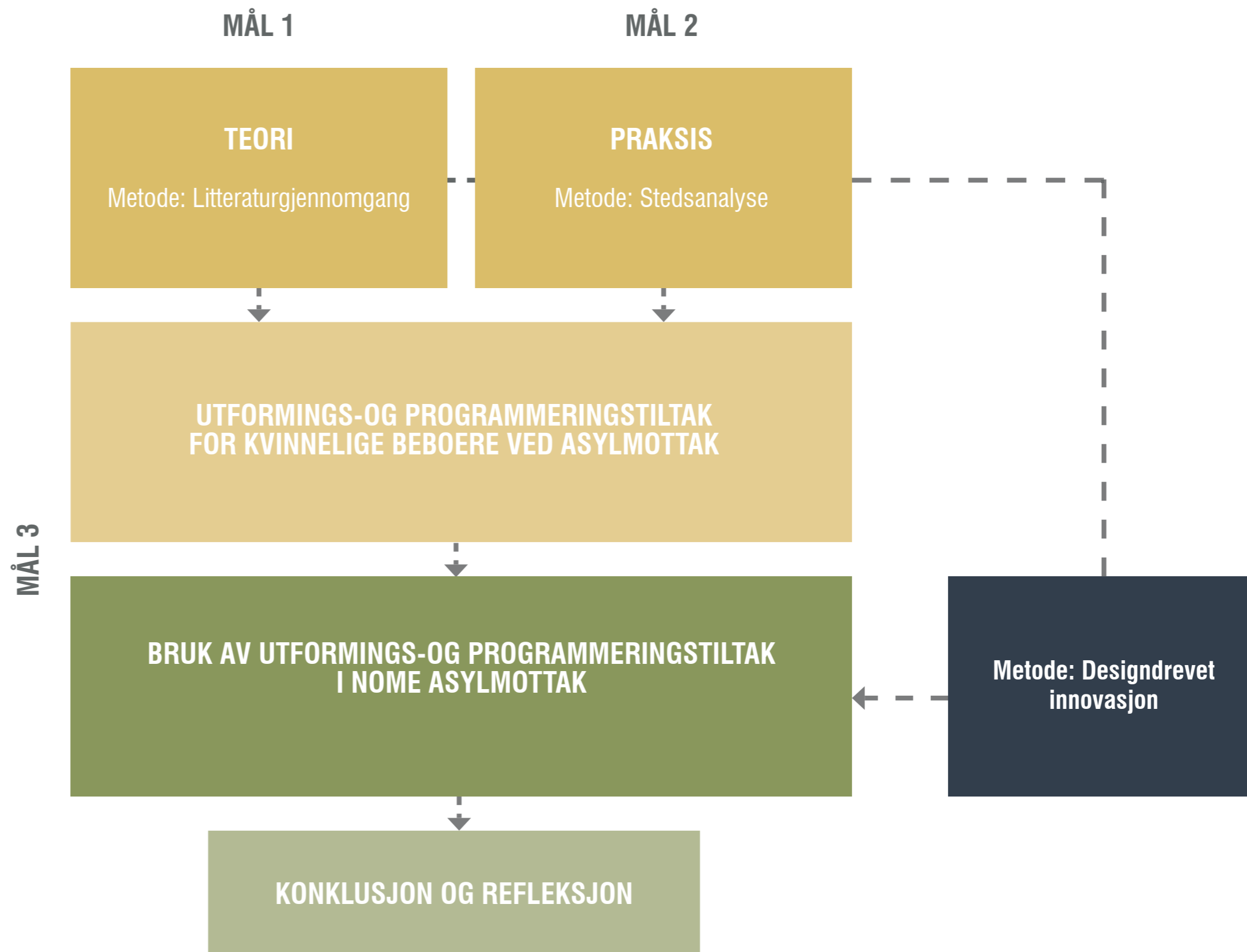
Mål:

1. Innhente kunnskap om fysiske tiltak for aktiviserende utearealer for kvinnelige beboere, og hvordan det kan bli et ledd i en integreringsprosess
2. Analysere utearealers aktiviteter ved norske asylmottak
3. Foreslå fysiske tiltak for utearealer ved norske asylmottak for aktivisering av kvinnelige beboerne, og utprøve disse i Nome asylmottak

OPPBYGGING OG METODE

OPPBYGGING

Oppgaven tar for seg tre mål, og en problemstilling som besvares trinnvis. Oppgaven er delt opp i fire kapitler. Det første kapitlet forklarer bakgrunn og relevans for oppgaven, samt blir problemstilling og mål for oppgaven introdusert. I kapittel to gjennomføres det en littergjennomgang for å innhente kunnskap om helsefremmende omgivelser og naturbasert integrering. I samme kapittel utføres det en analyse av uteareal ved et utvalg norske asylmottak. I det tredje kapitlet benyttes fysisk tiltak fra litteraturgjennomgangen til å utarbeide et planforslag for prosjektområdet Nome asylmottak. Det fjerde kapitlet består av en konklusjon som svarer på problemstillingen, og en refleksjon rundt utfordringer og læringsutbyttet av oppgaven.

Figur av oppgavens oppbygging og metode

METODE

LITTERATURGJENNOMGANG

I litteraturgjennomgangen samles relevant kunnskap som faglig bakgrunn for oppgaven. Videre utforskes ulike referanseprosjekt for inspirasjon til programmering og utforming av utearealer ved asylmottak for kvinnelige beboere .

ANALYSEARBEID

Det gjennomføres en analyse av utearealer ved utvalgte norske asylmottak. Analysens formål er å undersøke og belyse hvilke programmerte aktiviteter som finnes utendørs ved fire sentraliserte og ordinære asylmottak i Norge. Stedsanalyser av Nome asylmottak er utarbeidet for informasjonsinnhenting om områdets eksisterende styrker, svakheter, utfordringer og muligheter. Analysene baseres på observasjoner under befaring, kartanalyser og innhenting av relevant datamateriale.

BEFARING

Befaring til Nome asylmottak fant sted 09.02.2022. Befaringen ble utført sammen med tre av mottakets ansatte. De ansatte viste oppgavens prosjektområde samt flere lokasjoner i nærmiljøet. Befaringen fant sted på vinterstid. I ettertid av befaringen fikk vi tilsendt bildemateriale fra mottakets ledelse som viste en vårsituasjon (20.04.2022). Gjennom samtaler med mottakets ansatte, og fotografering og observasjon på stedet, ble informasjon og inntrykk innhentet. Dette ble grunnlaget for det videre arbeidet med oppgaven.

SPØRREUNDERSØKELSE

For å kunne forstå behovene til kvinnelige beboere ved asylmottak ble det foretatt en spørreundersøkelse med tre av mottakets ansatte. Informasjon rundt bruk og opphold av mottakets utearealer og lokalsamfunnet rundt, samt ønsker om aktiviteter ble samlet inn. Informasjon som fremkom i spørreundersøkelsen ble brukt som grunnlag i prosjekteringen.

PROSJEKTERING

Prosjektoppgaven bygger på metoden designdrevet innovasjon. Designdrevet innovasjon er en brukerorientert metode som tar utgangspunkt i brukerens behov. Prosjektet viser hvordan utforming- og programmeringstiltak fra litteraturgjennomgang og spørreundersøkelse kan anvendes i planforslaget til prosjektområdet. Herunder ble digitale fremstillingsverktøy benyttet for å produsere kart, figurer, illustrasjoner og lignende.

ETIKK

Masteroppgaven berører en sensitiv tematikk hvor tillatelse fra Utlendingsdirektoratet (UDI) og Norsk vitenskapelig datatjeneste (NSD) var avgjørende for gjennomføringen av prosjektet. Asylsøkere er en sårbar og beskyttet gruppe. Vi fikk dermed ikke anledning til å snakke med kvinnelige beboere direkte. Kunnskapsinnhenting rundt kvinnelige beboeres behov ble dermed kartlagt gjennom erfaringer fra ansatte ved mottaket. Fra UDI fikk vi tillatelse til å besøke Nome asylmottak og samle inn informasjon vedrørende oppgavens tematikk. Prosjektet er tillatt av NSD hvor datagrunnlaget håndteres etter deres retningslinjer (Se vedlegg A). Deltakerne av spørreundersøkelsen er anonymisert i oppgaven.

2

TEORI OG PRAKSIS

METODE

Litteraturgjennomgang og stedsanalyse

MÅL 1

Innhente kunnskap om fysiske tiltak for aktiviserende utearealer for kvinnelige beboere, og hvordan det kan bli et ledd i en integreringsprosess.

&

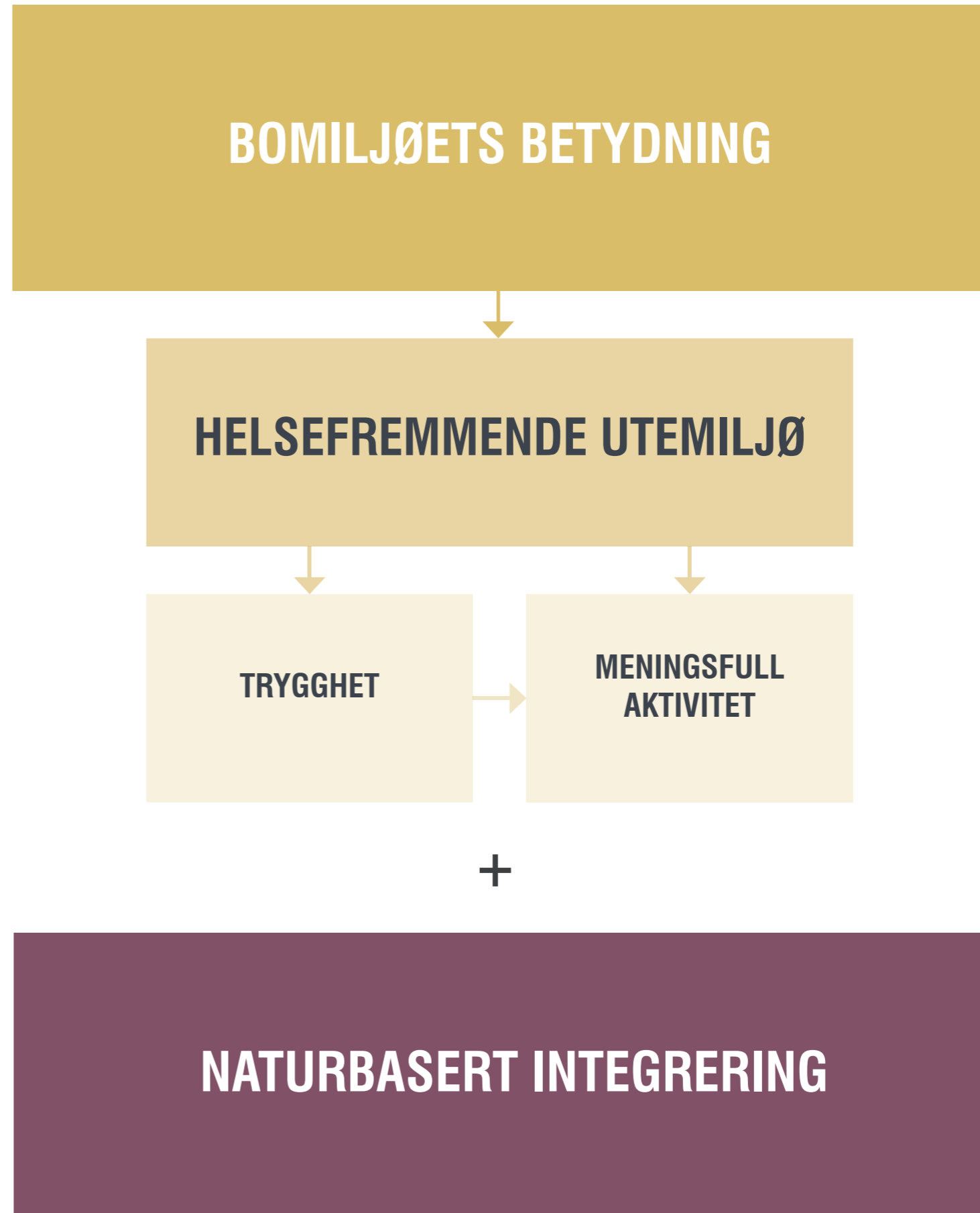
MÅL 2

Analysere utearealers aktiviteter ved norske asylmottak.

LITTERATURGJENNOMGANG

For å kunne svare på problemstillingen i masteroppgaven vil det gjennomgås relevant litteratur som berører temaer som bomiljøets betydning og naturbasert integrering. Helsefremmende utemiljø inngår i bomiljøets betydning med underkategorier trygghet og meningsfull aktivitet. Samt vises det til referanseprosjekt som står som inspirasjon for prosjektområdet Nome asylmottak.

Temaene som gjennomgås kan gi veiledende informasjon om hvordan landskapsarkitekter kan utforme utearealer for kvinnelige beboere ved norske asylmottak. For å forenkle informasjonen som innhentes produseres det en sammenstilling av de mest sentrale tiltakene for utforming av uterom. Disse søker å imøtekomme behovene for kvinnelige beboere ved asylmottak.

Litteraturgjennomgangen berører de overordnede temaene bomiljøets betydning og naturbasert integrering.

BOMILJØETS BETYDNING

Det fysiske miljøet der en bor skaper rammer, muligheter og begrensninger for privatlivet og den sosiale kontakten blant beboere (Gump & Marek, 1970, referert i Fyhri et al., 2012). Bomiljøet får særlig betydning for beboere ved asylmottak grunnet at de bor tett og holder seg mye nær hjemmet (Hauge et al., 2015). Bomiljøets betydning for beboerne beror blant annet på bokvaliteten, i hvilken grad en føler at en har kontroll over sin egen bosituasjon samt privatlivet bomiljøet legger til rette for.

BOKVALITET

Bokvalitet kan beskrives som egenskaper ved det å bo som kan tillegges verdi (Guttu, 2003, referert i Hauge et al., 2015). Forskning innen feltet har vist at dårlig estetisk og teknisk standard kan fremskynde følelsen av å bli ekskludert og vurdert som mindre verdifull enn andre grupper i lokalsamfunnet. Det kan føre til en følelse av å være utenfor fellesskapet. Det har blitt foretatt studier som har vist at tiltalende og velholdte omgivelser tas bedre vare på.

Er bokvaliteten lav vil forfall eskalere. I asylmottak er det mange beboere som igjen påfører stor belastning på bomiljøet. Dermed er robuste materialer særlig viktig her (Hauge et al., 2015). Dersom bostedet er vakkert, velstelt og verdifullt kan det øke selvtilliten og selvbildet til beboerne. Her spiller den arkitektoniske kvaliteten og estetikken inn (Cold et al., 1998, referert i Fyhri et al., 2012).

KONTROLL OVER EGEN BOSITUASJON

Kontroll over egne omgivelser og mulighet for å ta del i et fellesskap kan ha en betydning for egen velvære. Gis beboerne mulighet til å påvirke områdets estetiske og funksjonelle kvaliteter vil det kunne fremme et funksjonelt fellesskap og sosial integrering. Det vil igjen kunne bidra til økt trivsel (Cold et al., 1998; Dalgard, 1980, referert i Fyhri et al., 2012). På asylmottak vil muligheten til å kunne påvirke omgivelsene og kunne motvirke følelsen av å være identitetsløs og være en måte å gjenvinne kontroll over eget liv (Støa et al., 2016).

PRIVATLIV

Privatliv er viktig for å finne en balanse mellom sosial kontakt og privatliv. Det fysiske miljøet er premissgivende for om miljøet fremmer privatliv (Kolstad, 2012, referert i Fyhri et al., 2012).

På asylmottak er trangboddhet et problem. De fleste bor flere på samme rom med liten mulighet for privatliv. Beboerne bruker mesteparten av sitt liv inne hvor de ser på TV, er på mobilen, studerer eller leser der (Støa et al., 2016). Med lang ventetid er behovet for privatliv essensielt. Som følge av trangboddhet på asylmottak spiller utearealet en stor rolle i mulighet for privatliv for beboerne. Studier har vist at jo mindre areal det er per beboer, jo høyere er konfliktnivået ved mottakene (Hauge et al., 2015). Trangboddhet vanskeliggjør sosial interaksjon, begrenser friheten og er en invasjon på den personlige sfæren. Studier har vist at trangboddhet fører til psykologisk stress. Jo lenger folk bor tett desto større stress vil beboerne føle på. Trangboddhet kan også føre til tilbaketreking (Evans, 2006; Evans & Cohen, 2004, referert i Steg & Groot, 2019). Mellom kjønn finnes det forskjeller på hvordan en takler en slik påkjenning. På generell basis viser menn i større grad motstand psykisk når det gjelder å bo tett, i motsetning til kvinner (Evans et al. 1998, referert i Steg & Groot, 2019).

HELSEFREMMEDE UTEMILJØ

De fysiske omgivelsene som omgir oss, både de naturskapte og menneskeskapte, legger grunnleggende premisser for helse, trivsel og livskvalitet, men også for utfoldelse, vekst og utvikling. I henhold til Folkehelseloven skal en arbeide mot miljø- og samfunnsforhold som bidrar til god helse. Kvaliteter som inngår i helsefremmende miljøer er tilgjengelighet, aktivitetsfremmende og grønne nærmiljøer, gode bomiljøer og trygge omgivelser (Helsedirektoratet, 2021).

NATUREN SOM HELSEFREMMEDE MILJØ

Naturområder gir muligheter for fysisk aktivitet, rekreasjon og sosial interaksjon, som igjen kan virke helsefremmende. Å være i naturen er også en av de mest effektive formene for positiv distraksjon. Relasjonen mellom grønne områder og helse er desto mer gjeldende for grupper som tilbringer mye tid i og nær hjemmet (Van den Berg et al., 2015; Mitchell & Popham, 2008, referert i Steg & Groot, 2019).

Den positive relasjonen mellom natur og helse kan forklares ut i fra fire hovedmekanismer. De fire hovedmekanismene er forbedring av luftkvaliteten, stimuli for fysisk aktivitet, tilrettelegging for sosialt samvær og stressreduksjon (Steg & Groot, 2019).

Luftkvalitet er en av hovedmekanismene i relasjonen mellom natur og helse. Trær og planter produserer viktige oljer som gir gunstige effekter hos menneskers mentale helse (Craig et al., 2016; Zupancic et al. 2015, referert i Steg & Groot, 2019).

En av de andre fire hovedmekanismene for den positive relasjonen mellom natur og helse er fysisk aktivitet. Naturomgivelser fremskynder fysisk aktivitet. Eksempelvis opplever folk på generell basis mer positive følelser og blir mindre utmattet mens de går eller sykler i naturlige omgivelser, sammenlignet med å gjøre de samme aktivitetene i et bebygd utemiljø eller innendørs (Bowler et al, 2010). Spesielt for kvinner er det viktig med mosjon i hverdagen (Kull, 2003). En studie om innvandrerkvinnens deltagelse i fysisk aktivitet fremlegger tre fysiske krav for å øke aktivitetsnivået hos innvandrerkvinner. Det første kravet er at aktivitetene må være lavterskel for at kvinnene skal føle på mestring. Det andre kravet er tilrettelegging av fysisk visualisering av ulike øvelser som kan utføres uten at språk oppleves som en barriere. Det siste kravet er nivåtilpasning. Det innebærer at intensiteten av aktiviteten skal kunne justeres til den enkeltes behov. Utformingen eller utvalget av treningsapparater bør være praktiske og oppfordre til fleksibel bruk (Zou et al., 2021).

En tredje hovedmekanisme for den positive relasjonen mellom natur og helse er sosialt samvær. Parker og andre grønne områder kan fremme sosiale møteplasser og styrke bånd mellom beboere da de kan skape attraktive plasser for å møtes og sosialisere (Coley et al., 1997; De Vries et al., 2013, referert i Steg & Groot, 2019).

Naturens positive effekt på stress er den fjerde hovedmekanismen i den positive relasjonen mellom natur og helse. Naturens positive effekt på stress er støttet av en mengde studier innen feltet. De har vist at i naturlige omgivelser blir en raskere frisk fra fysiske og mentale symptomer på stress, sammenlignet med de fleste bebygde miljø (Collado et al., 2017, referert i Steg & Groot, 2019).

I og med at beboere ved asylmottak kan bære på vonde erfaringer som kan påvirke den psykiske helsen, kan opphold i natur og grønne omgivelser ha ekstra betydning for denne beboergruppen. Casestudier utført av SINTEF viste hvordan kvaliteten og utformingen spilte inn på bruken av utearealer i tilknytning asylmottak. Nærhet til naturområder ble også vist i en undersøkelse hadde positiv effekt på konfliktnivået på asylmottak (Strumse & Grønseth, 2015, referert i Hauge et al., 2015).

TRYGGHET

I helsefremmende utemiljø spiller opplevd trygghet en viktig rolle. Å føle seg trygg er et essensielt behov for oss mennesker og er en viktig faktor i helsefremmende miljø (Maslow, 1943). Den moderne tolkningen av ordet trygghet viser til det å være eller føle seg sikker og uten fare. Trygghet kan deles inn i objektiv og subjektiv trygghet. Mens den objektive viser til folks sikkerhet og deres reelle risiko for å bli utsatt for kriminalitet, viser den subjektive tryggheten til folks opplevde følelse av trygghet (Scherg, 2018). I denne oppgaven vil det rettes fokus mot den subjektive tryggheten. Nærværet av subjektiv trygghet i uterom vil kunne øke bruken av uterommene (Jacobs, 1961). Et uheldig utfall av mangelen på opplevd trygghet i et bomiljø er økt distanse mellom beboerne i nærmiljøet (Svendsen, 2007, referert i Aas et al., 2010).

Graden av opplevd trygghetsfølelse og viktigheten av dens tilstedeværelse er vist å variere mellom kjønn. Forskning innen feltet har fokusert på kvinners frykt for kriminalitet i offentlige rom, der menn er blitt registrert som mindre redde enn kvinner (Jorgensen et al., 2002). Kvinners trygghetsfølelse er i større grad knyttet til det fysiske miljøet og påvirker deres oppfattelse og bruk av offentlige uterom. Kvinner ser i større grad på seg selv som et potensielt offer som kan skape frykt for å bevege seg ute alene etter mørkets frembrudd. Områder de særlig føler seg utrygge i er områder preget av skog, isolerte plasser, parker og dårlig belyste gater (Meyer et al., 2019; Aas et al., 2010; Jansson et al., 2013).

Blant teorier som beskriver den opplevde følelsen av trygghet er det hovedsakelig individuelle, sosiale og miljømessige faktorer som det henvises til. Disse er svært vanskelig å separere effekten av (Jansson et al., 2013). Den individuelle og den sosiale faktoren beror på aspekter som personlighet, kjønn, alder, sosioøkonomisk status, deltakelse i lokalmiljøet, erfaringer i oppveksten og eventuelle erfaringer med vold eller andre traumatiske hendelser (Van der Wurff et al., 1989 referert i Jansson, 2013 & Aas et al., 2010). I tillegg til de individuelle og sosiale faktorer er det vist at miljømessige elementer er viktig for oppfattelsen av trygghet (Jansson et al., 2013).

OVERSIKT OVER OMGIVELSENE

Et miljømessig element som kan gi økt opplevd trygghetsfølelse i uterom er oversikt over omgivelsene. Hvordan overblikk over omgivelsene og opplevd trygghetsfølelse kan henge sammen er presentert i Jay Appelton sin utsikt-tilflukt teori fra 1975. Teorien baserer seg på habitatsteorien til Darwin som viser til at mennesker foretrekker miljøer som inneholder elementer som øker sjansen for overlevelse. Dette er elementer som utsikt over omgivelsene og muligheten til å søke tilflukt. Appelton hevdet at mennesker vil føle seg tryggest der de har oversikt over omgivelsene, uten selv å bli sett. Å kunne se hele miljøet og langt inn i miljøet er med på å øke trygghetsfølelsen (Jansson, 2013). Spesielt kvinner misliker områder hvor de er veldig synlige. Den psykologiske komforten trumfer den fysiske komforten hvor kvinner gjerne velger bort mer behagelige sitteområder til fordel for områder de føler seg mindre iscenesatt (Mozingo, 1989). En studie utført av Transportøkonomisk institutt bekreftet dette hvor kvinnene som ble intervjuet uttrykte at de følte seg mer utrygge når stedet var mindre oversiktlig. Ved fjerning av en hekk langs en gangvei i Torshovdalen økte den opplevde trygghetsfølelsen hos kvinnene (Meyer et al., 2019).

BEVEGELSEMULIGHETER

Følelsen av å føle seg trygg i et område beror også på muligheten for bevegelse. Landskapets utforming er premissgivende for muligheten til å komme seg unna i en ubehagelig situasjon. For å føle seg trygg i et uterom må det foreligge flere rutealternativer for bevegelse (Fisher & Naser, 1992, referert i Jansson, 2014 & Meyer et. al. 2019). Disse mulighetene for bevegelse bør også gis langs bygninger og nær gater (Maruthaveeran & Konijnendijk van den Bosch, 2014).

BELYSNING

Dekkende og sterk belysning i uterom fører til økt opplevelse av trygghet og økt aktivitet. Belysning legger premisser for bevegelse, blottlegger blindsoner og øker oversikten over et område. Hvitere lys er vist å gi større grad av opplevd trygghetsfølelse, sammenlignet med mer gulaktig lys. En gjenkjenner lettere ansikt i hvitt lys, og hindere blir lettere å registrere på bakkeplan. Skyggene fra gjenstander blir tydeligere som skaper igjen bedre oversikt (Meyer et al., 2019). Likevel finnes det individuelle forskjeller hvor noen foretrekker å gå usett i mørket. Noen områder i et uterom bør da ikke være lyssatt (Maruthaveeran & Konijnendijk van den Bosch, 2014).

VEGETASJONSUTFORMING OG LANDSKAPSDSIGN

Hvilken vegetasjon en velger, hvordan vegetasjonen settes sammen og vedlikeholdes er utslagsgivende for den opplevde trygghetsfølelsen i uterom. For å øke den opplevde trygghetsfølelsen langs vei bør vegetasjonen gi fri sikt mellom kne- og øyehøyde og ikke være tett og høy. Dette er med bakgrunn i at vegetasjonen kan skape skjulesteder og skyggene kan begrense sikten. Tettheten av trær på området bør være lav for å øke oversikten (Schroeder & Anderson, 1984; Coles & Bussey, 2000; Jorgensen et al., 2002; Bjerke et al., 2006; Herzog & Bryce, 2007, refert i Jansson, 2013 & Nordh et al., 2019). Det bør bare være skogvegetasjon på en side av et uterom for å øke trygghetsfølelsen hos de besøkende. I oppholdssoner bør buskene være høye nok for å unngå uønskede øyne. Den skjermede vegetasjonen bør ikke gi en følelse av å være fanget eller innestengt (Jansson et al., 2013).

For økt opplevd trygghetsfølelse hos kvinner er det preferanser om et åpent og luftig landskap (Mozingo, 1989). Vegetasjon som er inkorporert i et lesbart, enhetlig og tydelig design blir oppfattet som tryggere sammenlignet med et landskapsdesign hvor vegetasjonselementene er mer forskjellige (Jansson et al., 2013). Arter som inngår bør sammen skape en helhet (Maruthaveeran & Konijnendijk van den Bosch, 2014). Karakteren til vegetasjonen påvirker også trygghetsfølelsen, hvor "vill" vegetasjon oppleves mer utrygt enn vegetasjon med parkaktig eller urban karakter (Jansson et al., 2013). Langs innganger til boliger bør det plasseres hekker av busker.

Undervegetasjonen i tilknytning trær bør være lav, eksempelvis av gress eller monotone blomster (Jorgensen et al., 2002).

For at vegetasjon skal kunne gi økt opplevd trygghet i uterom må vegetasjonen være vedlikeholdt (Maruthaveeran & Konijnendijk van den Bosch, 2014). Mangel på vedlikehold av utearealene fremskynder utrygghet og sender ut signaler om at beboerne er likegyldige (Marcus & Sachs, 2014). For kvinner er grad av vedlikehold enda viktigere enn det er for menn. I motsetning til menn oppholder kvinner seg i mindre grad i områder med lite vedlikehold (Mozingo, 1989).

ROMINDELING

For å øke den opplevde tryggheten bør det være tydelig rominndeling i uterommet. De ulike sonene bør ha ulik størrelse og følge et romhierarki (Newman, 1973, referert i Carmona et al., 2010). De ulike rommene bør ha sitt eget visuelle særpreg for å kunne skille de ulike rommene. Rominndelingen bør være oversiktlig og lesbar og hele uterommet bør gi uttrykk for omsorg for å fremskynde en trygghetsfølelse hos brukeren (Gehl, 2010). For økt trygghetsfølelse bør brukeren få mulighet til å påvirke uterommene. Dette kan gi økt eierskapsfølelse og følelse av kontroll over stedet (Listeborn, 1999). De ulike rommene bør være integrert i hverandre for å oppfordre fotgjengerne til å se og gå gjennom dem i hverdagen. På den måten øker man overvåkningen av folk som går gjennom området og med det økes den opplevde trygghetsfølelsen hos brukeren (Crowe, 1991; Hillier, 1996; Newman, 1973, referert i Carmona, 2010 & Gehl, 2010).

SOSIALE MØTEPLASSER OG AKTIVITETER

Et mangfold av aktiviteter og funksjoner på et område gir naturlig folksomme steder som øker overvåkningen av området. Det tillater folk å følge med på de andre aktivitetene og skaper en økt opplevd trygghet hos brukeren. Den blandete bruken bør også kunne foregå på ulik tid på døgnet (Jacobs, 1961; Mozingo, 1989). Kvinner foretrekker mer intime rom, og har mindre komfortsoner enn menn. Kvinner oppholder seg oftest i grupper i uterom. Sittemulighetene bør da gi mulighet for større grupper og gi rom for flere steder å sitte. Sittemulighetene i uterom bør ikke være lavere enn 40 cm over bakken, hvor dette oppleves ukomfortabelt for kvinner med skjørt (Mozingo, 1989). Dette gjelder også for utearealene ved asylmottak hvor det bør legges opp til steder hvor beboerne kan treffes i større grupper. Dette kan ha betydning for det sosiale miljøet på mottaket hvor felles aktiviteter kan føre til bedre bekjentskap mellom beboerne. Det kan minske konfliktnivå og øke tryggheten ved asylmottaket (Hauge et al., 2015). En representant fra Sanitetskvinnene med bakgrunn innen kvinner og barn på asylmottak kunne fortelle om erfaring innen dette. Hun uttrykte på vegne av kvinnelige beboere behov for å kunne ha gjester uten å føle seg utstilt (Sanitetskvinnene, 2022).

Aktiviteter er viktig for å tiltrekke folk til stedet. Bygde funksjoner eller andre installasjoner, eksempelvis et lekeapparat kan gi tegn på positiv utvikling og kan oppleves som et trygghetsskapende element i uterommet (Maruthaveeran & Konijnendijk van den Bosch, 2014). Lekearealene bør legges vekk fra trafikkerte veier og på steder der foreldre og foresatte kan holde øye med dem (Hudson & Rönnblom, 2008).

MENINGSFULLE AKTIVITETER

Helsefremmende utemiljø spiller også inn på deltakelse av programmerte aktiviteter i uterom. Opplevd trygghet kan være en forutsetning for å være aktiv. Meningsfull aktivitet beror på den enkeltes opplevelse av aktiviteten (Pierce, 2014). Det vil si at betydningen varierer avhengig av den enkeltes oppfattelse av hva som oppleves meningsfullt. Ved å ha muligheten til å utvikle egne ferdigheter kan det gi en følelse av mestring, aksept, en ny identitet og økning av selververdighet (Nordaunet, 2019;).

Siden hverdagslivet til beboere ved asylmottak består av mye venting er det viktig å fylle tiden med meningsfulle og lystbetonte aktiviteter. Meningsfulle aktiviteter involverer ofte flere personer, og er dermed med på å danne bånd og felleskap til andre mennesker rundt. Fasilitering av lignende aktiviteter både inne og utendørs kan skifte fokuset fra en ellers krevende tilværelse til en mer positiv opplevelse av hverdagslivet. Tilrettelegging av meningsfulle aktiviteter med stor diversitet i norske asylmottak er derfor viktig for å dekke behovet for flest mulig beboere (Støa et al., 2016).

KUNST OG HÅNDVERKSAKTIVITETER

Kunst og håndverk er vanlig blant kvinner globalt og er en kreativ og meningsfull aktivitet. Deltagelse i aktiviteter som fremmer kreativitet hos voksne påvirker den mentale helsen samt velvære (Adams-Price, 2018). Kunst og andre uttrykksformer kan være identitetsskapende (Van Lith, 2014, referert i Nordaunet, 2019). Dette er sett i sammenheng med en sosial setting hvor ens utvikling fremmes av anerkjennelse fra andre. Egen utvikling i felleskap støtter fremveksten av et mer positivt og selvsikkert selvbilde (Nordaunet, 2019).

DYRKING

Dyrking og hageaktiviteter oppfordrer til fysisk aktivitet, rekreasjon og kan være en arena for sosial samhandling (GrowthPoint, 1999, referert i Fyhri, A., et al., 2012). Benyttelse av ulike hageaktiviteter blir brukt som virkemidler i terapeutisk hagebruk og kan ha merverdi for mennesker i sårbare situasjoner (Gonzalez, 2012, referert i Fyhri et al., 2012). Dyrking og hagestell kan anses som yrkesrettede og meningsfulle aktiviteter (Nordaunet, 2019). Dyrking kan gi en følelse av selvstendighet, selvtillit og eierskap til utearealet hos asylsøkere. Å tilrettelegge for uteareal som gir mulighet til dyrking og utforskning av planter kan fremme kreativitet. Ved å gi mulighet for å plante nære og kjente planter fra hjemlandet kan det skapes en relasjon til det nye stedet (Lax et al., 2013).

Restorativ hagebruk og dyrking bør plasseres i et område med gode solforhold med vann i nærheten.

Oppbevaring av hagerelaterte utstyr bør skjules i et eget oppbevaringsskap. Drivhus bør også inkluderes i restorative hagemiljøer som kan forlenge vekstsesongen (Marcus & Sachs, 2014).

KONTEMPLASJON

Kontemplasjon kan beskrives som dyp tenkning eller en rolig sinnstilstand. Kontemplasjon er ofte forbundet med å se inn i et landskap eller se på naturlige områder. Aktiviteten utføres som oftest alene, men kan også utføres i fellesskap med andre. Kontemplasjon fører til stressreduksjon og avslapning. Kontemplasjon kan ha en helbredende effekt og kan gi en følelse av velvære (Kaplan, Kaplan, 1989, referert i Olszewska-Guizzo et al., 2014).

Kontemplasjon retter fokus mot nåtiden. Det vil si at følelsen av tilstedeværelse øker og fremmer en positiv mentalitet. Dette kan føre til mer aksept, åpenhet og nysgjerrighet rundt sin egen nåværende livssituasjon (Bishop, 2004, referert i Olszewska-Guizzo et al., 2014). For beboere på asylmottak kan kontemplasjon være viktig da beboerne kan være behov for å trekke seg tilbake fra omverdenen (Støa et al., 2016).

Utsikt spiller en viktig rolle under opplevelsen av kontemplasjon. Utsikten bør være over et åpent område med minst 400 meter fra utsiktspunkt. Utsikten bør inneholde myke landskapsformer og lede blikket opp mot himmelen. Vegetasjonen som inngår i kontemplasjonsområdet bør tiltrekke seg biomangfold og skifte uttrykk med sesongene for å stimulere sinnstilstanden. Kontemplasjonsområdet bør plasseres unna uønsket støy for å skape en rolig tilværelse (Olszewska-Guizzo et al., 2014).

TEATER OG MUSIKK

Kulturelle aktiviteter som teater og musikk anses som helsefremmende og meningsfulle aktiviteter. Teater blir brukt som metode for helsefremming i Sissel Horghagen (2016) sine studier om hverdagslivet til mennesker med sårbare livssituasjoner. Horghagen presenterer sine resultater om hvordan disse menneskene kan få økt følelse av makt over egen hverdag gjennom deltagelse i kulturelle aktiviteter.

Studiene hevder at personlige transformasjoner kan skje gjennom deltagelse i meningsfulle aktiviteter. Dette kan gi mennesker muligheten til å bl.a. utvikle egen kompetanse. Kunnskap og erfaringer utveksles mellom partene og kan bygge relasjoner og gi en tilhørighetsfølelse. Dette kan føre til en gjensidig respekt mellom deltakerne og publikum (Horghagen, 2016) .

MATLAGING

Matlaging og måltider er en viktig kulturell aktivitet, spesielt for asylsøkere på mottak (Støa et al., 2016). Kjøkkenrelaterte aktiviteter sees på som en meningsfull aktivitet. Tilberedning av måltider kan implementere rutiner i hverdagen (Mohapatra et al., 2021). Ifølge veilederen for norske asylmottak av Eli Støa et al. (2016) bør matlaging og opphold for måltider tilrettelegges for både inne og ute. Utearealet for matlaging bør ha gode solforhold og skjermes for vind. Det er sosialt å lage mat sammen hvor det dannes en følelse av hjemlighet for seg selv og sine nære. Tanker om hjemlighet kan gjøre en midlertidig bosituasjon lettere (Støa et al., 2016).

NATURBASERT INTEGRERING

Innvandrere som bosetter seg i et nytt land bør finne sin plass i det nye samfunnet. Dette gjelder i en fysisk, kulturell og sosial forstand (Penninx, 2009, referert i Gentin et al., 2018).

LANDSKAPET SOM INTEGRERINGSARENA

Naturbaserte løsninger for integrering viser seg å være effektive. I Skandinavia har interessen for naturbasert integrering økt og praktiseres for å bruke naturens fordeler som en del av en integreringsprosess. Rapporten til Sandra Gentin et al. (2018) fremlegger en studie med nøkkelkomponenter for planlegging av naturbasert integrering. Rapportens fokusgruppe er asylsøkere og mennesker med innvandrerbakgrunn i Norden. Naturbasert integrering defineres som prosessen der en med innvandrerbakgrunn blir kjent med lokalmiljøet gjennom aktiviteter som foregår ute i et naturlig miljø.

Rapporten fremlegger tre grunnpilarer for naturbasert integrering (Gentin et al., 2018). Den første grunnpilaren i naturbasert integrering fremmer følelsen av stedstilhørighet ved utendørs aktivitet. Ved økt bruk av utendørs aktiviteter kan bånd knyttes til stedet (Peters et al., 2010, referert i Lax, 2013). Den andre grunnpilaren omhandler fasilitering av utendørs aktiviteter som imøtekommer behovene for brukerne.

En vellykket naturbasert integrering har som mål å inkludere brukeren i planleggingen. Den tredje grunnpilaren fremmer yrkesrettede ferdigheter ved bruk av utendørs aktiviteter. Aktivitetene som velges ut bør bidra til mestring av språk, kultur og regler i det nye landet (Gentin et al., 2018).

LOKALISERING OG LOKALSAMFUNN

En sentrumsnær lokalisering gjør det lettere å aktivisere beboerne og interagere med lokalsamfunnet. Asylmottak i mindre tettsteder er synligere i lokalsamfunnet, og kan få tettere oppfølging av frivillige i lokalmiljøet. Jo lenger mottaket er fra sentrum desto viktigere er det å etablere møteplasser mellom beboere og lokalbefolkningen (Støa et al., 2016). Møteplassene bør enten være skjermet eller mer åpne for å invitere til varierende fellesaktiviteter (Hauge et al., 2015). I en samtale med en representant fra Sanitetskvinnene, med bakgrunn innen kvinner og barn på asylmottak, ble viktigheten av treffsted nær mottak understreket. Dette forklarte representanten med at asylsøkere ofte har lav økonomi som begrenser deres mulighet til å benytte tilbud i nærmiljøet (Sanitetskvinnene, 2022). Adkomstareal tilhørende asylmottak bør ha en verdig utforming for å fremme asylmottaket som et treffsted (Støa et al., 2016).

REFERANSEPROSJEKT

VEISKILLET I TRONDHEIM

Ferdigstillelse: 2005

Prosjekttype: Arkitektur og bokkvalitet

Arkitekt: Bård Helland

I 2005 ble det bygget ut seks boliger på Moholt i Trondheim for tidligere rusavhengige og bostedsløse. Boligenes mål er å hjelpe beboerne med å starte med blanke ark og veilede dem til et sunnere livsmønster. Arkitekten la opp til tilgang til meningsfulle aktiviteter som studie eller arbeid for beboerne. Intensjonen bak arkitekturen var å bidra til økt verdighetsfølelse hos beboerne og synliggjøre dem i lokalmiljøet. Veiskillet brukes som en møteplass for sårbare grupper med behov for stabilitet og trygghet. Gjennom å øke bokkvaliteten fikk beboerne mer lyst til å invitere deres nære til besøk. Dermed ble prosjektet et symbol på beboernes verdighet og normalisering av deres livssituasjon (Hoem, 2009). Veiskillet viser hvordan likeverd og eierskap kan gjenspeiles i utforming og valg av robuste materialer. Prosjektet kan stå til inspirasjon for utforming av møteplasser mellom en sårbar gruppe og lokalbefolkningen, som tas med videre i prosjektering av Nome asylmottak.

Figur 2: Boliger for tidligere kriminelle og/eller rusavhengige (Helland, 2022).

Figur 3: Boligene inneholder store glassflater og kvalitetsmaterialer både ute og inne (Helland, 2022).

Figur 4: Naturforvaltningen og Geovitenskap ved Københavns universitet undersøker skogens innvirkning på helsen (Tuxen, u.å.).

Figur 5: Hagen tilbyr utendørsaktiviteter som kontemplasjon i naturlige omgivelser (Tuxen, u.å.).

TERAPIHAGEN NACADIA I HØRSHOLM

Ferdigstillelse: 2011

Prosjekttype: Parker og hager

Arkitekt: Kalmia og Skov & Landskap ved Københavns universitet

Nacadia er en forskningsbasert terapihage som ligger i Hørsholm i Danmark. Hagen bruker naturen og dens fordeler til å behandle mennesker med mye stress. Hagen oppfordrer til varierende utendørsaktiviteter i et naturlig miljø som er helsefremmende (Realdania, u. å). Oppholdssoner består av materialer som spiller på lag med naturen rundt. Ved at landskapsarkitekturen oppfattes leselig og åpen kan hagen oppleves tryggere og dempe stress (Steg & Groot, 2019). Referanseprosjektet viser naturens helsefremmende effekt. Her vises det eksempler på hvordan en kan utforme private soner utendørs, og tilrettelegge for kontemplasjon. Utformingsprinsipper fra terapihagen føres videre i prosjekteringsdelen for Nome asylmottak.

Figur 6: Danner`s hage i København er programmert med positive distraksjoner og aktiviteter for beboerne ved krisesenteret (Lygum, u.å.).

Figur 7: Uterommet er terrassert ved et lekeareal for barn, som gir mødrene oversikt over barna og mulighet til å drive med egne aktiviteter (Lygum, u.å.).

DANNER'S HAGE I KØBENHAVN

Ferdigstillelse: 2010-2012

Prosjekttype: Parker og hager

Arkitekt: Landskapsarkitektfirma

Schonherr, Organisasjonen Danner

Danner`s hage i København tilhører et krisesenter for kvinner og barn med vold i hjemmet. Hagen er designet til å gi et trygt miljø for beboerne med en størrelse på 1050 kvadratmeter. Hagens utforming tilrettelegger for positiv distraksjon, fysisk aktivitet, sosiale aktiviteter samt områder med muligheter for å være alene. Hagen tilbyr også muligheter for meningsfulle aktiviteter som matlaging, dyrking og plass til aktiviteter arrangert av frivillige (Marcus & Sachs, 2014). Utearealet er terrassert i tilknytning til en lekeplass for barn som gir mødrene god oversikt over barna, samtidig som mødrene kan drive med sine egne aktiviteter. Utforming og programmering fra prosjektet tas med videre til caseområdet Nome asylmottak.

Figur 8: Hagen for kvinner med innvandrerbakgrunn tilbyr aktiviteter som dyrking, matlaging og andre naturrelaterte aktiviteter (FAKTI, u.å.).

Figur 9: Målet med prosjektet er å gi kvinner muligheten til meningsfulle aktiviteter i lag med andre kvinner (FAKTI, u.å.).

FAKTI'S HAGE I DANMARK

Ferdigstillelse: 2010-2012

Prosjekttype: Parker og hager

Arkitekt: Organisasjonen FAKTI

FAKTI's hage er en lukket hage på 500 kvadratmeter i et urbant strøk i København. Hagen er utformet etter retningslinjer for terapihager. Brukergruppen til FAKTI's hage er kvinner med innvandrerbakgrunn, og programmeringen består hovedsakelig av dyrking, matlaging og naturrelaterte aktiviteter. Målet med prosjektet er gi kvinner muligheten til å gjøre meningsfulle aktiviteter i fellesskap med andre kvinner. På den måten kan hagen brukes som et ledd for sosialt nettverk, ferdighetsutvikling og uformell språkundervisning. Hagen brukes som et integreringstiltak og danner et trygt miljø for kvinnene. Dette kan skape en følelse av tilhørighet i lokalsamfunnet (Gentin et al., 2018). Variasjonen av hagebruk utendørs tas med videre i prosjekteringen av Nome asylmottak for å gi kvinnelige beboere mulighet til å velge blant meningsfulle aktiviteter.

Figur 10: Asylsøkere får i prosjektet mulighet til å uttrykke seg kunstnerisk og påvirke egne boforhold (Brüning et al., 2014).

Figur 11: CUCULA viser at kunst og håndverk kan fremme trivsel og eierskap til omgivelsene (Brüning et al., 2014).

CUCULA I TYSKLAND

Ferdigstillelse: 2014

Prosjekttipe: Kunst og design

Arkitekt: Organisasjonen Cucula

Prosjektet CUCULA har opprinnelse i Tyskland med formål om et inkluderende sted for asylsøkere. I prosjektet samarbeider kunstnere og designere med asylsøkere hvor de gis mulighet til å uttrykke seg kunstnerisk og påvirke egne boforhold. CUCULA viser at kunst og håndverk kan være en aktivitet som fremmer trivsel og eierskap til sine omgivelser. Prosjektet står som inspirasjon for hvordan tilrettelegge for håndverksaktiviteter og tas med videre i programmeringen av Nomo asylmottak (Støa et al, 2016).

Figur 12: I prosjektet "Naturvenner" brukes utendørsaktiviteter som turløyper i nærmiljøet som integreringstiltak.

Figur 13: Prosjektet tilrettelegger for varierte utendørsaktiviteter som en del av naturbasert integrering (Gentin, 2018).

NATURVENNER I DANMARK

Etablert: 2016-2018

Prosjekttipe: Integrering og friluftsliv
Arkitekt: Dansk flyktningsråd, Senteret for friluftsliv og naturtolkning, Skog- og Landskapshøgskolen og Københavns Universitet

Naturvenner er et tiltak for å introdusere flyktinger i Danmark til friluftsliv i nærmiljøet. Frivillige fra lokalbefolkningen arrangerer turløyper i naturen. I prosjektet settes det krav om turløyper nær flyktingenes bosted for vise turstier de kan benytte på egenhånd. Prosjektet følger prinsippene for naturbasert integrering ved å sørge for varierte utendørsaktiviteter (Gentin et al, 2018). Referanseprosjektet viser at utendørsaktiviteter, som turløyper, kan fremskynde en integreringsprosess for asylsøkere. Tilrettelegging av turløyper nær boenhetene tas med videre i prosjekteringen.

ANALYSE AV NORSKE ASYLMOTTAKS UTEAREAL

METODE

Formålet med analysen var å kartlegge programmerte aktiviteter i uterom ved norske asylmottak. Analysen undersøker og belyser utearealene. Herunder utearealers beliggenhet, omkringliggende tilbud, aktiviteter og dekke.

Til analysen var det ønskelig med mottak som var sammenlignbare med Norge asylmottak. Ved å velge mottak med flere fellestrekk kunne analysen gi et helhetlig bilde av utearealene på fire utvalgte asylmottak. Dermed ble asylmottakene valgt i henhold til følgende utvalgskriterier:

- Et sentralisert og ordinært asylmottak
- Inneha et uteareal i tilknytning mottaket
- Ha en landlig kontekst

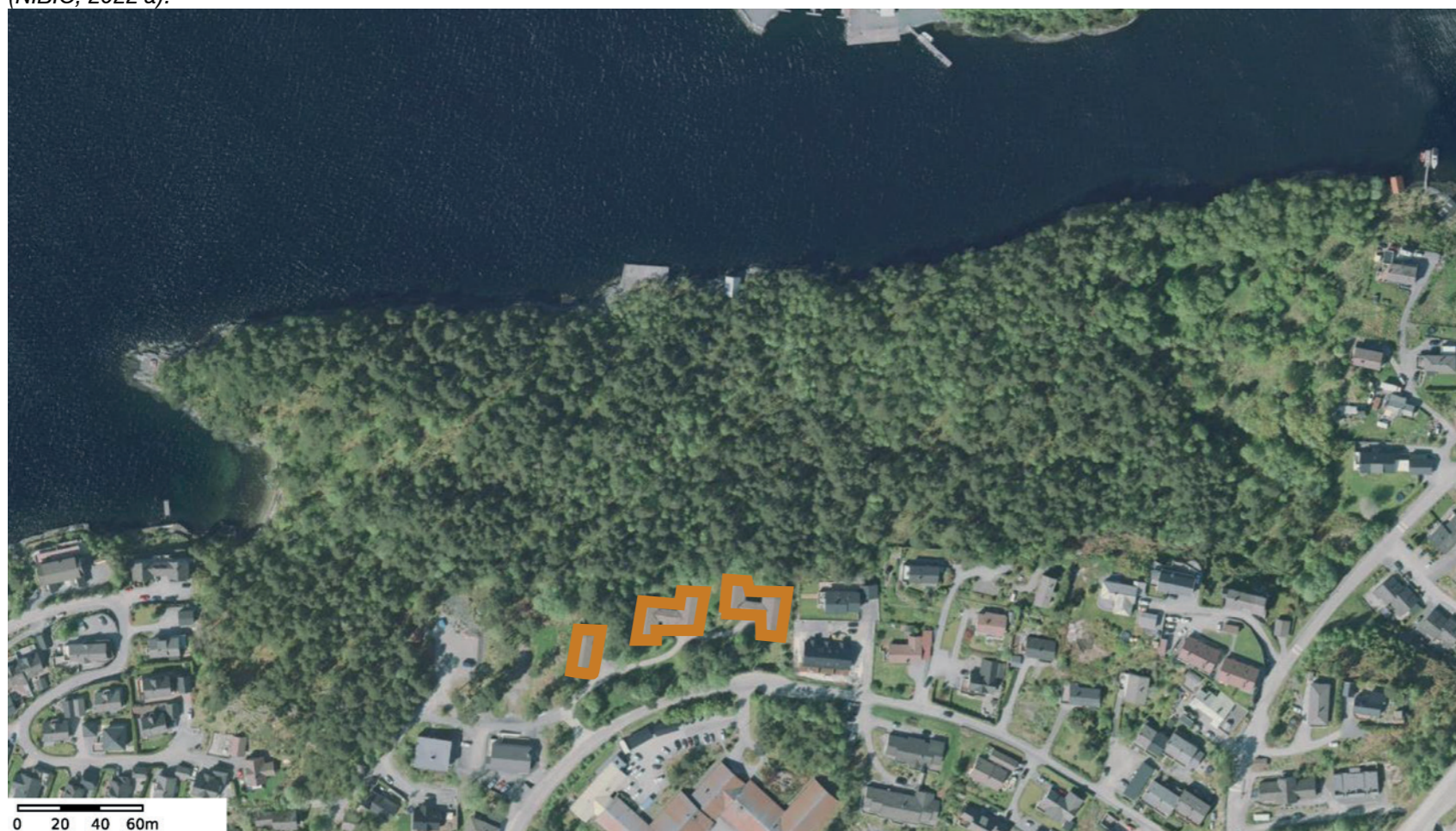
Driften til mottakene varierte mellom kommunalt og privat driftet. Informasjon om mottaket og dens utearealer ble samlet inn via mail og telefon med mottakenes ledere. Innsamlingen av informasjon fant sted mellom slutten av januar og starten av februar 2022, som vises hen i antall beboere. Informasjon vedrørende utearealene og omkringliggende områder til mottakene ble hentet gjennom kartdata fra Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO, u.å.).

RESULTAT

Oppsummert viste utearealene til mottakene å inneha lite programmering hvor utearealene inneholdt som oftest bare et fåtall sittemuligheter og et mindre lekeareal. Utearealene til majoriteten av mottakene var åpne og romslige, men alle mottak i analysen fremstod lite aktiviserende. Fra analysen tas behovet for møteplasser videre, særlig i en landlig kontekst. Det samme gjelder behovet for aktiviteter rettet mot voksne. Særlig var det mangel på aktiviteter for kvinner, hvor aktivitetene hovedsakelig dreide seg om ballspill. En representant fra Sanitetskvinnene med bakgrunn innen kvinner og barn på asylmottak viste til erfaring hvor ballspillaktiviteter hovedsakelig tiltrakk seg mannlige beboere ved mottak (Sanitetskvinnene, 2022).

Figur 14: Hovedandelen av Solbakken asylmottaks boenheter er plassert samlet i et boligstrøk i randen av et skogsområde i Kinn kommune (NIBIO, 2022 a).

Figur 15: Solbakken asylmottak er plassert ved nærhet til Botnafjorden med gåavstand til stranden Melkevika (NIBIO, 2022 a).

SOLBAKKEN ASYLMOTTAK

Solbakken asylmottak ligger i Kinn kommune i Vestland fylke. Asylmottaket er kommunalt driftet under Kinn utdannings- og ressurscenter. Mottaket huser 100 beboere hvorav 86 av dem er kvinner. Utearealet er på 5222 kvadratmeter. Boligmassens BYA er på 1571 kvadratmeter med en etasjes boliger. Tidligere ble mottaket brukt til institusjon for psykisk utviklingshemmede. Fra 1980- tallet har boligene blitt benyttet til asylmottak. Det finnes også eksterne hus som benyttes til mottakets beboere, men halvparten av bygningsmassen til mottaket er samlet i Jakob Sandevegen (Nygård, 2022).

BELIGGENHET & OMKRINGLIGGENDE TILBUD

Asylmottaket ligger sør for Botnafjorden med 1,2 km til nærmeste kystlinje. Skogarealer preger landskapet rundt asylmottaket. Mottaket er plassert med kort avstand til sentrum på 1,8 km. Mottaket ligger i gåavstand til stranden Melkevika.

Figur 16: Utearealene i tilknytning mottakets boenheter bærer preg av skoglige rammer med asfalterte veier (Nygård, 2022).

Figur 17: Solbakken asylmottak inneholder få programerte aktiviteter. Utearealene inneholder noen benker med bord (Nygård, 2022).

UTEAREALET'S AKTIVITETER

Utearealene i tilknytning mottaket består av noen benker og blomsterpotter. Det planlegges for en lekeplass i tilknytning mottaket (Nygård, 2022).

DEKKE

Dekke til utearealene i tilknytning mottaket består i all hovedsak av asfalterte veier og gressklede arealer.

Figur 18: Boenhetene i tilknytning Tingvoll asylmottak er samlet og plassert i et skrånende terreng (NIBIO, 2022 b).

Figur 19: Tingvoll asylmottak ligger med nær tilknytning Tingvollfjorden og Tingvoll stadion (NIBIO, 2022 b).

TINGVOLL ASYLMOTTAK

Tingvoll asylmottak ligger i Tingvoll kommune i Møre og Romsdal fylke. Asylmottaket er privat driftet gjennom stiftelsen Sana. 90 asylsøkere bor ved mottaket, hvor 25 av dem er kvinner. Utearealet er på 8550 kvadratmeter. Boligmassens BYA er på 1750 kvadratmeter med tre etasjes boliger. Tidligere ble mottaket brukt til hybler for videregående elever, men boligene har vært brukt til asylmottak de siste 30 årene (Mydland, 2021).

BELIGGENHET & OMKRINGLIGGENDE TILBUD

Mottaket ligger en snau kilometer fra tettstedet Tingvollvågen (Thornæs, 2022). Asylmottaket har nær tilhørighet til Tingvollfjorden. Det omkringliggende landskapet preges av jordbruksarealer og skogkledde områder. I direkte nærhet ligger Tingvoll stadion som tilbyr mulighet for ballspill og friidrett.

Figur 20: Det skrånende terrenget i tilknytning Tingvoll asylmottak består av asfalterte veier og gressflater (Tidenes Krav, u.å.).

Figur 21: Løvtrær følger det det hellende terrenget i tilknytning mottakets boenheter (Tidenes krav, u.å.).

UTEAREALET'S AKTIVITETER

Fellesarealene mellom boligene er åpne med lite programmering. Noen benker og bord befinner seg mellom boligene på store gressplener. I utkanten av utearealet er det plassert en lekeplass med sklie.

DEKKE

Dekket består i all hovedsak av gresskleddede flater med asfaltveier.

Figur 22: Vang mottakssenter hadde en sentral plassering i Vang kommune (NIBIO, 2022 c).

Figur 23: Mottakssenteret hadde nær tilknytning til innsjøen Vangsmjøsa og landbruksarealer (2022, c).

VANG MOTTAKSSENTER

Vang mottakssenter ble lagt ned 01.01.2022. Mottaket lå i Vang kommune i Valdres i Innlandet fylke. Den private virksomheten Hero stod bak driften av mottaket (Utlendingsdirektoratet, 2019b). Mottaket hadde 119 beboere i desember 2020 (Utlendingsdirektoratet, 2020b). Utearealet til mottaket lå på 4003 kvadratmeter. Boligenes BYA var på 3960 og boligene hadde i hovedsak to etasjer. Før mottaksdrift ble byggene brukt til hotell frem til slutten av 1990-tallet (Vogt, 2021).

BELIGGENHET & OMKRINGLIGGENDE TILBUD

Mottaket lå i sentrum av Vang kommune. Mottaket hadde nær tilhørighet til innsjøen Vangsmjøsa. Det omkringliggende landskapet var preget av dyrka mark og skogklede flater.

Figur 24: Vang mottakssenter inneholdt gresskleddede utearealer med lekestativ og benker med bord (HERO, u.å.),

Figur 25: De gresskleddede utearealene i tilknytning mottaket er inngjerdet og har fjelltopper som bakteppe (Moen, u.å.).

UTEAREALET'S AKTIVITETER

Utearealene til mottaket inneholdt lekeplass med huske, benker og bord.

DEKKE

Uterommets gulv var preget av gress og grus som dekke.

Figur 26: Vinstra asylmottak er landlig plassert med omgivelser bestående av skog og jordbruk (NIBIO, 2022 d).

Figur 27: Mottaket ligger nær blåstrukturer og et stykke fra sentrum (NIBIO, 2022 d).

VINSTRAS ASYLMOTTAK

Vinstra asylmottak ligger i Nord-Fron i Innlandet. Mottaket er privat driftet gjennom stiftelsen Sana. Mottaket har 92 beboere hvor 24 av dem er kvinner. Utearealet er på 6346 kvadratmeter. Boligmassens BYA er på 1638 kvadratmeter med to etasjers boliger. Asylmottaket på Vinstra ble tidligere brukt til andre formål. Selve hovedbygningen og annekset er brukt til hotell og overnatting. Brakkeriggen ble satt opp til asylmottakdrift i 2016 (Tørmo, 2022).

BELIGGENHET & OMKRINGLIGGENDE TILBUD

Mottaket ligger med en distanse på 6 km til sentrum. Mottaket har landskapelige omgivelser som skog og jordbruksarealer. Mottaket har nærhet til blåstrukturer som Feforvatnet, Gålåvatnet og elven Gudbrandsdalslågen.

Figur 28: Utearealene i tilknytning Vinstra asylmottak inneholder en sandkasse med benker og bord i tilknytning (Tørmo, 2022).

Figur 29: Mellom boenhetene til mottaket er benker plassert inntil husvegger eller med busker i bakkant (Tørmo, 2022).

UTEAREALET'S AKTIVITETER

Utearealene i tilknytning Vinstra asylmottak innehar en lekeplass med sandkasse og huske. Rundt om på uteplassen er det plassert benker og benker med bord. Nett til volleyball og mål til fotball er plassert på et åpent areal i uterommet.

DEKKE

Dekke til utearealene til mottaket i Vinstra består hovedsakelig av gress og grus.

3

NYE NOME ASYLMOTTAK

METODE

Designdrevet innovasjon

MÅL 3

Foreslå fysiske tiltak for utearealer ved norske asylmottak for aktivisering av kvinnelige beboerne, og utprøve disse i Nome asylmottak

NOME ASYLMOTTAK

VALG AV MOTTAK

Som prosjektområde var det ønskelig med et sentralisert og ordinært mottak som var komparabel med lignende asylmottak. Nome asylmottak er et sentralisert og ordinært mottak som er statlig driftet. I sentraliserte mottak bor beboere innenfor et begrenset område hvor utearealene har en større betydning for flere, sammenlignet med et desentralisert mottak.

Siden Nome asylmottak er i særstilling når det kommer til andel kvinnelige beboere fremskyndet det valget av Nome asylmottak som prosjektområde. I februar 2022 var 61 av mottakets 168 beboere kvinner. Kvinnene er dermed i flertall hvor 43 av beboerne var menn. De resterende 64 av beboerne var barn.

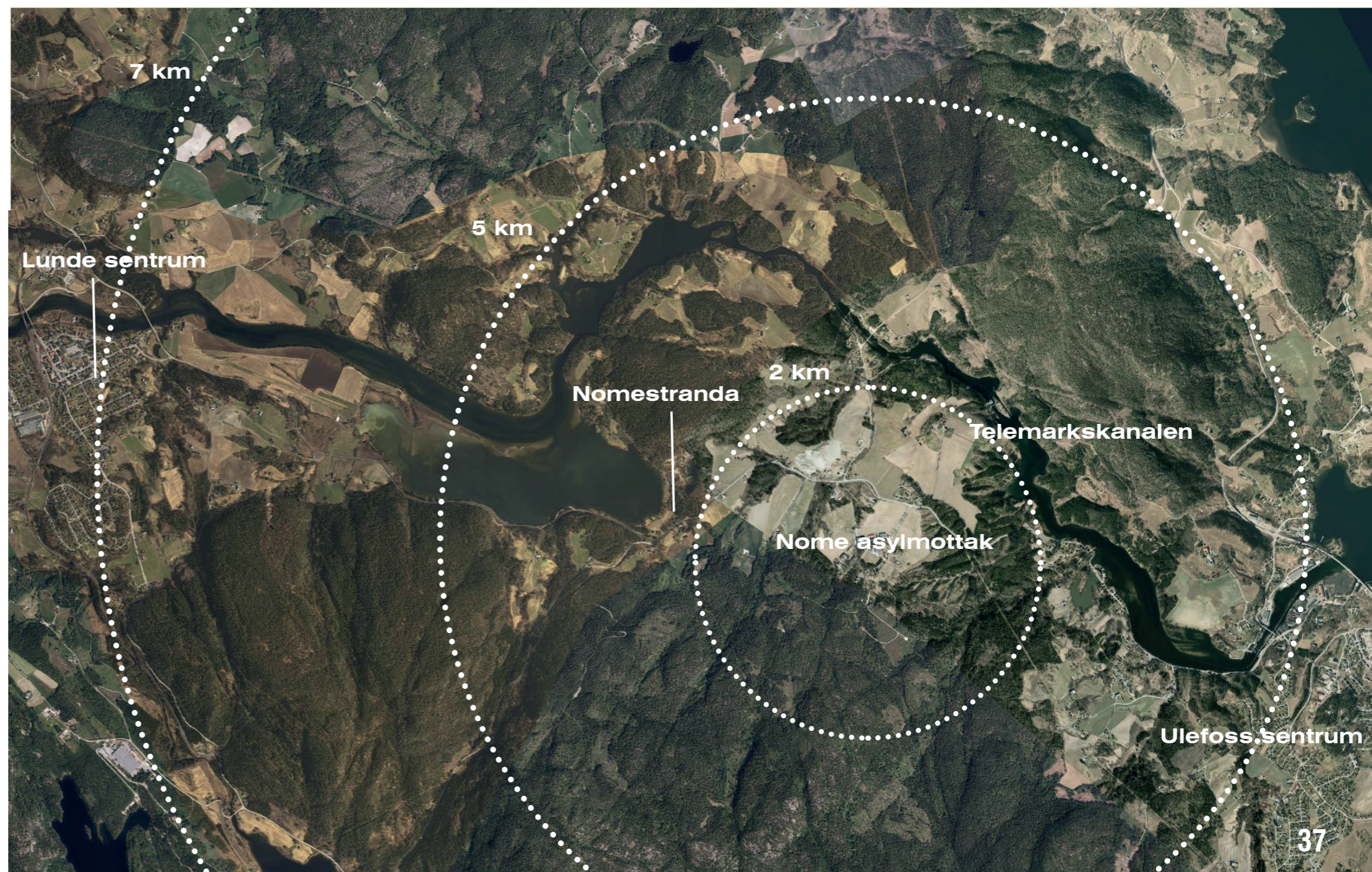
BELIGGENHET AV MOTTAK

Nome asylmottak ligger i Nome kommune i Vestfold og Telemark fylke. Nome kommune ble til under sammenslåingen av Lunde og Holla i 1964. Holla kommune er et av landets eldste industristeder, mens Lunde har lang historie innen landbruk (Hansen, 2013). Siden sammenslåingen har Nome kommune vokst til å romme 6 494 innbyggere i 2021 (Statistisk sentralbyrå, 2021).

Nome asylmottak ligger plassert mellom Lunde og Ulefoss sentrum som begge tilbyr handel, serveringssteder og annen næring. Til Ulefoss sentrum er distansen 5 km, mens til Lunde sentrum er strekket på 7,3 km. 2,2 km fra mottaket ligger Vrangfoss som er en del av Telemarkskanalen, en kjent historisk attraksjon i fylket. Nomesstrand er en begivenhet i distriktet med en distanse på 2,8 km fra mottaket.

Den landskapelige sammenhengen til Nome asylmottak består hovedsaklig av store landbruksområder, hvor en hjortefarm er i direkte nærhet av mottaket. Ellers domineres landskapbildet av skogkledde områder som brytes opp av blåstrukturer som vann, innsjøer og elver.

Figur 29: Nome asylmottak ligger mellom Ulefoss og Lunde sentrum med tilknytning til Telemarkskanalen og Nomesstranda (NIBIO, u.å. e).

OM NOME ASYLMOTTAK

Nome asylmottak er lokalisert i Dagsrudgata, som tidligere var kalt Dagsrudheimen. I 1956 ble Dagsrud gård kjøpt opp av fylkeskomiteen med formål om å etablere en sentralinstitusjon for psykisk utviklingshemmede i Telemark. Etterhvert ble institusjonen utvidet med flere bygg. Før nedleggelse av institusjonen fant sted i 1991, som følge av den nye HVPU reformen. De fleste beboerne ble flyttet til alminnelige boliger i sine hjemstedskommuner, men noen valgte å bli (Nome kommune, u.å.).

Nome asylmottak ble opprettet i 1992. I følge mottakets ansatte har mottaket siden 1992 blitt stengt en gang, i desember 2019. Etter stor motstand fra lokalsamfunnet ble mottaket åpnet igjen 1. juli 2020. Nåværende kontrakt er gjeldende fram til 13. august 2026 med mulighet for fornyelse fram til 2030. Nome asylmottak er nå et av fem basismottak i Norge. Det vil si at mottaket ikke vil bli lagt ned til tross få beboere.

Figur 30: Fotografiet fra 1958 viser Dagsrudheimen for psykisk utviklingshemmede i Telemark (Widerø Flyveselskap, 1958).

REGIONALE OG KOMMUNALE PLANER

Vestfold og Telemarks regionale planstrategi for 2020-2024 bygger på FNs bærekraftsmål. Planstrategien retter fokus mot sosial bærekraft med mål om god tilgang til rekreasjonsområder. Videre har strategien mål om bedre språkkompetansen til minoritetsgrupper gjennom deltakelse i samfunnet (Vestfold og Telemark fylkeskommune, 2020).

I samfunnsdelen av Nome kommuneplan fremlegges visjonen "Nome - nært og godt". Planen er for perioden 2019-2030 og inneholder syv strategier for å nå visjonen. En av de syv strategiene inneholder å legge til rette for å organisere unge og eldre til integreringsarbeid. En annen strategi er å gi enkel tilgang til gode naturopplevelser for alle. En tredje strategi omhandler fokus på bedre folkehelse (Nome kommune, 2017).

METODE

DESIGNDRETVET INNOVASJON

Designdrevet innovasjon, også kalt “design thinking process”, er en metode som søker å løse problemer og skape nye løsninger hvor mennesket er i fokus (Curedale, 2013, referert i Schallmo et al., 2018). Det finnes ulike definisjoner på designdrevet innovasjon som begrep, men de ulike definisjonene rommer fellesnevner. En fellesnevner er at prosessen i designdrevet innovasjon skal være målrettet, hvor målet er å utvikle en ny løsning på et bestemt problem. En annen fellesnevner er at designdrevet innovasjon skal være rettet spesielt mot brukerne. Det er konsensus rundt prosessen, hvor den skal følge strukturerte og gjentakende steg hvor tverrfaglige team er inkludert (Plattner et al., 2009; Erbedinger & Ramge, 2015; Mootee, 2013; Curedale, 2013; Ideo, 2012, referert i Schallmo et al., 2018).

Designdrevet innovasjon inneholder ikke bare søket etter løsninger, men også konkretisering av problemer eller utfordringer. Metodens prosess munner ut i en kjøreplan (se figur 31) som følges i masteroppgaven. (Plattner et al., 2009; Erbedinger & Ramge, 2015; Mootee, 2013; Curedale, 2013; Ideo, 2012, referert i Schallmo et al., 2018).

Oppgaven følger stegene til metodens kjøreplan hvor steg en er gjennomført i intrduksjonskapitlet med mål og problemstilling. Steg en utføres ved hjelp av teori og praksis i kapittel 2.

Figur 31: Kjøreplan for designdrevet innovasjon (Schallmo et al., 2018).

3

Opparbeidelse
av kunnskap

ANALYSER OG REGISTRERINGER

Som det tredje leddet i metoden designdrevet innovasjon skal kunnskap samles inn (Schallmo et al., 2018).

Prosjektområdet analyseres først ut fra hvilken visuell opplevelse stedet har og hva det omkringliggende landskapet består av. Deretter analyseres hvilke fasiliteter og hvilket program de ulike utearealene inneholder. Eksisterende vegetasjon og hvordan sol- og skyggeforholdene er på stedet blir siden analysert. Til slutt blir belysningen på området analysert før en oppsummering følger.

VISUELL OPPLEVELSE

Førsteintrykket av prosjektområdet var stedets åpne karakter. Mellom boenhetene er avstandene store som ga en luftig opplevelse av stedet. Likevel dominerer store, tette og skogkleddede områder som skaper en kontrast til den ellers åpne karakteren på stedet.

De skogkleddede områdene følger forhøyninger i landskapet som naturlig deler området inn i ulike seksjoner.

Figur 32: Omkringliggende skogsareal dominerte den visuelle opplevelsen av prosjektområdet (Jørgensen, 2022).

SOLFORHOLD

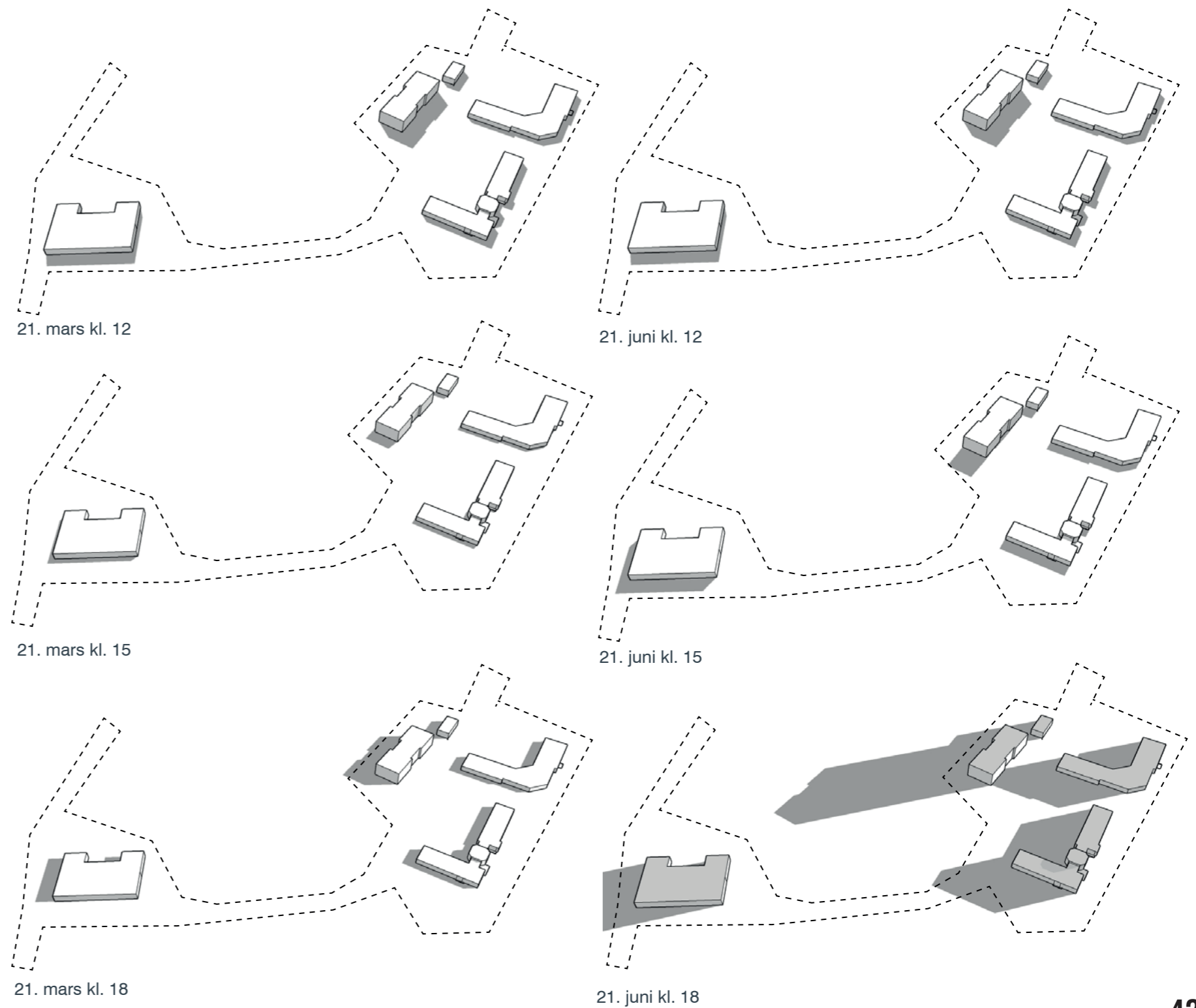
Sol- og skyggeanalysen viser innenfor prosjektområdet årtidsvariasjoner for soltilgang. Analysene følger klokkeslettene 12.00, 15.00 og 18.00.

Analysen viser isolert sett skyggen boenhetene skaper. Innenfor prosjektområdet kaster de høyreisende trærne og det kupert terrenget også skygger, men dette aspektet er ikke inkludert i gjeldende analyse.

I mars er soltilgangen relativt dekkende mellom husene. I juni er soltilgangen mellom boenhetene desto mer dekkende, hvor få områder er skyggelagt. Ortofotoet viser også en sommersituasjon hvor bildet er tatt 19. august tidlig på dagen.

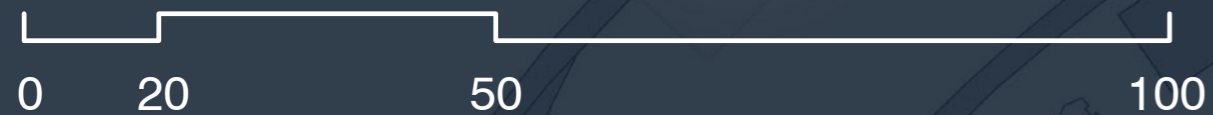

Figur 33: På sommerstid skaper omkringliggende skog og terreng skygger innenfor prosjektområdet, sammen med boenhetene på stedet (Geovekst, 2015).

EKSISTERENDE BELYSNING

Innenfor prosjektets plangrense er dagens belysning mangelfull. Lyktestolpene som finnes på området i dag er i fåtall med store avstander mellom. Noen områder har dermed lav lysdekning, mens andre områder blir mørklagt ved kveldens ankomst. Langs Dagsrudallen er det flere lenger strekk uten belysning. Utearealene i tilknytning boenhetene og administrasjonsbygget mangler lysdekning. De høystamma trærne som dominerer området fremskynder mørkets frembrudd langs veiene.

1:1000

BEBOERFORDELING

Prosjektområdets tomt er kommunalt eid og består av en spredt bebyggelse i et kupert landskap. Utenom asylmottak og boenheter for psykisk utviklingshemma rommer de resterende bygningsmassene kommunale boliger, svømmehall, fysioterapisenter, gym og andre næringsbygg.

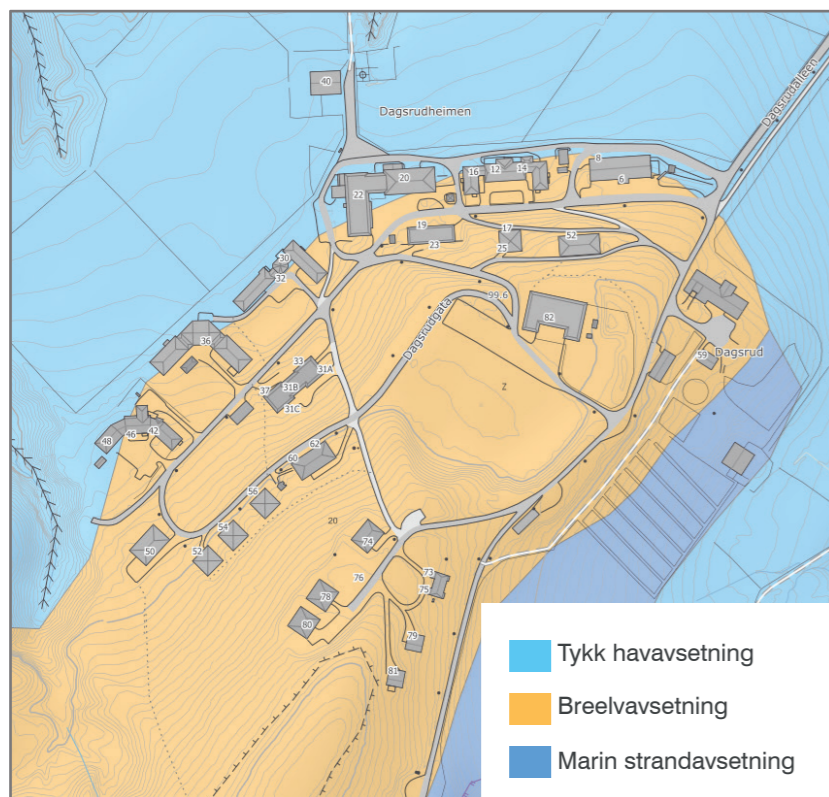
I direkte nærhet ligger en gård. Boenhetene som er tildelt mottaket er fordelt mellom ulike brukergrupper. De ulike brukergruppene er kvinner med barn, enslige kvinner, enslige menn og familier.

EKSISTERENDE VEGETASJON OG LØSMASSER

Innenfor prosjektområdet er det tresjiktet og gresskleddede flater som dominerer. Trærne som finnes innenfor området domineres av bartrær, men med innslag av løvtrær. Bartrærne inneholder først og fremst furu og gran, mens blant løvtrærne er det bjørk som dominerer. Stor andel vintergrønne trær gjør at området oppfattes grønt selv på vinterstid. Feltsjiktet domineres av lyngvegetasjon som dekker arealene mellom trærne. Ellers på området fylles lysningene av store plenarealer.

Løsmassene i området består i all hovedsak av breelvavsetninger. Breelvavsetninger inneholder store mengder fin sand, silt og grus. Elveavsetninger kan også inneha et organisk lag (NIBIO, 2017).

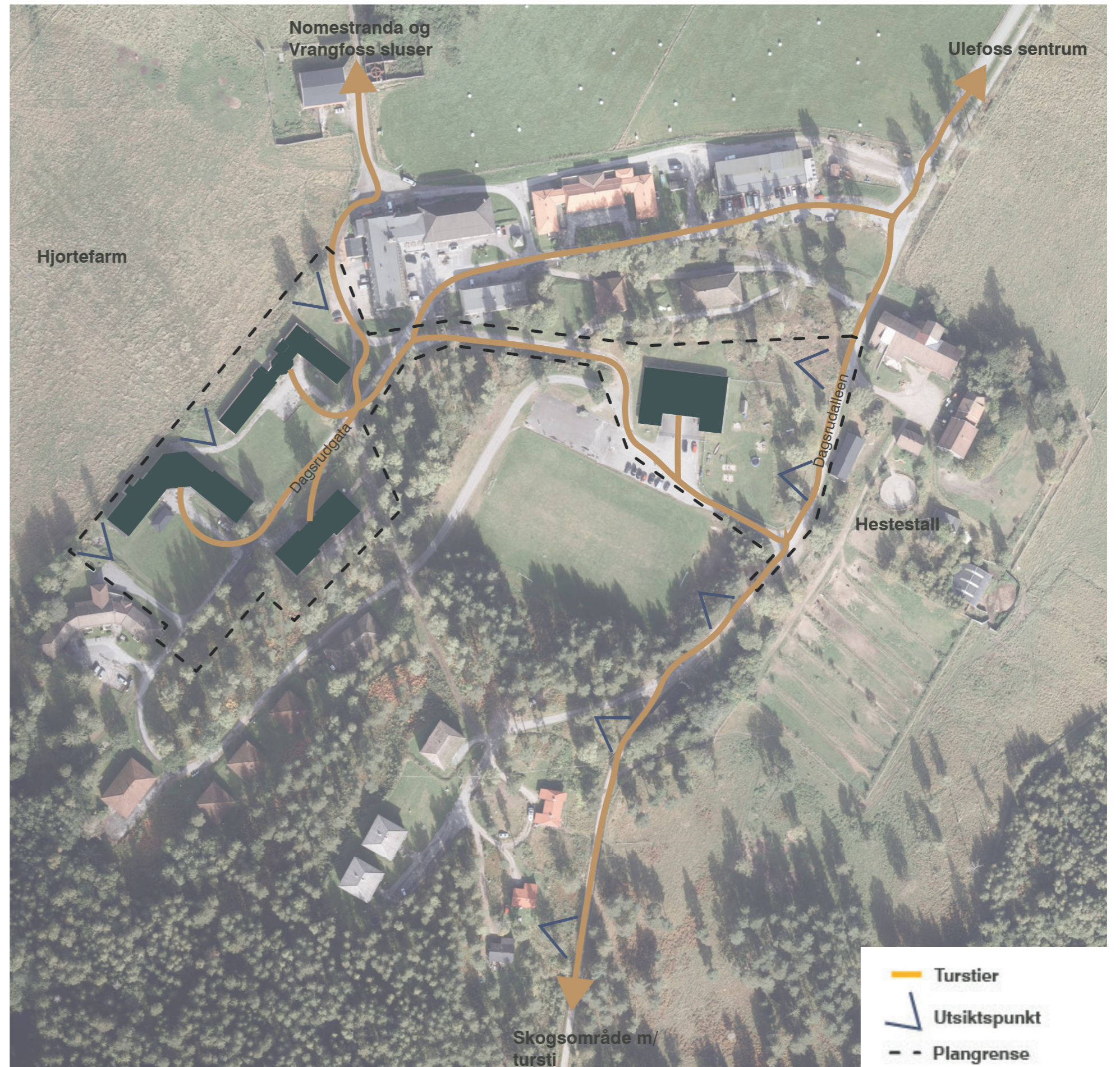
Figur 34: Løsmassekart viser i all hovedsak breelvavsetninger innenfor prosjektområdet (Norges geologiske undersøkelse, u.å.).

OMKRINGLIGGENDE LANDSKAP

Innenfor området skaper store åpne områder i tilknytning en hjortefarm naturskjønne utsiktspunkt. Både i vest og øst av området ble det gitt mulighet til å se langt inn i landskapet og få øye på de elegante hjortedyrene som beveget seg innenfor farmen. Fra Dagsrudalleen og vestover er landskapet nedstigende som skaper en desto større oversikt over landskapet. Mot vest er det utsikt over en gård med hester.

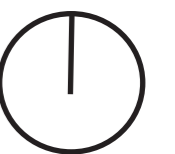
Dagsrudalleen fører til turstier i skogsområder sør for området og til veinettet til Lunde og Ulefoss sentrum. Nordvest for området er det en vei som leder til Nomestrand og Vrangfoss slusene.

Figur 35: Ortofotoet viser utsiktspunkt og veiretninger innenfor området (Geovekst, 2015).

0 20 50 100

1:1500

Ulefoss sentrum

Vrangfoss-slusene

Nomestranda

Omkringliggende utsikt

Dagsrud gård

FASILITETER OG PROGRAMMERING

ADMINISTRASJONSOMRÅDET (Dagsrudgata 82)

For Dagsrudgata 82, hvor administrasjonen er plassert, domineres utearealene av installasjoner for lek. Lekeapparater som sklier, husker og lignende er sentralt plassert mellom administrasjonsbygget og en gresskledd kolle. Noen benker og bord er plassert på den gresskledd flaten og hele utearealet er inngjerdet. Ved inngangspartiet er hele flaten dekket av asfalt og inneholder lite programmering.

Figur 36: Utearealene i tilknytning administrasjonsbygget inneholder lekeapparater og sittegrupper (Jørgensen, 2022).

Figur 37: Fotballbane befinner seg i nær tilknytning til utearealet til administrasjonsbygget (Jørgensen, 2022).

Adkomstarealet er lite programmert, men innehar en sittegruppe.

Figur 38: Utearealene i tilknytning boligene til enslige kvinnelige beboere inneholder sittegrupper plassert inntil fasaden (Jørgensen, 2022).

UTEOMRÅDET - ENSLIGE KVINNER (Dagsrudgata 31, 33, 35, 37)

For boenhetene til de enslige kvinnene inneholder utearealene lite programmering, med unntak av noen frittstående benker og bord. Langs fasadene er sykler og barnevogner spredt plassert. Klesstativ er plassert ute i solen på den asfalterte plassen foran boligene.

Sykler og barnevogner er vilkårlig plassert utenfor boligene.

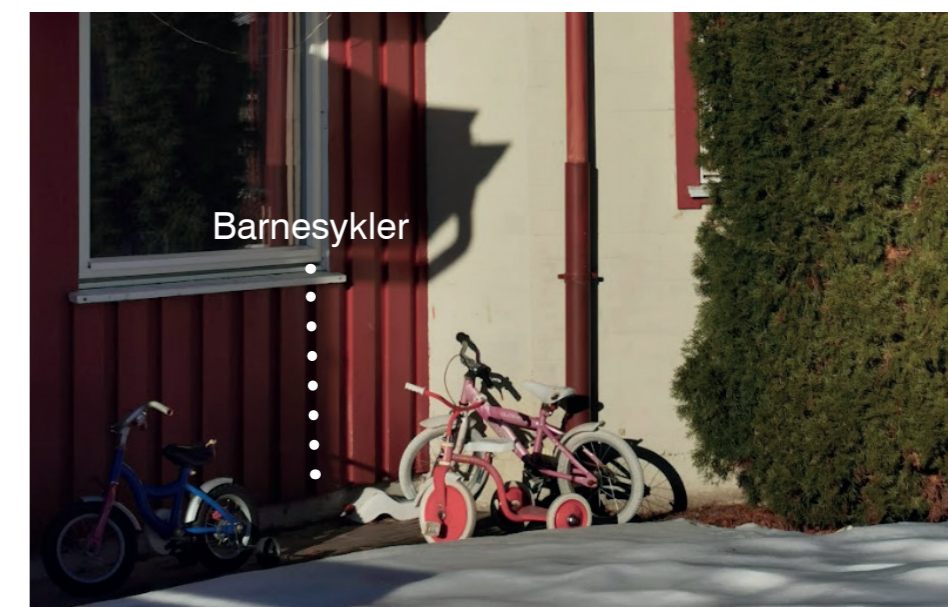
Figur 39: Utearealene i tilknytning boligene til kvinner med barn består av et plenareal med trampoline på sommerstid (Jørgensen, 2022).

UTEOMRÅDET - KVINNER MED BARN (Dagsrudgata 30 og 32)

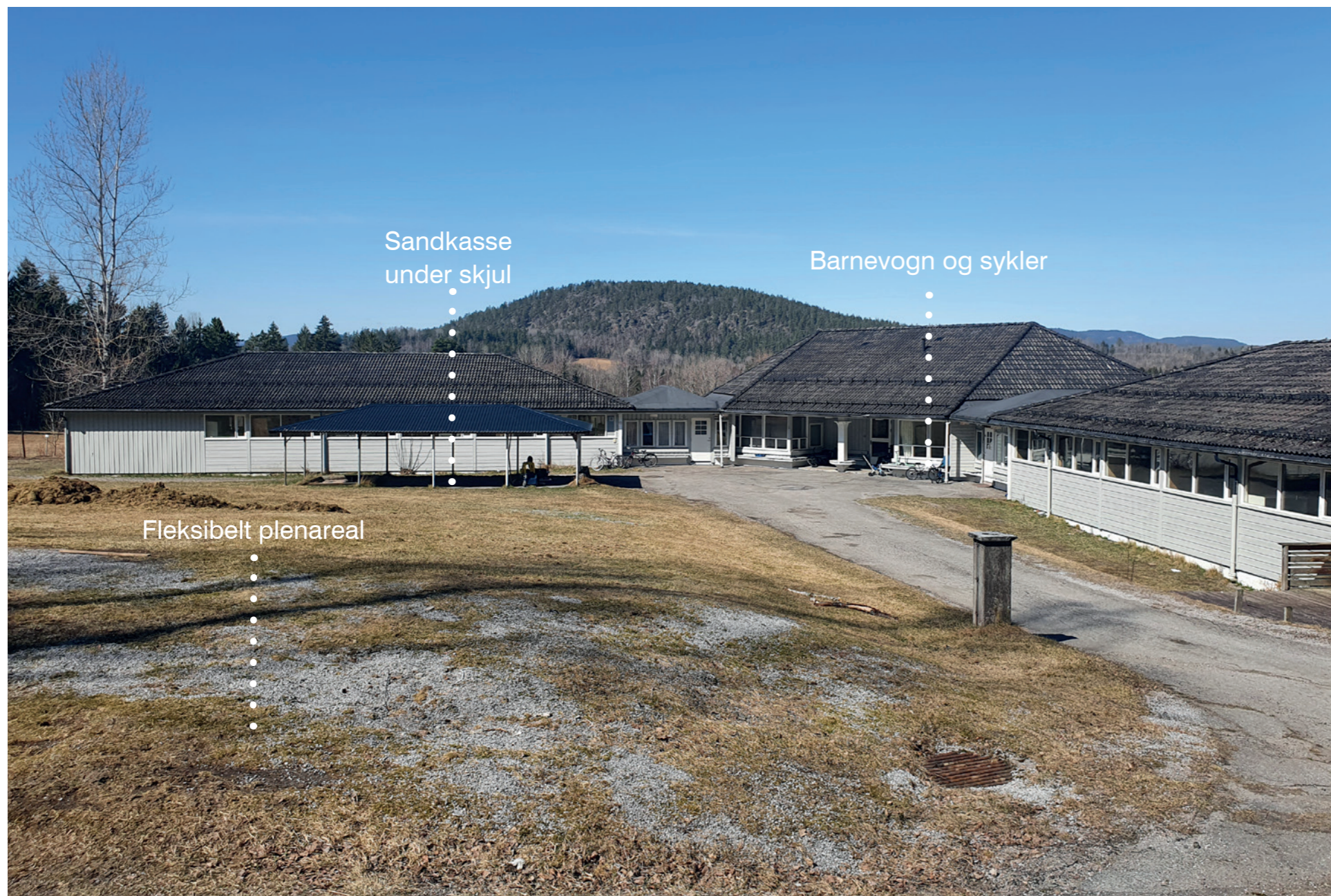
For Dagsrudgata 32 og 30 finnes det få sittemuligheter, med unntak av noen få frittstående stoler. Fasaden blir brukt til skjul for barnesykler. På plenarealet er en trampoline plassert på sommerstid.

Utemøblene i uterommet til kvinner med barn består av frittstående utemøbler.

Sykler er vilkårlig plassert utenfor boligene.

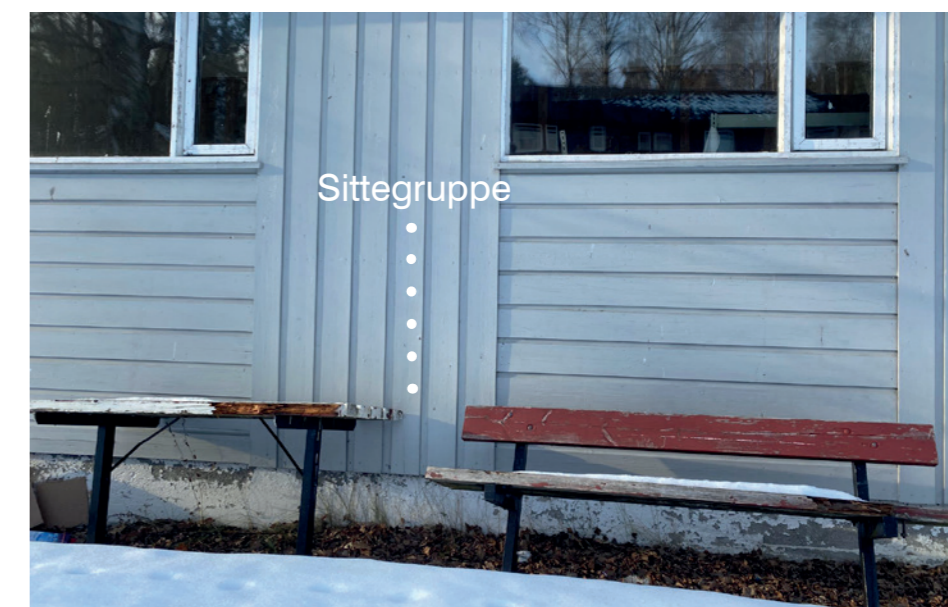
Figur 40: Utearealene i tilknytning boligene til kvinner med barn består av et plenareal med innebygd sandkasse (Jørgensen, 2022).

UTEOMRÅDET - KVINNER MED BARN (Dagsrudgata 36 og 38)

For Dagsrudgata 36 og 38 er et skjul med en sandkasse sentralt plassert på plenarealet i tilknytning. Sittegruppene rundt fasaden bærer preg av slitasje og er lite vedlikeholdt. Hustaket brukes som skjul for barnevogner og sykler. Beboerne har her sittemuligheter langs fasaden med gode solforhold.

Barnevogner opptar oppholdssoner med innebygd tak.

Sittegrupper langs fasader bærer preg av slitasje.

OPPSUMMERING AV ANALYSER

Oppsummert har prosjektområdet tiltalende naturkvaliteter som landskapelige utsiktspunkter, stor andel eksisterende vegetasjon og gode solforhold. Utearealenes fasiliteter tilknyttet boligene var derimot mangelfulle, med lite programmering for kvinnelige beboere og få sittemuligheter. Det var også mangel på muligheter for vogn- og sykkelparkering. Belysningen for ulike strekk langs hovedveien innenfor område samt i utearealene i tilknytning bygg var mangelfull, hvor flere områder var mørklagt.

SPØRREUNDERSØKELSE

Å analysere brukernes behov i relevante situasjoner er en del av metodens tredje steg. Analyse av brukerens behov kan foregå via spørreundersøkelse (Schallmo et al., 2018). Pga. personvern hensyn foregikk spørreundersøkelsen ikke med de kvinnelige beboerne ved mottaket. Deltakerne for spørreundersøkelsen var tre ansatte ved mottaket som hadde god innsikt i behovene til de kvinnelige beboere. To av de ansatte hadde stilling som miljøveiledere. Den tredje ansatte var informasjonsansvarlig.

Spørreundersøkelsen foregikk samlet ved fysisk oppmøte på Nome asylmottak. Oppsettet fulgte en spørreundersøkelsesguide som kan sees i vedlegg B. Spørsmålene var todelt hvor først åpne spørsmål tilknyttet markeringer på kart fant sted (se vedlegg C). Deretter ble bildemateriale delt ut for å adressere hvilke aktiviteter de ansatte tenkte ville appellere mest til de kvinnelige beboerne (se vedlegg D). Nedenfor vises resultatene av de ulike delene av spørreundersøkelsen.

OPPHOLDELSE I UTEAREALENE

Kollen og lekeplassen i tilknytning administrasjonsbygget ble nevnt som det området som ble hyppigst brukt. Dette området var attraktivt siden beboere her ble gitt anledningen til å spørre de ansatte spørsmål ved forbigåing. Kvinnelige beboere kunne følge barna sine til lekeplassen og holde øye med dem mens de lekte med barn fra andre boenheter. Noen kvinner tar med matpakke hit for å spise den ute på lekeplassen. For de enslige kvinnene er det en stor andel som holder seg for det meste inne. Dette med unntak av de mer ekstroverte kvinnelige beboerne. Disse blir med mødrene til enten lekeplassen utenfor administrasjonsbygget eller utenfor boenhetene til mødrene. Utearealet i tilknytning administrasjonsbygget benyttes også til samling ved eksempelvis dugnad om våren med svelesteking.

I nær tilknytning administrasjonsbygget ligger gården som har hester, her følger de kvinnelige beboerne med barna for å se og klappe hestene. Ellers er de kvinnelige beboerne å finne utenfor husene sine på benker eller på plenen når den er solfylt.

Områdene som blir mindre brukt av de kvinnelige beboerne er gjerne der menn dominerer områdene. Eksempelvis benyttes fotball- og volleyballbanen hovedsakelig av menn samt områdene i nær tilknytning herrehusene. På baksiden av administrasjonsbygget er et område mange kvinner unngår, hvor det her røykes vannpipe av mannlige beboere.

Figur 41: Diagrammet viser hvor de kvinnelige beboerne oppholdt seg mest markert med grønt og minst markert med rødt. (Geovekst, 2015)

BRUKEN AV UTEAREALENE

De ansatte ved mottaket uttrykte i spørreundersøkelsen at for de kvinnelige beboerne er det viktig å ha utsyn mot barna når de lekte. Bruken av utearealene foregår dermed mest i grupper, hvor størrelsen på gruppene er hovedsakelig 2-3.

Bruken av utearealene kunne de ansatte fortelle hovedsakelig er på sommerstid, etterfulgt av vår og høst. Bruken av utearealet er hyppigst på dagtid etter skoletid, på kveldene og i helgene. Lekeområdet utenfor administrasjonsbygget blir mye brukt i tidsrommet mellom kl. 11 og 13 på

BRUK AV LOKALSAMFUNNET OG NÆRMILJØET

De ansatte kunne fortelle at de kvinnelige beboerne benytter seg av fylkesveien 359 for å komme seg både til Ulefoss og Lunde sentrum for å handle i butikker. I Lunde sentrum finnes det innvandrerboutikker som er populære blant beboerne. Noen sykler til lokalsentrene, men det er hovedsaklig menn som benytter seg av dette fremkomstmiddelet.

Som utfluktdestinasjoner har kvinnelige beboere, som oftest i regi av mottakets ledelse, dratt til Vrangfoss slusene og til Nomesstrand. Vest for mottaket har det lokale Historielaget et tursted med en gapahuk. Her brennes det kull på gamlemåten som kvinnelige beboerne med barn besøker.

Ved spørsmål om det fantes felles aktiviteter for kvinnelige beboere og lokalbefolkningen ble barnebursdager nevnt. Mottakets ledelse ønsker at barna skal få delta på barnebursdager. Dermed har barnebursdager blitt avholdt på mottaket med tur og bål i skogen. Holla bygdekvinnelag har avholdt aktiviteter på asylmottaket, blant annet strikkeklubb som var populært blant beboerne.

AKTIVITETER

For å finne ut hvilke aktiviteter som kan være appellerende for de kvinnelige beboere fikk de tre ansatte utdelt et avkrysningskjema hver (Se vedlegg D). Avkrysningskjemaet viste ulike aktiviteter, og de ansatte fikk beskjed om å ringe rundt de aktivitetene de tenkte kvinnelige beboere ville trives med på mottaket. Følgende aktiviteter var det felles enighet om ville tiltale de kvinnelige beboerne:

- **Matlaging/grilling**
- **Tur**
- **Kunst**
- **Være alene**
- **Musikk**
- **Dyrking**
- **Strikking**
- **Trene**
- **Dans**

OPPSUMMERING AV SPØRREUNDERSØKELSE

Områdene som ble benyttet i størst grad av de kvinnelige beboerne var utearealet tilknyttet administrasjonsbygget og fasadene inntil boligene sine. Kvinnene oppholdt seg hovedsakelig sammen i grupper på 2-3. Det var flere mødre i følge med barn enn enslige kvinner som benyttet seg av utearealene. For mødrene var det viktig med utsyn mot barna i områder for lek. Bruken av utearealene økte mot sommerstid, og avtok når høsten kom. Ettermiddag, kveld samt i helgene benyttet de kvinnelige beboerne utearealene mest.

De ansatte uttrykte at det var behov for flere sittegrupper og bedre belysning for å øke bruken av utearealene. Interessen for dyrking som aktivitet var stor, så et drivhus ble nevnt som en attraksjon for å øke bruken av utearealene.

Bruken av lokalsamfunnet og nærområdet foregikk hovedsakelig i form av turer til Ulefoss eller Lunde sentrum for å handle mat. Som utfluktsdestinasjoner ble Nomesstrand og Vrangfoss slusene brukt samt den lokale skogen.

De ansatte var enige om ni aktiviteter som de mente kunne være appellerende for de kvinnelige beboerne. De følgende aktivitetene var matlaging/grilling, tur, kunst, være alene, musikk, dyrking, strikking, trening og dans.

SAMMENSTILLING AV UTFORMINGS- OG PROGRAMMERINGSTILTAK

BOMILJØETS BETYDNING

- Robuste materialer
- Mulighet for påvirkning av eget bomiljø estetisk og funksjonelt
- Mulighet til privatliv der man kan være alene, fysisk skjermet fra andre

HELSEFREMMENDE UTEMILJØ

- Tilgjengelig grønne utearealer og naturområder for fysisk utfoldelse

TRYGGHET

OVERSIKT OVER OMGIVELSENE

- Utsikt over omgivelsene

VEGETASJONSUTFORMING OG LANDSKAPSDSIGN

- Vegetasjon integrert i et enhetlig landskapsdesign
- Vegetasjon bør tillate fri sikt og skjerming
- Åpen og luftig landskapskarakter med lav tetthet av trær
- Under trær: lav undervegetasjon
- Artsvalg som sammen skaper en helhet
- Vegetasjon med parkaktig eller urban karakter
- Tilstrekkelig vedlikehold av vegetasjon

SOSIALE MØTEPLASSER OG AKTIVITETER

- Mangfold av aktiviteter for ulike tider
- Møteplasser for grupper
- Mange sittemuligheter
- Mulighet for å sitte skjermet
- Bygde installasjoner

BELYSNING

- Sterk, dekkende og hvit belysning
- Noen områder uten belysning

BEVEGELSESMULIGHETER

- Flere rutealternativer for bevegelse
- Landskapets utforming bør ikke skape hinder for bevegelse

ROMINDELING

- Tydelig og lesbar rominndeling med et romhierarki
- Rom integrert i hverandre med mulighet for passasje
- Rom med egne visuelle særpreg

MENINGSFULL AKTIVITET

KUNST OG HÅNDVERKSAKTIVITETER

- Gi mulighet for kunst og håndverksaktiviteter ute

DYRKING

- Tilrettelegge for varierte hageaktiviteter
- Skjul til oppbevaring av hageutstyr
- Nær tilgang til vann
- Dyrkingsarealet plasseres i et lunt område
- Dyrkingsarealet bør ha et drivhus

MATLAGING

- Utendørs matlaging
- Utendørs sittegrupper og benker for måltider

KONTEMPLASJON

- Tilrettelegge for områder man kan trekke seg tilbake
- Bør kunne se minst 400 meter inn i landskapet fra utsiktspunkt
- Utsikt mot et åpent område med myke landskapsformer
- Stimulere blikket mot himmelen
- Forandring av vegetasjon gjennom sesonger
- Tilrettelegge for biomangfold
- Plasseres vekk fra uønsket støy

TEATER OG MUSIKK

- Tilrettelegge for kulturelle aktiviteter

FYSISK AKTIVITET

- Aktiviteten bør være tiltalende og lavterskel
- Aktiviteten bør kunne justeres etter nivå og behov
- Fysiske visualiseringer av treningsøvelser ute

NATURBASERT INTEGRERING

LANDSKAPET SOM INTEGRERINGSARENA

- Tiltalende utearealer og adkomstareal
- Brukermedvirkning
- Enkel tilgang til lokale skogsområder/turstier
- Tilrettelegge for yrkesrettede aktiviteter

LOKALISERING OG LOKALSAMFUNNET

- Møteplasser nær mottak

SPØRREUNDERSØKELSE

SPØRREUNDERSØKELSE

UTFORMING

- Områder med utsyn mot barna ved lekearealer
- Flere sittemuligheter
- Sittemuligheter med bord for spisesteder ute
- Områder der en kan være alene
- Samlingssted for beboere og besøkende
- Møteplasser for grupper på 2-3
- Bedre belysning langs veier

AKTIVITETER

- Matlaging/grilling
- Tur
- Kunst
- Være alene
- Musikk
- Dyrking
- Strikking
- Trene
- Dans

4 Idemyldring

5 Utvikling av prototyper

PROTOTYPER

UTVIKLING AV PROTOTYPER

Som et ledd i designdrevet innovasjon tas brukerens behov inn i idèfasen. Her utvikler en kreative løsninger som søker å imøtekomme behovene. Disse ideene utvikles til prototyper som svarer på utfordringen (Schallmo et al., 2018). Utgangspunktet for utvikling av prototyper var utformings- og programmeringstiltakene fra litteraturgjennomgang og spørreundersøkelse. For utearealene til Nome asylmottak ble det utviklet to formkonsept med tilhørende planutkast, som sammen skulle danne prototyper for utearealene. Design og utforming ble satt i fokus. Programmeringen og innholdet av prototypene var noenlunde likt for å etterstrebe et sammenligningsgrunnlag.

PROTOTYPE 1: KONSEPT "OMFAVNELSE"

Den første prototypen som ble utarbeidet bygget på konseptet "omfavnelse". Tanken bak konseptet var å tilby en lun, beskyttet og omsorgsfull utforming av utearealene for de kvinnelige beboerne. Utearealene med dette konseptet skulle inneha en trygg atmosfære. Uterommene skulle skjermes fra utsiden, og åpne opp for aktivitet og utfoldelse på innsiden.

Skjermingen bestod av gresskledder voller som omkranset rommene. Vollene skulle forhindre innsyn og markere de kvinnelige beboernes utearealer, hvor de skulle gis anledningen til å boltre seg fritt innenfor trygge rammer. Formspråket for konseptet var organisk som ga myke linjer i oppholdsrommet og i bevegelsesforløp.

Prototypen "Omfavnelse" består av gresskledder voller som danner rom.

Formspråket til "omfavnelse" følger organiske, myke linjer.

PROTOTYPE 2: KONSEPT "FOTFESTE"

Den andre prototypen som ble utviklet brukte konseptet "fotfeste" som inspirasjonskilde. Tanken bak konseptet var å gi de kvinnelige beboerne et uterom hvor de kunne igjen finne en stabil grunn å stå på - finne et nytt fotfeste i et nytt land. Utearealet søkte dermed å tilrettelegge for en sikker posisjon som kunne fungere som et utgangspunkt for ytterligere utvikling. Utgraving ble her et plangrep, hvor symbolikken lå i det å grave seg ned for å få en stabil grunn å stå på i utearealet.

I likhet med konseptet "omfavelse" ble også skjerming viktig for å kunne skape private soner for utvikling med ulike aktiviteter. Som kontrast fra konseptet "omfavelse" har konseptet "fotfeste" en mer kantete utforming. Baktanken for et mer kantete formuttrykk var å gjenspeile assosiasjoner til fotfeste som noe hardt og solid.

Prototypen "Fotfeste" danner rom med utgraving.

Formspråket følger en mer kantete utforming.

TESTING AV PROTOTYPER

Neste steg av designdrevet innovasjon er å teste prototypene ved å fremlegge dem for brukerne. Målet her var å innhente forslag til forbedring sett fra brukernes perspektiv samt velge ut den mest lovende prototypen. Begge konseptene med tilhørende plantegning ble fremlagt for de ansatte ved Nome asylmottak. Spørsmålet som da ble reist var "Hvilket konsept tror dere tiltaler mest til de kvinnelige beboerne?".

Den prototypen de ansatte ved Nome asylmottak mente tiltalte mest de kvinnelige beboernes var "fotfeste". De ansatte begrunnet dette ut i fra at de mente kvinnene ville foretrekke et mer kantete design med definerte rom og rammer. De forklarte videre at de så for seg at et uteareal som var utgravd ville virke innbydende for de kvinnelige beboerne. De ansatte adresserte et problem med voller i prototypen "omfavnelse", nemlig problemet med mye tele i gresset. Dette fortalte de var et vanlig problem i fylket. De mente da at barn ville med aking påføre store slitaskader på vollene. Dermed var de tre ansatte samstemte om at prototypen "fotfeste" ville være mest funksjonelt og i størst grad kunne imøtekomme behovene for de kvinnelige beboerne.

Videre ble de tre ansatte ved mottaket spurt om forslag til forbedring av den utvalgte prototypen "Fotfeste" - sett fra brukernes synspunkt. For plantegningen i tilknytning administrasjonsbygget poengterte de ansatte at samlingsstedet behøvde mange ulike sittemuligheter. Behovet var både sittegrupper for kvinner som kom i mindre grupper og i par.

De ansatte uttrykte også at det var behov for intime sittemuligheter med mindre bord. Langbord med benker hevdet de ansatte ikke ville bli brukt. Pergolaen plassert i nord i utearealet tilknyttet administrasjonsbygget mente de ville være appellerende for kvinnelige beboere. Her poengterte de viktigheten av at baksiden av pergolaen måtte være skjermet for mannlige beboere som oppholdt seg på baksiden. Drivhuset som var tiltenkt administrasjonsbygget mente de ansatte ikke ville bli brukt, siden utearealet har en mer offentlig karakter og blir mer brukt til lek og samling. Utearealet i tilknytning administrasjonsbygget nevnte de burde være hovedbase for lek. Hvor de mente det ikke var nødvendig å tilrettelegge for lek i tilknytning boligene. De begrunnet dette med at barna likte å treffe andre barn i området, og det var utenfor administrasjonsbygget barna samlet seg.

For de ulike utearealene i tilknytning kvinneboligene ble det poengtert at det ikke burde være fullkommen programmering. De ansatte uttrykte bekymring for at kvinnene ble sittende mye rett utenfor sin bolig, og at det ble mindre bevegelse og besøk mellom de ulike uterommene. Å gi beboerne grunn til å besøke de andre uterommene nevnte de ansatte var essensielt for fri bruk av utearealene. Videre nevnte de ansatte at det var viktig med direkte tilgang til oppholdsarealene fra hovedinngangene for å øke bruken. De gode solforholdene i skråningen utenfor boenhetene til Dagsrudgata 30 og 32 mente de ansatte måtte utnyttes, hvor dette var et populært sted.

Det samme gjaldt inngangspartiene til boenheten, pga. de lune forholdene her. Siden utearealene til Dagsrudgata 30 og 32 var hovedbasen for å treffes mellom boenhetene for kvinnelige beboere, mente de ansatte at matlagingen burde flyttes hit.

Av praktiske grunner nevnte de ansatte at det var behov for å kunne kjøre ned til alle hovedinnganger samt også være mulig for brøyting av disse arealene.

IMPLEMENTERING AV INNSPILL FRA NOME ASYLMOTTAK

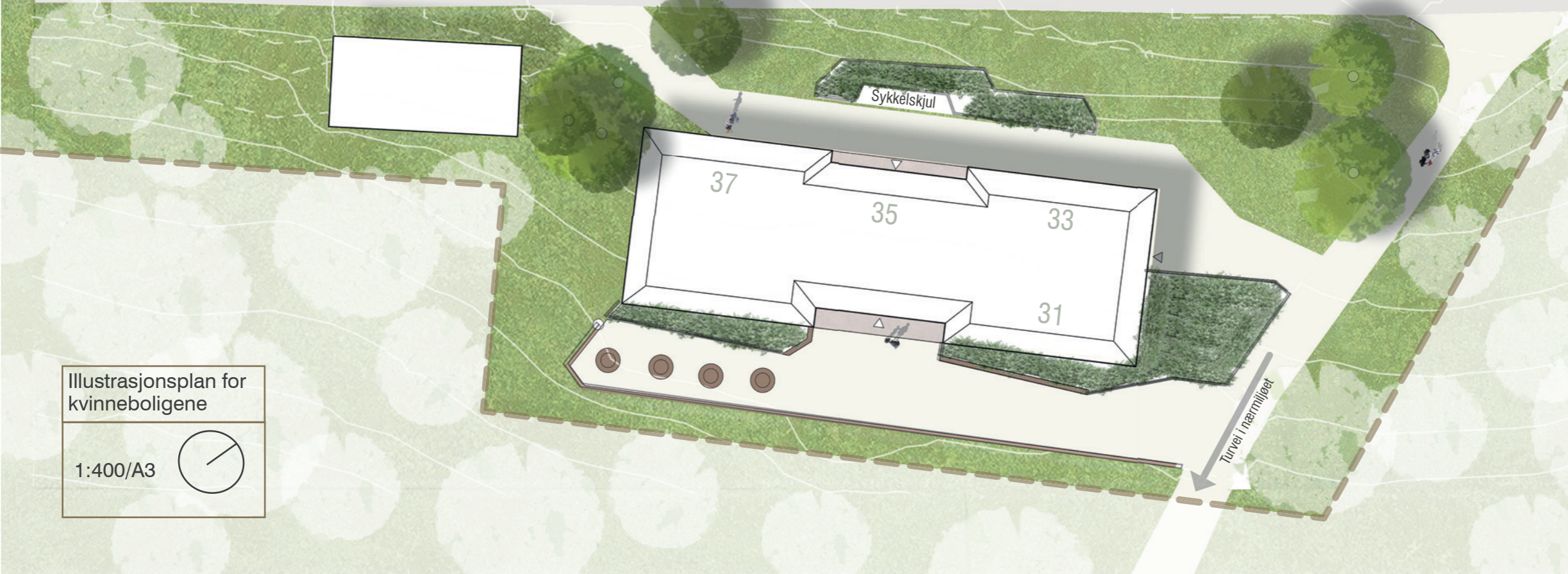
Siste steg i metoden designdrevet innovasjon er å bruke innhentede erfaringer og kunnskap til å forbedre og utvikle prototypen som er bestemt. Med utgangspunkt i dette skal prototypen utvikles til et ferdig produkt. Nedenfor vil det ferdige planforslaget presenteres.

ENDELIG PLANFORSLAG

Følgende planforslag tar utgangspunkt i utforming- og programmeringsstiltak fra litteraturgjennomgangen, og behov kartlagt i spørreundersøkelsen samt innspillene fra testing av prototyper. Planforslaget søker å dekke behovene til de kvinnelige beboerne.

Nome asylmottak ligger som nevnt i naturskjønne omgivelser med skog og naturområder som rammer. For å skape en kontrast til omgivelsene falt valget på en parkaktig og urbant preg for utearealene. Valget falt også på en skandinavisk karakter hvor ideen om å vise hen til ulike kulturer ble utelatt til fordel for å skape en entydig karakter på uterommene.

TEGNFORKLARING

	Plen		Mur
	Heller		Kebony
	Grus		Renne
	Korkdekke		Mennesker
	Sand		Busk og staundefelt
	Asfalt		Eksisterende trær

Illustrasjonsplan for kvinneboligene

1:400/A3

UTEAREALENE I TILKNYTNING KVINNEBOLIGENE

Utearealene i tilknytning boenhetene som huser de kvinnelige beboerne sees under ett og har dermed programmeringen fordelt mellom seg. Dette er med hensyn til at de kvinnelige beboerne skal kunne utfolde seg fritt i de ulike uterommene, hvor en jevn flyt av bruk av utearealene etterstrebes. På den måten er det tiltenkt at de enslige kvinnene skal oppleve en lav terskel for å bevege seg ned til utearealene for kvinner med barn. Samtidig som kvinnene med barn skal føle seg fri til å benytte nabouterommene. Utearealene er delt opp i mindre rom med ulike størrelser som slutter seg til et romhierarki. Hvor de største rommene innehar en mer offentlig karakter hvor det er plass til flere, mens de mindre rommene skal tilby mer private soner hvor en kan oppholde seg i mindre grupper eller alene. For å etterstrebe en fri og jevn flyt mellom rommene er det bevegelseslinjer som føres gjennom de ulike sonene og knytter dem sammen.

Med utgangspunkt i konseptet "fotfeste" søker aktivitetssonene å gi en sikker posisjon for ytterligere personlig utvikling. Aktivitetene skal gi mulighet for å kunne sette sine fotspor i form av fysiske påvirkninger som dyrking og kunst. Lek for barn er ikke programmert spesifikt for arealene i tilknytning boligene for de kvinnelige beboerne. Baktanken er at utearealet til administrasjonsbygget skal fungere som en hovedlekeplass.

I utearealene for de kvinnelige beboerne er det derimot lagt til rette for diskret lek. Rommene som skapes av murene skal gi mulighetsrom for labyrinter, balansering oppå muren, boltring på gresset og leking med vann i renner. Aktivitetene som er lagt til rette for kvinnene skal også gi mulighet til at barna kan holde på med samme aktivitet i direkte nærhet. På den måten kan mødrene holde øye med barna samtidig som de deltar på aktiviteten. Eksempel her er kunstsonen hvor større barn kan sitte ved bordene sammen med mødrene, og mindre barn kan få kritte på det harde underlaget eller på murene. Et annet eksempel er dyrkingsarealet hvor barn kan gis mulighet til å bli med å dyrke. I dyrkingsarealet gis det mulighet for å dyrke nære og kjente planter fra hjemlandet. Treningssonen med apparater inneholder også lekemuligheter for større barn.

På yttersidene av uterommene for kvinnene med barn er områder for kontemplasjon plassert. Disse er plassert bort fra aktivitetsområder med utsikt over hjortefarmen med skogholt som bakteppe. Denne sonen skal tilby en fredfull og rolig sone. Her skal en kunne trekke seg tilbake og kunne være alene.

UTEAREALET TIL KVINNER MED BARN (Dagsrudgata 30 og 32)

Senteret for utendørs opphold for de kvinnelige beboerne er plassert i uterommet tilhørende Dagsrudgata 30 & 32. Hovedrommet består av sitteamfier på hver side med en stasjon for matlaging og grill i nær tilknytning. Dette rommet etterstreber en åpen og luftig følelse hvor mange kan samles og lage mat sammen.

Et annet sosialt treffsted i dette uterommet er en sone for kunstutfoldelse. Her inneholder rommet runde bord med benker. Her er det tilrettelagt for aktiviteter som kunst, strikking eller andre aktiviteter hvor bord er hensiktsmessig. Dette rommet deles inn i to mindre rom ved en vei som føres gjennom rommet. På den måten kan ulike grupper oppholde seg der på samme tid uten å måtte være i direkte nærhet. Ved hovedinngangene til boenhetene er det lagt til rette for en samlingsplass med benker. Ellers rommer utearealet benker inntil den solfylte fasaden.

Utearealet rommer også en aktivitetssone for dans og trening. Rommet for utetrening er lagt i direkte nærhet til treningsrommet i kjelleren til Dagsrudgata 38 & 36. Her er det lagt til rette for treningsapparater og amfi for fleksibel trening ute. I tilknytning treningssonen er det plassert en oppslagstavle med treningsøvelser for inspirasjon. Danseområdet er nedsenket med et par trappetrinn ned. Her gis det anledning til å speile seg i speil festet på muren som tangerer danserommet.

UTEAREALET TIL KVINNER MED BARN (Dagsrudgata 36 og 38)

I nabouteroommet til Dagsrudgt. 30 & 32 er det også lagt til rette for sittemuligheter langs bevegelsesforløp og fasader. Ved hovedinngangen er det også her lagt til rette for et samlingssted, hvor sitteamfi er vendt inn mot hovedinngangen. For å skape et mer rolig uterom er det tilrettelagt for dyrkning som aktivitet. Dyrkningsområdet kan nås ved to trappeoppløp. I tilknytning dyrkningsarealet er det plassert et drivhus, en redskapsbod for utstyr og en kompostbinge. Vann til bruk i dyrkningsarealene samles i tønner fra takvann. En tønne er plassert med takrennens utløp på hushjørnet til Dagsrudgata 38 og en tønne for oppsamling er plassert i tilknytning drivhuset.

UTEAREALET TIL ENSLIGE KVINNER (Dagsrudgata 31, 33, 35 og 37)

Utearealet til de enslige kvinnene er mindre programmert for å trekke dem mot utearealene i tilknytning boenhetene som huser kvinner med barn. Programmeringen her inneholder en sittesone med bord og benker. Her skal de enslige kvinnelige beboerne kunne spise måltider ute i nær tilknytning hjemmet sitt. Utearealet til de enslige kvinnene rommer også benker i tilknytning inngang på oppsiden.

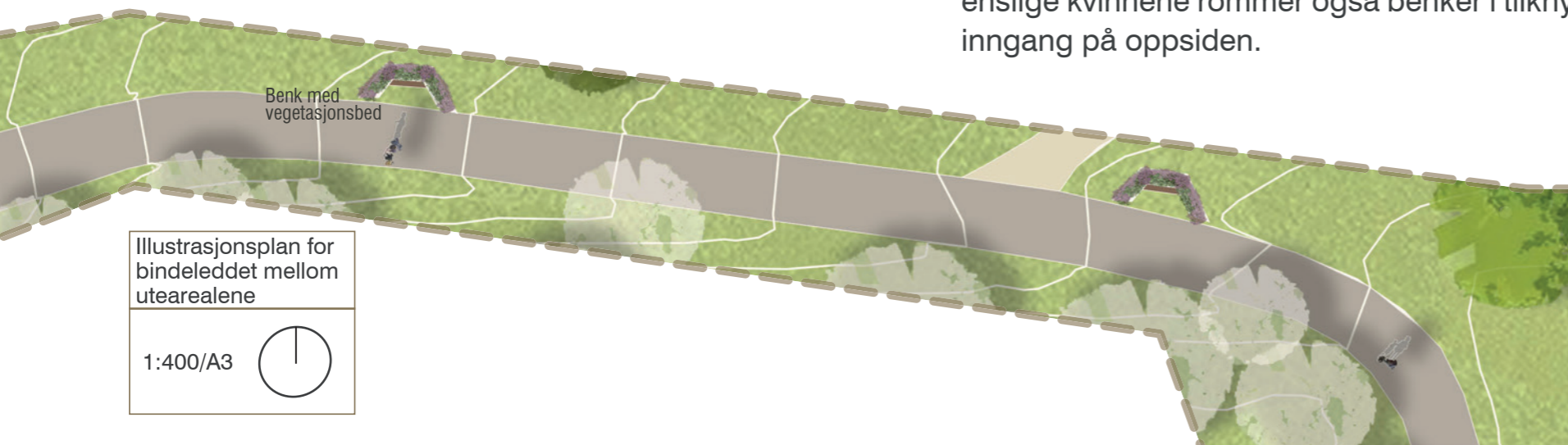
PRAKTISKE HENSYN

Med hensyn til kjøring og brøyting til hovedinnganger er veienes bredde 3 meter. For brøyting tas det høyde for en truck eller lastebil på 1,5 - 2 meter i bredden. Veiene til øvrige innganger er 2 - 2,85 meter i bredde. For å enkeltgjøre kjøring og brøyting er det lagt til rette for å kjøre gjennom utearealene. Her er bredden på det smaleste 2,85 meter. Oppsamlingssteder for snø er tiltenkt de åpne plassene som amfiplassen, gressplener og området ved drivhuset. Samt skråningen ved boenhetene til de enslige kvinnene.

Ved eventuelle nødstilfeller eller behov for brannutrykning har planen lagt til rette for ulike muligheter for oppstilling. Veien mellom nabotomten og Dagsrudgata 38 og 36 er bred nok for en brannbil, hvor bredden på den asfalterte veien er 3,6 meter. Det samme gjelder potensiell oppstillingsplass på parkeringsplassen mellom Dagsrudgata 30 og 32 og nabotomten. Hovedveien samt hovedinnløp til utearealene er også mulige steder for brannbil å oppstille seg. Det er her tatt hensyn til en brannmonitor med en rekkevidde på 50 meter (CSC Truck, u.å.).

BINDELEDDET MELLOM UTEAREALENE

Utearealet til administrasjonen og utearealene ved kvinneboligene kobles sammen av en vei. I tillegg til økt belysning forsterkes bindeleddet av skjermede sittemuligheter langs veien. Disse sittesonene gir mulighet for en pause på nærmiljøturer med hensyn til universell utforming. Benkene er plassert med 50 meters mellomrom og med ca. 70 meters avstand til prosjektområdets utearealer.

Illustrasjonsplan for
bindeleddet mellom
utearealene

1:400/A3

Illustrasjonsplan
 administrasjons-
 bygget
 1:400/A3

TEGNFORKLARING

	Plen		Mur
	Heller		Kebony
	Grus		Renne
	Korkdekke		Mennesker
	Sand		Busk og staundefelt
	Asfalt		Eksisterende trær

UTEAREALENE I TILKNYTNING ADMINISTRASJONSBYGGET

Uterommet i tilknytning administrasjonsbygget skal fungere som et samlingssted for hele området. Både for beboere seg imellom, men også for besøk fra lokalsamfunnet. En av hovedrollene til dette uterommet er lek. Eksisterende lekeapparater er plassert i to avdelinger, hvor den ene inneholder et huskestativ, mens den andre inneholder et flerfunksjonelt klatrestativ. Mellom disse to sonene er det plassert nye balansestokker med symbolikk i konseptet "fotfeste". Uterommet er inngjerdet med hensyn til barna og deres mødre. Hvor mødrene er viten om at barna holder seg innenfor det samme området.

En scene er sentralt plassert for flerfunksjonelt bruk i uterommet. Eksempelvis er scenen tiltenkt opptredener med teater, musikk e. l., og til lek for barn. På regnværsdager vil også scenen gi mulighet for et halvtak. Scenens platå er tiltenkt innebygd oppbevaring av forskjellig utstyr, blant annet til vedlikehold av utearealene. Vendt mot scenen er det et amfi som terrasseres oppover i den eksisterende kollen. En sone for matlaging er plassert i nær tilknytning med et utekjøkken med grill.

Ved adkomstarealet til administrasjonsbygget er det tilrettelagt for sittemuligheter ved inngangen. Dette er et område som er attraktivt for beboerne å oppholde seg, hvor de kan spørre ansatte spørsmål i forbigarten.

Mer private og tilbaketrukne soner er å finne i nord med en rolig sone med en pergola og et vannspeil. Taket sikrer en tørr sone som kan benyttes på regnværsdager. Tre private soner for kontemplasjon er plassert på toppen av kollen som tilbyr utsikt i ulike retninger. Her gis det anledning til å følge med på aktiviteter på avstand.

UTGRAVING SOM PLANGREP

I henhold til konseptet "fotfeste" har utgraving vært et plangrep. Her er tanken å beholde store deler av det eksisterende terrenget og dens helning, mens oppholdssoner og bevegelseslinjene graves ut. På den måten lages det markante rom med tydelige avgrensninger for opphold. Det eksisterende terrenget blir holdt igjen med murer på 0,8 meter. I henhold til litteraturgjennomgangen skal dette plangrepet fremskynde en tryggetsfølelse hvor oversikt gis over de 0,8 meter høye murene.

Planutkastet følger tre prinsipper for hvordan det eksisterende terrenget møter det forsenkede bakkeplanet. Første prinsippet er mur som møter bakkeplanet med en vertikal flate. Murene skal være retningsgivende og skape en ramme for oppholdssoner. Det andre prinsippet er et amfi som møter det eksisterende terrenget med en opptrapping. Her gis det anledning til å sitte litt høyere opp med desto større oversikt. Det tredje og siste prinsippet er skråning, hvor det eksisterende terrenget og det nyetablerte bakkeplanet møtes kant i kant. Her gis det anledning til opphold med slak helning vendt mot solen.

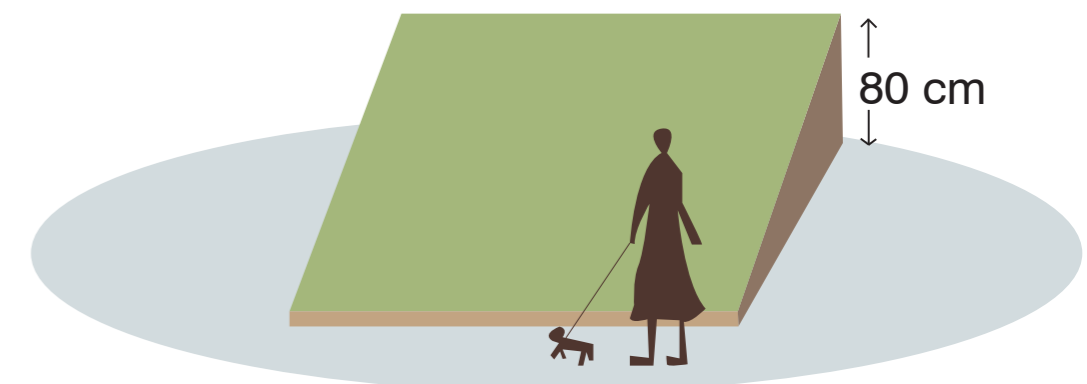
VEGG

AMFI

SKRÅNING

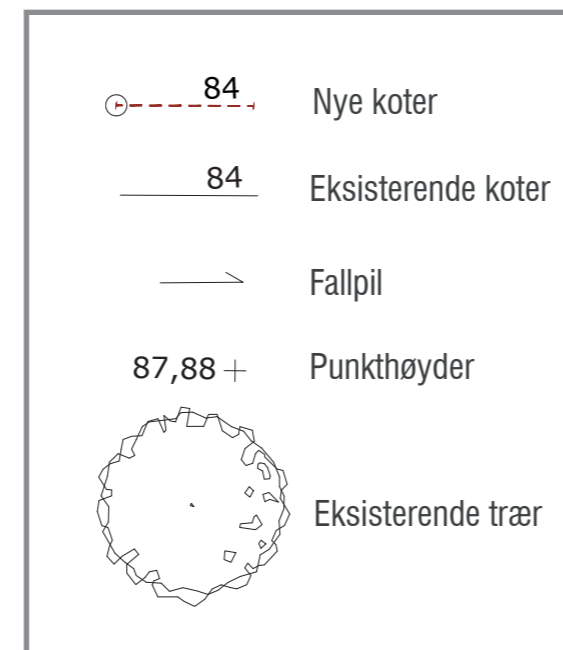

TERRENGPLAN

Terrengplanene viser hvordan terrenget er tenkt å imøtekomme utformingen av utearealene og hvordan utgraving som grep vil løses i plan.

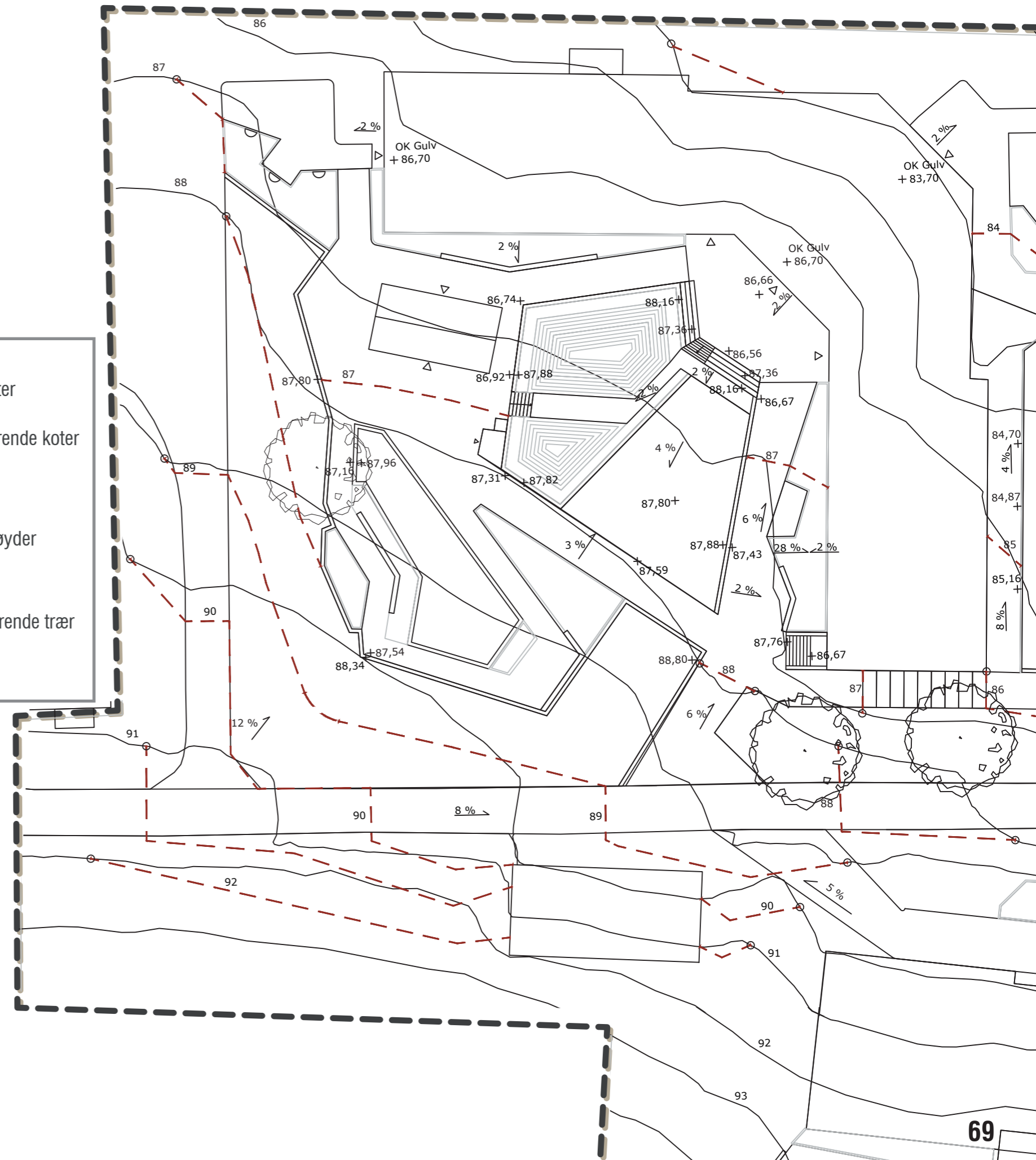
Hovedtanker bak terrengformingen var å gi et jevnt fall på oppholdssoner og veier med universell utforming i fokus. Vannet ledes bort fra bygninger i åpne renner på bakkeplan. Rundt eksisterende trær er terrenget, så langt det lot seg gjøre, uforstyrret.

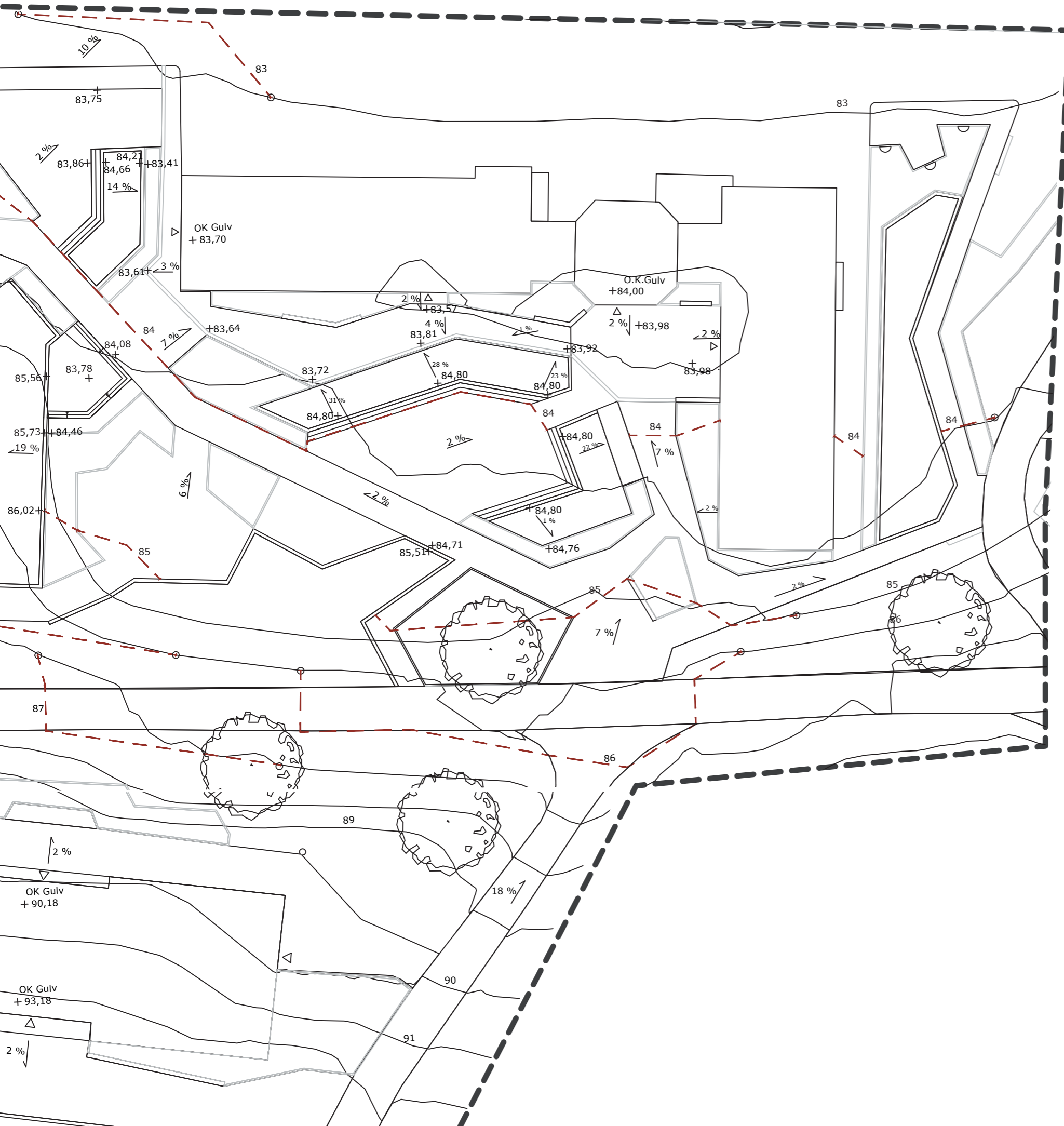
TEGNFORKLARING

Terrengplan for
kvinneboligene

1:350/A3

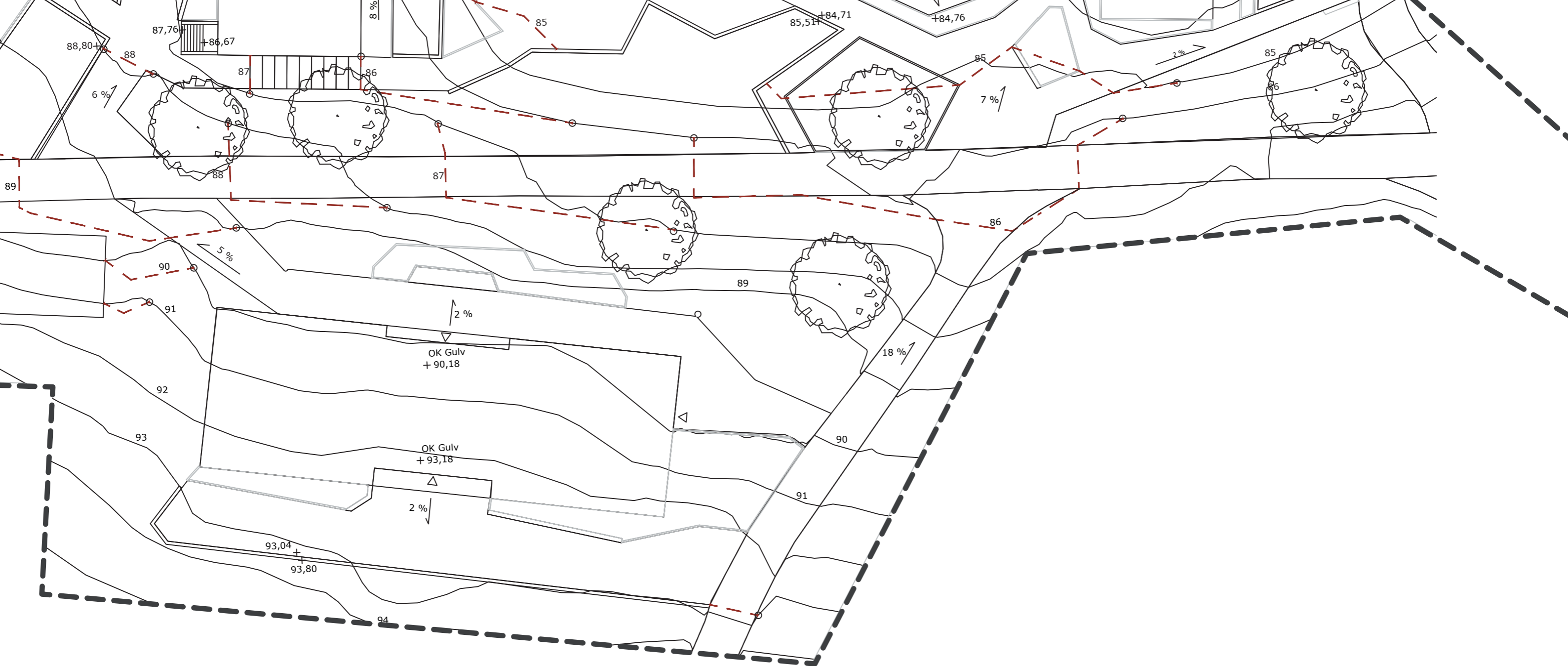

TEGNFORKLARING

	84	Nye koter
	84	Eksisterende koter
		Fallpil
	87,88 +	Punkthøyder
		Eksisterende trær

Terrenngplan for
kvinneboligene

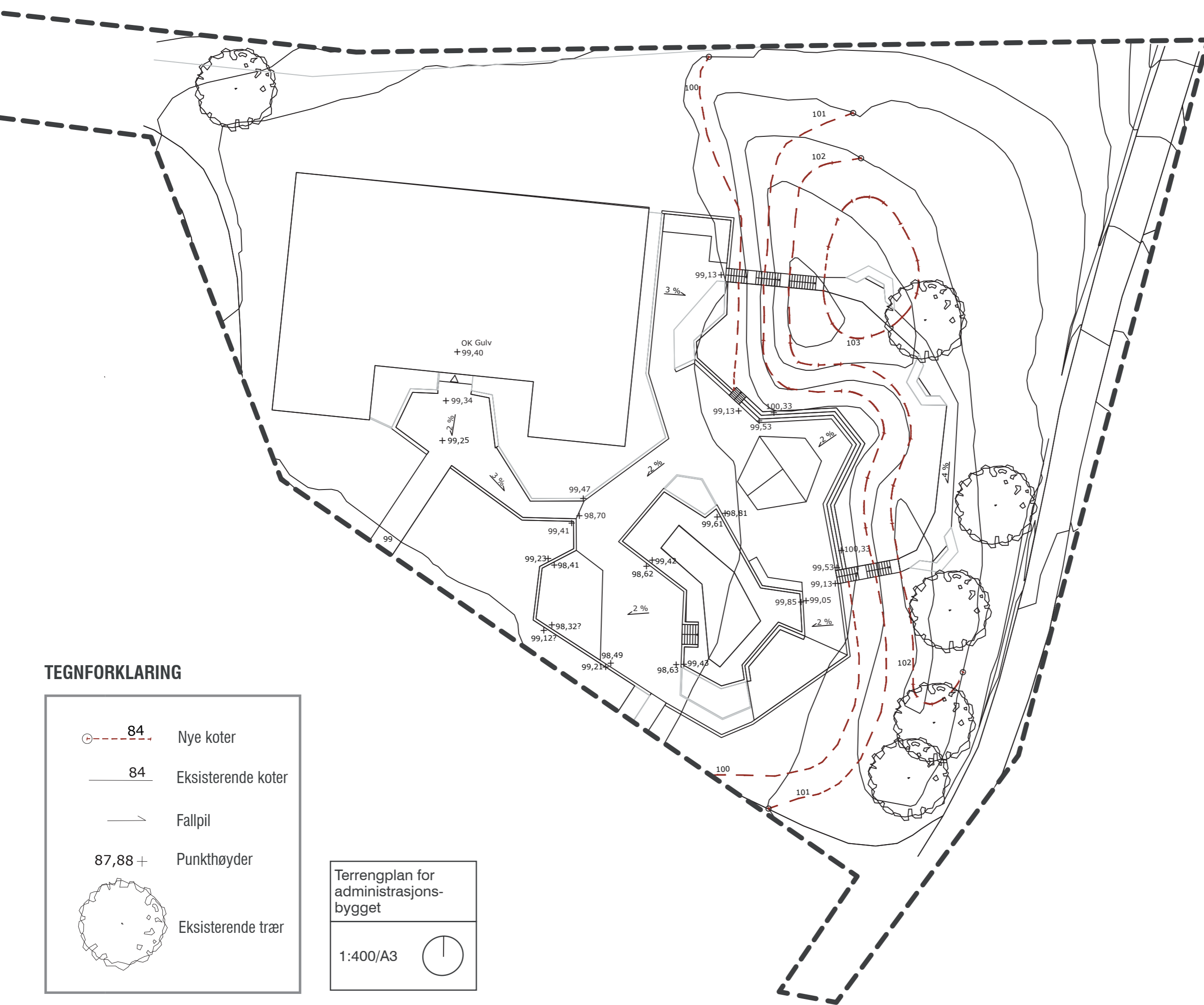
1:350/A3

TEGNFORKLARING

	84	Nye koter
	84	Eksisterende koter
		Fallpil
		Punkthøyder
		Eksisterende trær

Terrengplan for kvinneboligene	
1:350/A3	

TEGNFORKLARING

	84	Nye koter
	84	Eksisterende koter
		Fallpil
	87,88 +	Punkthøyder
		Eksisterende trær

Terrengplan for administrasjonsbygget	
1:400/A3	

BEVEGELSE

Innenfor prosjektområdet er det hovedsakelig lagt opp til tre skalaer for bevegelsesruter som tilbyr bevegelse for ulike nivåer.

For den minste skalaen er utearealene til de kvinnelige beboerne utformet med en klar tanke om turer nær hjemmet. Utearealene legger til rette for et lavterskeltilbud i direkte nærhet med stier som slynger seg gjennom ulike soner. Murene rundt terrenget som står igjen etter utgraving skal fungere som et retningsgivende element hvor en ledes gjennom ulike løkker som sammen skaper varierende løyper.

For den mellomste skalaen er det tilrettelagt for en løype i nærmiljøet. Løypen strekker seg fra kvinneboligene til administrasjonsbygget forbi Dagsrud gård og gjennom en sti tilbake til de enslige kvinnene. Bevegelsesruter innad i utearealet til administrasjonsbygget kan ta del i rundturen i nabolaget.

For den største skalaen zoomes det ut til omkringliggende destinasjoner i lokalmiljøet. Her legges det tilrette for lett tilgjengelige veier som fører ut av området. Veiene leder til den lokale skogen, Ulefoss- og Lunde sentrum, Nomestrand

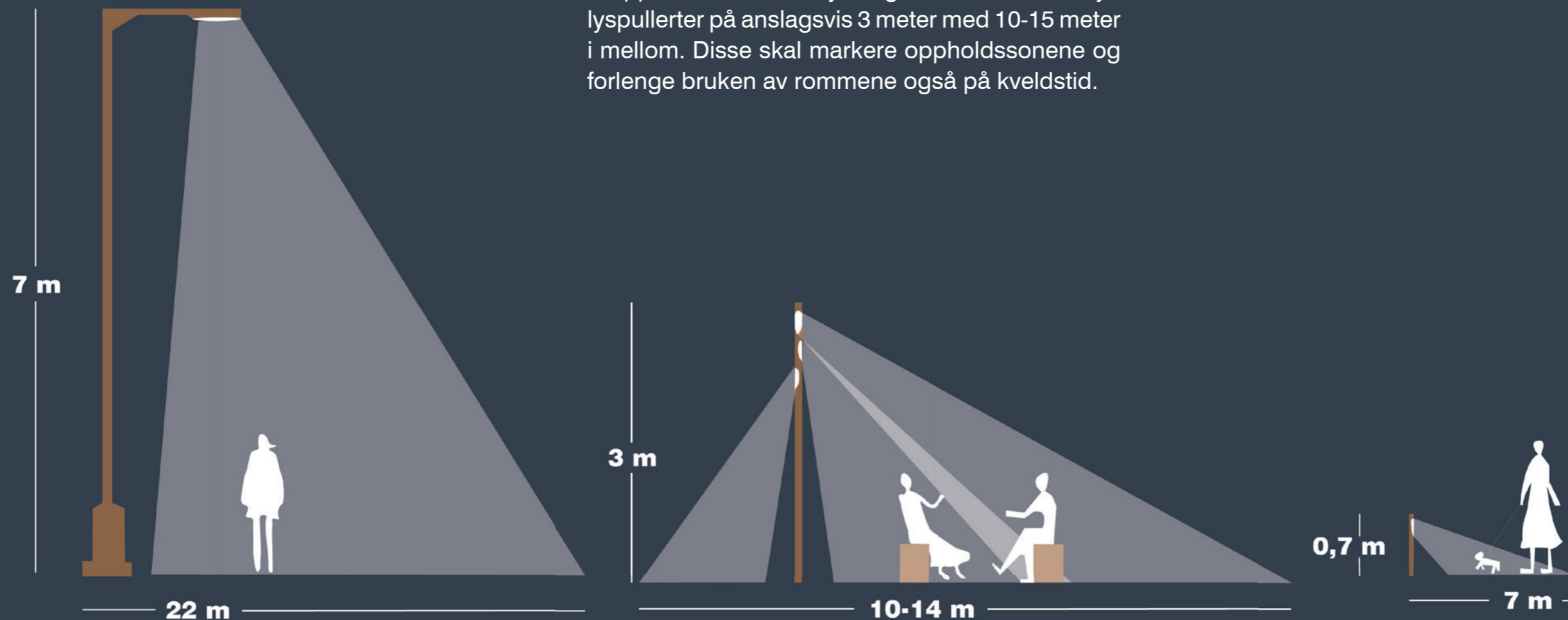
BELYSNING

For belysning er plangrensen utvidet. Belysningen for område er ment for å fremheve og være retningsgivende for bevegelsesforløpene. Belysningen er utformet for å fremheve rundturer innad i området og lede ut til næromkringliggende destinasjoner - også på kvelds- og nattetid. Belysningen innehar hvitt lys.

Innad i prosjektområdet deles lyssettingen inn i tre prinsipper. Det første prinsippet gjelder langs hovedveier. Mellom dagens lyktestolper plasseres det ut nye lyktestolper med høyde på 7 meter med en avstand på 22 meter. De nye lyktestolpene vil etterligne de eksisterende både i utseende og høyde.

Det andre prinsippet tilrettelegger for belysning i oppholdssoner. Belysningen består av høye lyspullerter på anslagsvis 3 meter med 10-15 meter i mellom. Disse skal markere oppholdssonene og forlenge bruken av rommene også på kveldstid.

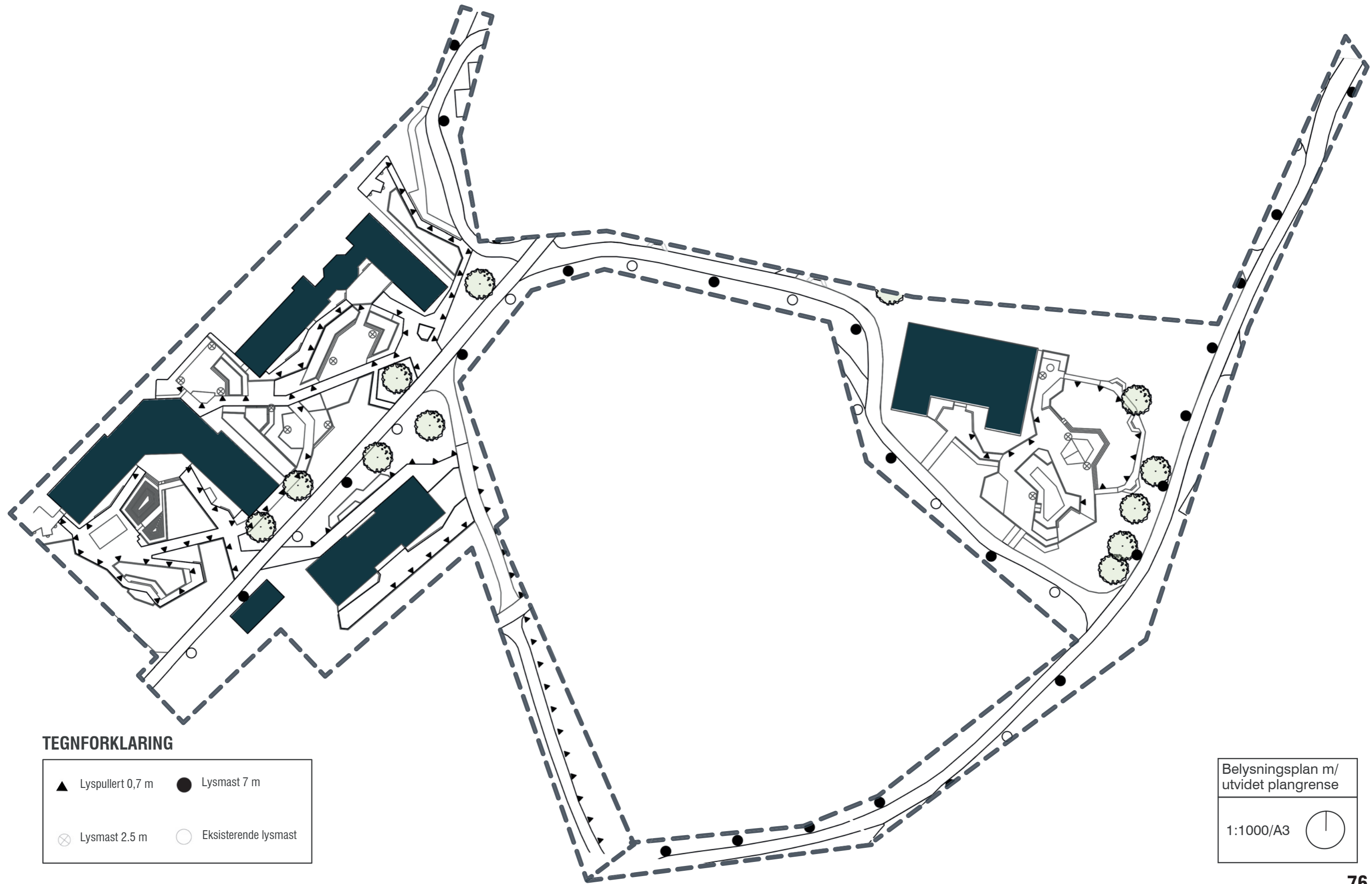
Det tredje prinsippet for belysning gjelder langs stier innad i prosjektområdet. Stiene lyssettes av pullerter på tilnærmet 0,7 meter med 7 meter i avstand. Disse lyspullertene skal markere et roligere tempo samt forhindre at beboerne plages av lys utenfra leilighetene.

Belysningsplan m/
utvidet plangrense

1:1000/A3

TEGNFORKLARING

▲	Lyspullert 0,7 m	●	Lysmast 7 m
⊗	Lysmast 2.5 m	○	Eksisterende lysmast

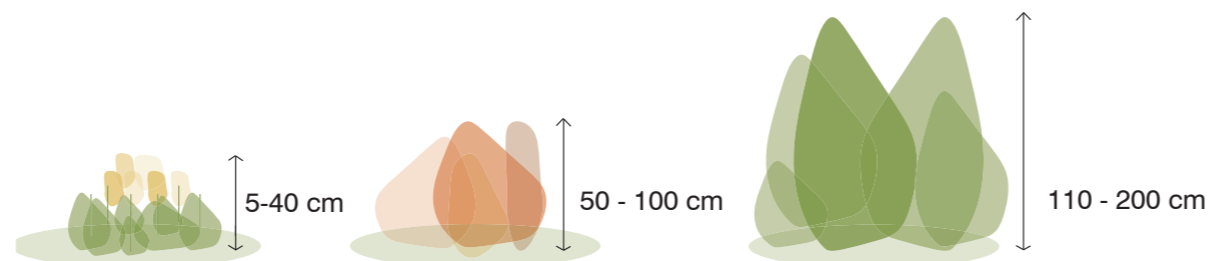
Belysningsplan m/ utvidet plangrense	
1:1000/A3	

VEGETASJON

Vegetasjonen skal fungere som et retningsgivende og romdannende element innad i prosjektområdet. Vegetasjonen søker også å gi forbipasserende tilstrekkelig oversikt over området. Forutenom soltilgang, næringsbehov og fuktighetsbehov er vegetasjonen plassert i henhold til tre høydekategorier. Den laveste høydekategorien er på mellom 5 - 40 cm og inneholder stauder og løk. Den mellomste høydekategoriene på 50-100 cm og består av busker og stauder. Den høyeste kategorien innehar busker og klatreplanter med høyde på 110 - 200 cm. Vegetasjonen trappes gradvis opp mot sitte- og oppholdsarealene iht. trygghetsskapende tiltak. Den høye buskvegetasjonen inntil sitte- og oppholdsarealene skal gi en skjermet sone med lite mulighet for innsyn. Rundt sykkel- og vognskjul trappes vegetasjonen opp. Klatreplantene tar del i å lage en grønn innramming til skjulene.

Ved kontemplasjonsområdet bygger vegetasjonen seg opp for å skape en skjermet sone. Dette gjelder områdene langs veien og på kollen i tilknytning administrasjonsbygget. Vegetasjonen rundt kontemplasjonsområdene i tilknytning boligene trappes ned mot sitteområdene med hensyn til soltilgang.

Stort innslag av vintergrønt skal gi pryd og kontinuitet gjennom året. Dyrkingsarealet har sin pryd på sommerstid. For å skjule dette arealet utenom sesong er vintergrønne busker plassert som en ramme rundt. Som en del av et retningsgivende element er løkfelt plassert langs veier og stier for å tilby en årstidsvariasjon.

Eksisterende trær er i stor grad bevart innenfor prosjektområdets grenser. Et par trær på kollen ved administrasjonsbygget måtte derimot vike samt et tre i tilknytning boligene til de enslige kvinnene. Dette var med hensyn til endret terrengforming av landskapet.

Artene for vegetasjonen er valgt ut for å sammen skape en helhet hvor artene i stor grad følger samme overordna ovale bladform. Noen av artene fraviker fra hovedbladformen for å skape noe kontrast i vegetasjonsuttrykket. Vegetasjonen innehar en statisk karakter iht. symbolikk og assosiasjoner til konseptet "fotfeste". Planteutvalget legger til rette for biomangfold og skifte uttrykk med sesongene. Blomsterfargene til artene skaper variasjon med gul, blå, rosa og hvit. Fargen gul skal fremskynde optimisme og styrke blant besøkende. Blå skal virke beroligende, det samme gjelder rosa og hvit. Rosa skal også kunne gi en energisk effekt (Thurmann-Moe, 2017). Sammen er det tenkt at blomsterfargene skal gi en ro og energi til de kvinnelige beboerne.

Det er tenkt at beboerne selv skjøtter og vedlikeholder vegetasjonen. Lettstelt vegetasjon med sterk dekkevne er dermed valgt for å lette på arbeidet. Utstyret finner de kvinnelige beboerne i redskapsboden ved dyrkingsarealet og inkorporert i scenens platå ved administrasjonsbygget. Gressarealene som dekker de frittstående "øyene" vil klippes med hånddrevet gressklipper. De resterende gressarealene fortsetter å skjøttes av nåværende løsninger, hvor disse arealene kan nås uten en mur som hinder.

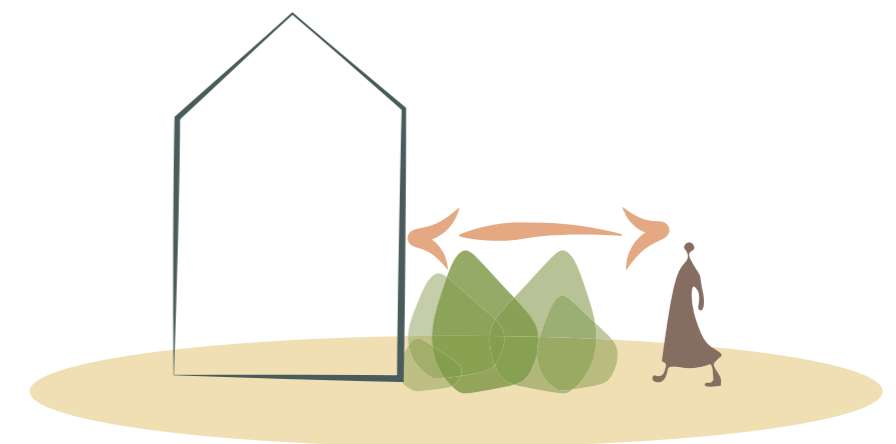
OPPTRAPPENDE

RETNINGSGIVENDE

VEGETASJONSBUFFER

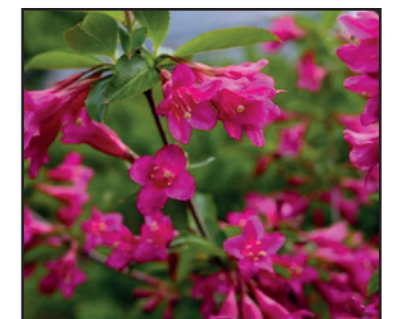

Planteliste Nome Asylmottak						
	Kvalitet iht. standard: NS4400					
Forkortelse	Botanisk navn	Norsk navn	Antall	Pl.avst. (m)	Kvalitet	Størrelse
Busker						
AmH	Aronia × melanocarpa 'Hugin'	Svartsurbær 'Hugin'	45	1.5m	Busk CO	3-4 gr.
BdT	Buddleja davidii 'Tovelil'	Høstsommerfuglbusk 'Tovelil'	41	0.8	Busk CO	3-4 gr.
BmF	Buxus microphylla 'Falkner'	Buskbom 'Falkner'	155	0.9	Busk CO	SH 20-25
BsE	Buxus sempervirens 'Eplber'	Buskbom 'Eplber'	231	0.8	Busk CO	SH 25-30
Cp	Chamaecytisus purpureus	Purpurgyvel	26	0.8	Busk CO	B 25-30 cm
CsS	Cotoneaster x suécicus 'Skogholm'	Vintermispel	25	1.5m	Busk CO	B 25-30 cm
EfE	Euonymus fortunei 'Eve'	Klatrebeinved 'Eve'	18	1.5m	Busk CO	B 20-25 cm
FiN	Forsythia x intermedia 'Nana'	Praktgullbusk 'Nana'	51	1m	Busk CO	8 gr.
Fm	Forsythia mandshurica	Mansjur-gullbusk	29	1.8m	Busk CO	3-4 gr.
HaA	Hydrangea arborescens 'Annabelle'	Vierhortensia 'Annabelle'	23	1.5m	Busk CO	3-4 gr.
Lp	Lonicera pileata	Ligusterleddved	40	1m	Busk CO	B 25-30 cm
RnK	Ribes nigrum 'Kristin'	Solbær 'Kristin'	6	1.5m	co 5,0 l	3-4 gr.
RrJ	Ribes rubrum 'Jonkheer van Tets'	Rips 'Jonkheer van Tets'	7	1.2m	co 5,0 l	3-4 gr.
Rfi	Rubus fruticosus × idaeus 'Tayberry'	Taybær	37	0.5m	co 1,5 l	SH 30-40
RiG	Rubus idaeus 'Glen Ampel'	Bringebær 'Glen Ampel'	18	0.9	co 1,5 l	SH 30-40
SIH	Salix lanata 'Hjeltnes'	Ullvier 'Hjeltnes'	93	0.7	Busk CO	3-4 gr.
SpN	Salix purpurea 'Nana'	Rødpil 'Nana'	31	0.5	Busk CO	8 gr.
SbT	Spiraea betulifolia 'Tor'	Bjørkebladspirea Tor	42	0.7	Busk CO	8 gr.
WfK	Weigela florida 'Korea'	Roseklokkebusk 'Korea'	35	0.8	Busk CO	3-4 gr.
Klatreplanter						
HhO	Hedera helix 'Omvikedalen'	Eføy 'Omvikedalen'	42	0.5	CO 4,5 l	2 ranker
Stauder						
Ae	Asarum europaeum	Hasselurt	170	0.2	co	0,60 ltr
BmJ	Brunnera macrophylla 'Jack Frost'	Forglemmegeisøster 'Jack Frost'	137	0.35	co	0,60 ltr
Cc	Cornus canadensis	Kanadaskrubbær	67	0.2	co	0,40 ltr
Ep	Epimedium pinnatum	Flikbispelue	61	0.5	co	0,60 ltr
Er	Epimedium x rubrum	Bispelue	175	0.6	co	0,60 ltr
HfH	Hosta fortunei 'Hyacinthina'	Bladlilje 'Hyacinthina'	153	0.5	co	0,60 ltr
HG	Hosta 'Guacamole'	Bladlilje 'Guacamole'	33	0.7	co	0,60 ltr
HI	Hosta lancifolia	Smal bladlilje	72	0.9	co	0,60 ltr
Ov	Omphalodes verna	Vårkjærminne	404	0.25	co	0,40 ltr
PID	Paeonia lactiflora 'Duchesse de Nemours'	Silkepeon 'Duchesse de Nemours'	31	0.7	co	0,60 ltr
Wt	Waldsteinia ternata	Sibirmuregull	298	0.25	co	0,40 ltr
Løk						
CcG	Crocus chrysanthus 'Gipsy Girl'	Begerkrokus	119	0.2		
Tt	Tulipa turkestanica	Botanisk tulipan	260	0.2		
Np	Narcissus pseudonarcissus	Pinselilje	210	0.3		
Plengress						
	Frøblanding		Ca. 1,5 kg/100m2			
	Festuca rubra	Rødsvingel				
	Poa pratensis	Engrapp				
	Agrostis capillaris	Engkvein				

BILDER AV VEGETASJONSUTVALG

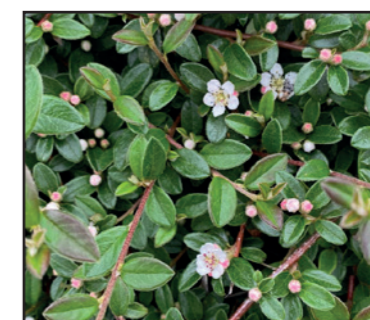
Figur 42: (Eiermann, 2022).

Figur 43: (Elite planter, u.å. a).

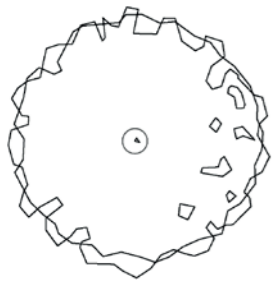
Figur 44: (Vestplant, u.å.).

Figur 45: (Elite planter, u.å. b).

TEGNFORKLARING

- Staude/løk H: 5 - 40 cm
- Busk/staude H: 50 - 100 cm
- Busk/klatreplante H: 110 - 200 cm
- Gress

Eksisterende trær

Planteplan for
kvinneboligene

1:250/A3

Planteplan for
kvinneboligene

1:250/A3

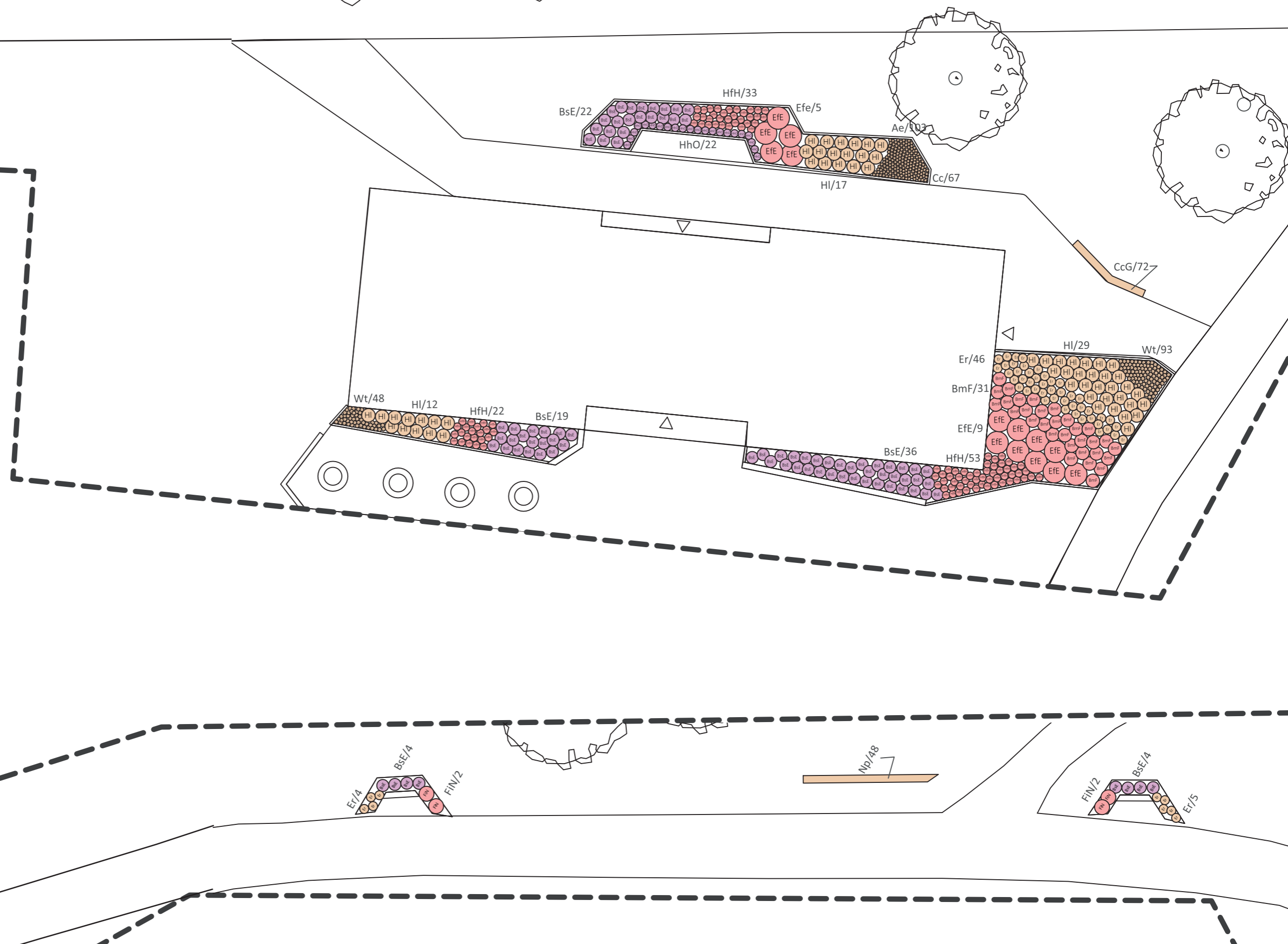
Planteplan for
kvinneboligene

1:250/A3

Planteplan for
bindeleddet

1:250/A3

MATERIALER

STØTTEMURER

Støttemurene består av betongblokker. Betongblokker er et robust materiale og vil kunne tåle hardt bruk. Muren er på det høyeste 80 cm og innehar en brunrød tone. Bredden til støttemurene er 30 cm. Brunfargen skal ha en rolig og avslappende effekt på miljøer, samt fremme det sosiale (Thurmann-Moe, 2017). Murene underbygger det kantete formspråket som utearealene etterstreber. Blokkene av betong som ligner naturstein vil likevel kunne mykne opp det kantete uttrykket noe.

AMFI OG TRAPPER

For å legge til rette for en klar sammenheng er sitteamfiene og trappene opparbeidet av samme materiale som støttemurene. Betongblokkene er også her i en brunrød fargetone. Sitteamfitrinnene er på 40 cm i høyde og det samme i bredden. Trappetrinnesenes opptrinn varierer mellom 12,5 - 15,5 cm, mens inntrinnene er 30 cm. Dette er med unntak av trappen opp til sitteamfiene, som har 20 cm inntrinn.

Figur 46: Støttemur av betongblokker (Asak miljøstein, 2021).

DEKKE

Gulvet i oppholdssonene er dekket av gangbaneheller m/ børstet overflate. Heller med børstet overflate ble valgt for oppholdssonene ift. konseptet "fotfeste". Symbolikken bak var et stadig og stabilt underlag for oppholdssoner. Foran inngangspartiene er heller også plassert for å unngå at grus eller lignende blir dratt med inn i leilighetene. Dimensjonene på hellene er 40*40cm med en 4 cm tykkelse. Fargen til hellene skal være komplementære til muren.

Gangarealer vil ha grus som dekke. Dette er for å markere et raskere, men forholdsvis rolig tempo. Grus skal kunne gi et "fotfeste" i henhold til prosjektet. Grusen er av finpukk med fraksjon på 4-8 mm med hensyn til rullestolbrukere. Fargen på grusen vil være klassisk grålig som skal stå i kontrast til støttemurene og hellenes brunlige fargetone.

Arealer for trening og dans har kork som dekke for å gi et mykt underlag med demping. Områder for lek har sand som dekke. Sand tilbyr et mykt fallunderlag samtidig som den tilrettelegger for flerfunksjonell lek.

Figur 47: Gangbaneheller m/børstet overflate. Opphav: Asak miljøstein (2021), farge er redigert.

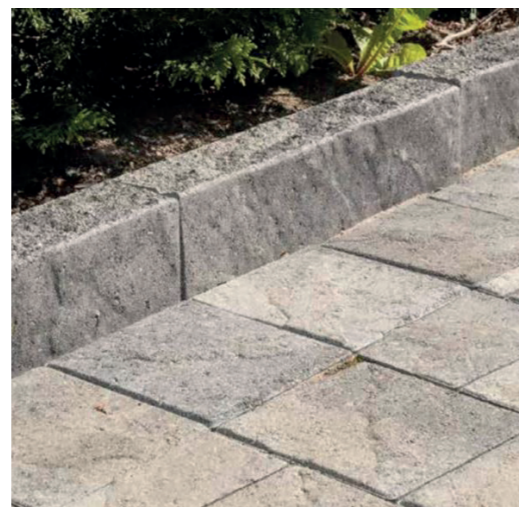
Finpukk m/ fraksjon 4-8 mm (illustrerende foto).

Korkdekke.

KANTER OG RENNER

Storgatestein benyttes som kanter på bed, som rulleskifte mellom ulike dekker og som vannrenner. Dimensjonene til storgatesteinen er 14*20*14 cm. Storgatesteinene er av granitt og gir med sin grå fargetone en kontrast til den varme fargetonen på støttemurene og gangbanehellene.

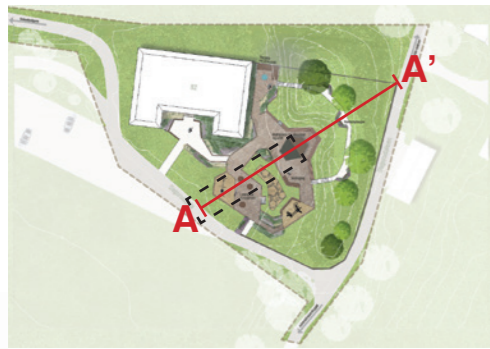
Figur 48: Storgatestein av granitt (Asak Miljøstein, 2021).

INNHEGNING

Den eksisterende innhegningen som rammer inn utearealene til administrasjonsbygget gjenbrukes. Innhegningsområdet utvides for å få en mer åpen atmosfære ved kontemplasjonsområdene på kollen. Det vil dermed være behov for tilskudd av samme type innhegning for utvidelsen. Ved de to inn og utløpene til utearealet plasseres det porter av lokalt støpejern (Ulefos Jernværk).

Port av lokalt støpejern (illustrerende foto).

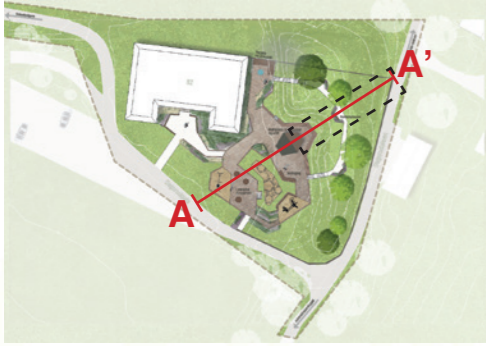
OPPRISS A-A' (ADMINISTRASJONSBYGGET - Dagsrudgata 82)

Oppriss A-A' viser hvordan terrenget utarter seg og utformingen av oppholdsrommet i tilknytning administrasjonsbygget. Snittet fremhever hvordan den slake oppholdssonen trappes opp med amfi mot den eksisterende kollen.

I den slake oppholdssonen er det tilrettelagt for lek i ulike soner samt en samlingsplass med scene og amfi. På toppen av kollen er området for kontemplasjon med utsikt over landskapet.

M 1:100

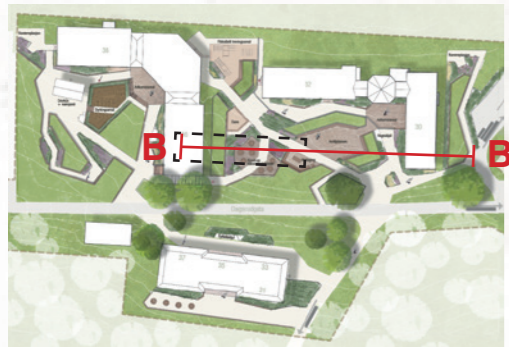
M 1:100

Amfiplass

Kontemplasjon

A'

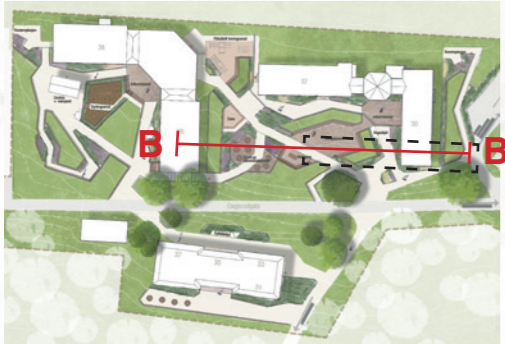
OPPRISS B-B' (KVINNER MED BARN - Dagsrudgata 30 og 32)

Oppriss B-B' viser hvordan terrenget bygger seg nedover til en renne som samler opp regnvann. Terrenget bygger seg opp og blir støttet opp av en mur som skaper sonen for kunst og opphold. Her er det tilrettelagt for bord med benker omkranset av buskvegetasjon.

Ved siden av ligger det en annen oppholdssone, men her med sitteamfi i tilknytning et utekjøkken. På baksiden av bygget er det tilrettelagt for en opphevet gressplen med buskvegetasjon, som skal fungere som en buffer mellom vinduene til leilighetene og gangstien på utsiden.

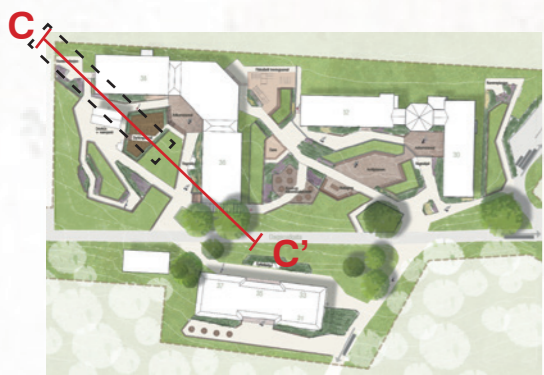
M 1:150

M 1:150

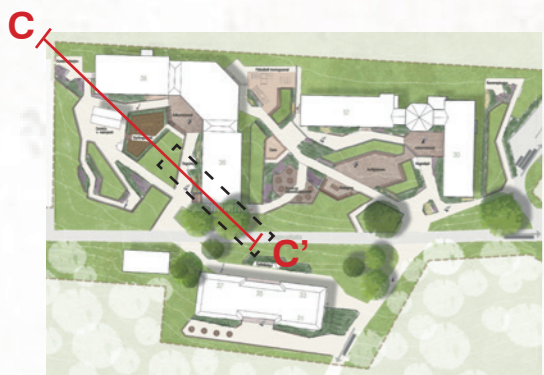
OPPRISS C-C' (KVINNER MED BARN - Dagsrudgata 36 og 38)

Oppriss C-C' viser hvordan området for kontemplasjon er avskjermet av buskvegetasjon og vendt mot landskapsbildet over hjortefarmen. I nærheten ligger drivhuset i tilknytning dyrkingsområdet, som går over i en slakt hellende gressplen for opphold og lek.

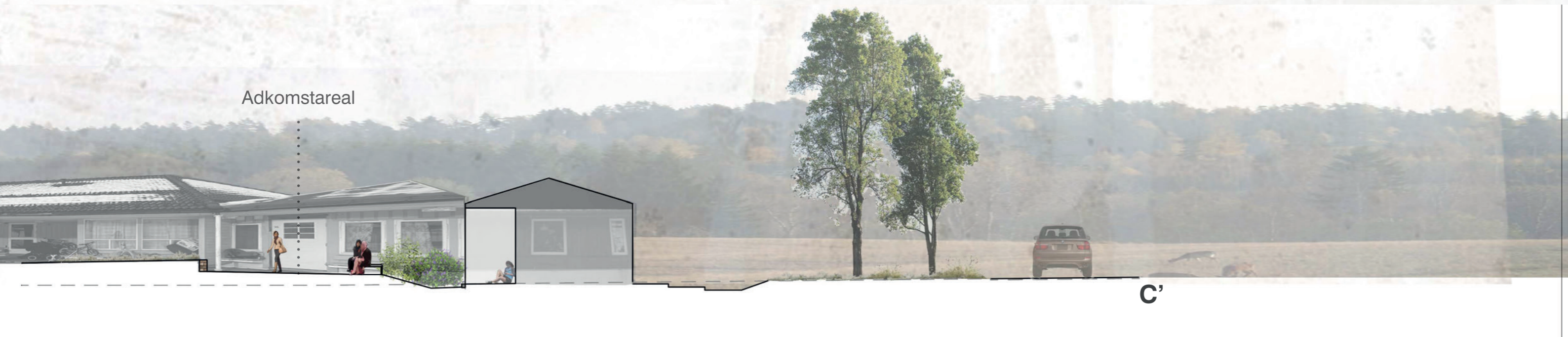
Ved ankomsten er det tilrettelagt for en sittede langs fasaden med buskvegetasjon som buffer inntil fasadens vinduer. En trapp satt sammen av reposer med inntrinn på 1,125 meter møter eksisterende terreng med eksisterende trær langs hovedveien.

M 1:150

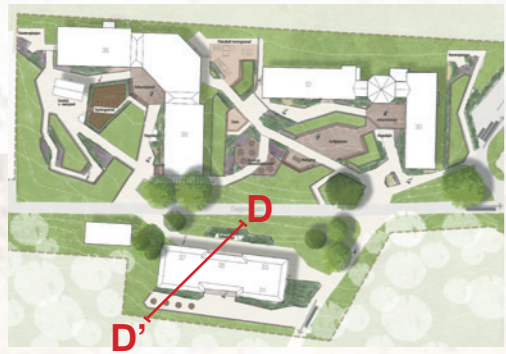

M 1:150

Adkomstareal

C'

OPPRISS D-D' (ENSLIGE KVINNER - Dagsrudgata 31, 33, 35 og 37)

Oppriss D-D' viser hvordan utearealene i tilknytning boenhetene til de enslige kvinnene utarter seg. Med en mur på tilnærmet 80 cm er det planert ut et oppholdsareal på oppsiden. Her gis det tilgang til bord med benker og beplantning som buffer fra fasaden. På nedsiden av boligene vises sykkelskjul med beplantning.

M 1:100

BUDSJETTVENNLIG PLANFORSLAG

Ved prosjektering av utearealer ved asylmottak er budsjetteringshensyn essensielt å adressere. Oppgavens hovedplan for området viser en utforming som følger en visjonær tankegang i henhold til både omfang og totalpris. Hovedplanen er hovedsaklig ment for inspirasjon. Hvor hovedplanen viser en plan som imøtekommer alle kartlagte behov fra litteraturgjennomgang og spørreundersøkelse. Materialene som er valgt for hovedplanen er bygget opp av robuste materialer og konstruksjoner - som gjenspeiles i kostnadsnivå.

Som nevnt er målet for statlig mottaksdrift i henhold til Stortingsmelding nummer 39 (1987 - 88) Om innvandringspolitikk «*nøkternt men forsvarlig boligtilbud som skal sikre beboernes grunnleggende behov og den enkeltes trygghet*». For å imøtekomme denne nøkterne bostandarden for utearealene ved Nome asylmottak fremlegges det et mer budsjettvennlig alternativ. Her er hovedplanen nedjustert i henhold til pris. Pris for ulike bestanddeler i hovedplanen er tatt som utgangspunkt for det budsjettvennlige planutkastet. Anslagsvis kostnader for de ulike bestanddelene er beskrevet i enhets- / kvadratmeterspris som danner et sammenligningsgrunnlag (se vedlegg E). Priser er hentet inn fra ulike leverandører og fra entreprenørselskapene Braathen Landskapsentreprenør AS og Miljølandskap anlegg AS. Arbeidet for opparbeidelsen av utearealene er i all hovedsak ikke kostnadsberegnet. Noen konstruksjoner, eksempelvis utescenen, er ikke fullstendig kostnadsberegnet.

UTFORMING AV BUDSJETTVENNLIG PLANFORSLAG

I det budsjettvennlige alternativet tas det i større grad utgangspunkt i eksisterende forhold, men med tilførsel av nye konstruksjoner og vegetasjon. Utformingen og programmeringen har fokus på aktiviteter slik som i hovedplanforslaget. Det budsjettvennlige planutkastet forsøker å imøtekomme de fleste tiltakene fra litteraturgjennomgangen og spørreundersøkelsen, men noen tiltak viker med hensyn til kostnader og eksisterende forhold.

Utformings- og programmeringstiltak som frafaller i budsjettvennlig alternativ:

- Landskapets utforming bør ikke skape hinder for flykt
- Lesbart, enhetlig og tydelig landskapsdesign
- Under trær: lav undervegetasjon som gress eller monotone blomster
- Eget visuelt særpreg på rommene
- Aktiviteten bør kunne justeres etter nivå og behov
- Tilrettelegging av nærliggende turveier
- Fleksible og praktiske treningsapparater
- Dyrkingsarealet bør ha et drivhus
- Tilrettelegge for biomangfold
- Robuste materialer
- Dans

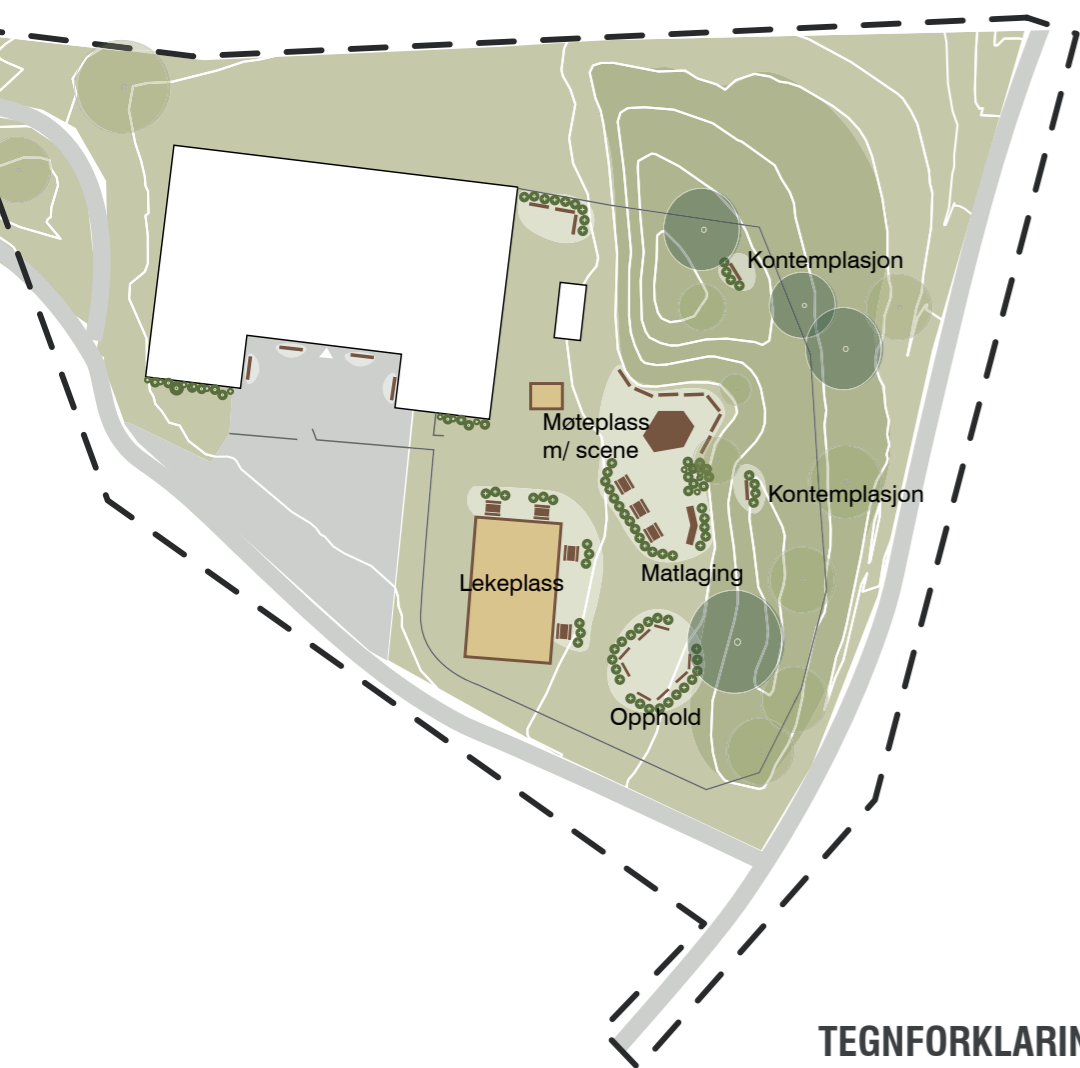
I det budsjettvennlige forslaget beholdes noe av det samme formspråket, rominndeling og programmering. Det eksisterende terrenget, dekket og vegetasjon forblir. Form, rom og programmering justeres etter de eksisterende forholdene. Eksisterende benker og benker med bord gjenbrukes. I tillegg vil det bli tilført nye, simple og rimelige benker og benker med bord. Vegetasjonen i bakkant av sitte- og oppholdsarealer vil nedjusteres til kun en rekke av busker. I tillegg benyttes buskfelt som romdannende element i stedet for murer. For belysning beholdes tilskudd av nye lyktestolper på 7 meter mellom de eksisterende. Dette er for å sikre tilstrekkelig lystilgang langs hovedveinettet. Belysning innenfor utearealene frafaller med hensyn til budsjett da dette er en kostnadstung budsjettpost. Trapper og amfi frafaller også av samme hensyn.

I det budsjettvennlige alternativet vil opparbeidelsen av utearealene i stor grad kunne legges til beboerne selv. Der hovedarbeidet vil bestå av å plante buskfelt og plassere benker o. l. Visse konstruksjoner som utescenen og vognskjulet vil kreve mer forkunnskaper, og mulig også behov for ekstern hjelp.

UTEAREALET I TILKNYTNING KVINNELIGE BEBOERE

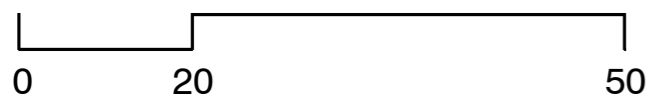
Utearealet i tilknytning boenhetene til de kvinnelige beboerne vil følge hovedtrekk i hovedplanen. Sitte- og oppholdsarealer får dekning av buskvegetasjon i bakkant. Som kostnadsbesparende tiltak fjernes drivhuset (herfrafaller også vannposten i tilknytning). Redskapsbod og kompostbinge tilrettelegges det for hvor dyrkingsarealer forblir. Dyrkingsarealene nedjusteres i areal og bygges heller opp av plantekasser. Buskfelt rundt dyrkingsarealet videreføres fra hovedplan for avskjerming. Det samme gjelder vognskjul pga. stort behov, skjul til sykkelparkering frafaller derimot pga. mindre behov for tak i den forbindelse. I sonen for trening fjernes treningsapparatene. Oppslagstavle med inspirasjon til treningsøvelser vil likevel forekomme og vil vise øvelser som kan bli gjort i nærmiljøet og på den eksisterende gressplen i tilknytning. Rommet for dans i hovedplanen blir tilsidesatt, hvor det tenkes at plataet utenfor administrasjonsbygget kan benyttes til dette formål.

TEGNFORKLARING

- Ny buskvegetasjon
- Asfalt
- Utemøbler og bebygde konstruksjoner
- Sand
- Eksisterende trær
- Eksisterende buskvegetasjon

UTEAREALET I TILKNYTNING ADMINISTRASJONSBYGGET

Utearealet i tilknytning administrasjonsbygget vil også beholde hovedtrekk i hovedplanen. Som et tiltak for kostnadsbesparelse vil dagens lekeareal ikke flyttes, men beholde samme posisjon. Et lekeapparat som er plassert nærmere kollen vil flyttes til den større lekesonen for å gi plass til annen programmering. Eksisterende lekehus og sandkasse forblir, mens balansestokker fra hovedplanen fjernes. Eksisterende inngjerding og port blir videreført med eksisterende plassering. Rommet for større sammenkomster med amfi og utescene nedjusteres iht. budsjett. Utescene med tak frafaller og blir erstattet med en mindre plattning av tre som fungerer til samme formål. Amfiet byttes ut med frittstående benker som følger kollens eksisterende kurve. Som erstatning for amfiet plasseres det også frittstående benker på andre siden av utescenen i nærhet til utekjøkkenet. Utekjøkkenet har enkel utforming som en kjøkkenbenk uten tilgang til grill og vask. Benkene med buskfelt på toppen av kollen med formål kontemplasjon videreføres, men justeres til to benker. Vannspeilet ved pergolaen i hovedplanen fjernes og pergolaen byttes ut med frittstående benker med busker i bakkant.

4

KONKLUSJON OG REFLEKSJON

KONKLUSJON

I denne masteroppgaven forsøker vi å svare på følgende problemstilling:

Hvordan kan landskapsarkitekter utforme aktiviserende utearealer for kvinnelige beboere ved norske asylmottak?

Planforslaget til nye Nome asylmottak søker å legge til rette for aktiviserende utearealer for kvinnelige beboere. Herunder tilrettelegging for opphold i naturen hvor opplevd trygghet, meningsfulle aktiviteter og møteplasser mellom beboere og lokalsamfunnet står sentralt. Slike elementer i uterommet kan tilby de kvinnelige beboerne mulighet til økt utfoldelse utendørs og økt trivsel på mottaket.

Hvorvidt planforslaget til Nome asylmottak vil tilrettelegge for aktiviserende utearealer er vanskelig å konkludere med. I oppgaven er det gjort et forsøk på å ta utgangspunkt i hvilken rolle landskapsarkitekter har og hvordan landskapsarkitekter kan utforme utearealer med fokus på aktiviserende utemiljø og som et ledd i en integreringsprosess. Utforming- og programmeringstiltakene for utearealene til Nome asylmottak skal sørge for opplevd trygghetsfølelse både i forhold til utformingen av landskapet og programmering, men også i forhold til økt belysning på kveldstid. Tiltakene legger opp til meningsfulle aktiviteter for å kunne tilby en mer betydningsfull hverdag for de kvinnelige beboerne. Tiltakene rommer også hvordan landskapet kan bli brukt som en integreringsarena, med møteplasser for beboere og lokalbefolkning.

KUNNSKAPSGRUNNLAG (MÅL 1)

Litteraturgjennomgangen viser hvordan helsefremmende omgivelser utendørs kan legge føringer for bruk og opplevelse av utearealene. Gjennom relevante tema vises det hvordan en kan utforme og programmere utearealer med hensyn til kvinnelige beboere ved asylmottak. Det ble gjennomført en spørreundersøkelse med ansatte ved Nome asylmottak for å øke kunnskapsgrunnlaget om de kvinnelige beboerne. Fra litteraturgjennomgangen og spørreundersøkelsen ble det sammenstilt utforming- og programmeringstiltaksamt fremhevet ni utendørs aktiviteter. Disse søker å imøtekomme behovene for kvinnelige beboere ved asylmottak.

ANALYSE AV UTEAREALER TIL NORSKE ASYLMOTTAK (MÅL 2)

For å danne et bilde av hvordan norske asylmottaks utearealer er i dag, ble det gjennomført en analyse av utearealene til et utvalg norske asylmottak. De ordinære og sentraliserte mottakene kunne vise til uteareal med lite programmering og aktiviteter rettet mot voksne, særlig for kvinner. Behovet for oppgradering av utearealer i tilknytning asylmottak ble dermed gjort tydelig for oss.

TILTAK OG PROSJEKTERING (MÅL 3)

Kunnskapsgrunnlag og analyser har lagt premisser for utformingen av Nome asylmottak som et aktiviserende utemiljø for kvinnelige beboere. Gjennom forslag til konkrete tiltak for utformingen av utearealene ble problemstillingen forsøkt besvart. I del tre presenteres de fysiske tiltakene og hvordan de er anvendt i prosjektområdet Nome asylmottak. Nye Nome asylmottak vil kunne bidra til økt bruk av mottakets utearealer for kvinnelige beboere. Hvordan bruken av utearealene kan økes vises gjennom tilrettelegging av meningsfulle aktiviteter nær hjemmet, møteplasser for beboere innad og for besøk av lokalbefolkningen, samt bevegelsesmuligheter. Aktivitetene og utformingen av utearealene forsøker å imøtekomme ulike nivåer og individuelle preferanser hos de kvinnelige beboerne. Med mulighet for utfoldelse og flere opplevelseskvaliteter i mottakets utearealer søkes økt trivsel hos de kvinnelige beboerne.

REFLEKSJON

Masteroppgaven er en sammensatt oppgave som berører mange ulike tema. Av den grunn måtte oppgaven begrenses. Det samme gjaldt dybden til hvert tema i oppgaven. Opprinnelig ønsket vi å skrive om helsefremmende omgivelser for alle beboergrupper ved mottaket. I arbeidet med å begrense oppgavens omfang var det kvinnelige beboere og aktiviteter som fanget vår interesse. Bakgrunnen for valg av fokusgruppe var at kvinnelige asylsøkere er en sårbar gruppe og at det er gjort kjent at kvinnelige innvandrere kommer ofte senere i rekken i en integreringsprosess. Vi ville dermed utforske hvilken rolle landskapsarkitektur kunne spille for hverdagen til denne gruppen som lever sine liv på asylmottak.

LÆRINGSUTBYTTE

Kunnskapsinnhenting rundt oppgavens tema har stor overføringsverdi til andre lignende prosjekter. Utformings- og programmeringstiltakene som oppgaven belyser kan brukes i flere ulike settinger. Vi tar med oss videre hvordan landskapsarkitekter kan jobbe med sosial bærekraft. Herunder tilgjengeliggjøring av natur, hvordan uterom kan utformes for økt opplevd trygghetsfølelse, hvordan aktivitetssoner kan programmeres samt hvordan treffsteder ute kan utformes. På et personlig plan har oppgaven vært meningsfull for oss, spesielt med tanke på dagens situasjon hvor tusenvis av ukrainske flyktninger har ankommet Norge.

UTFORDRINGER

Ved valg av mottak hadde vi først Tingvoll asylmottak som prosjektområde. Denne avtalen frafalt og vi ble nødt til å finne et nytt mottak som prosjektområde. Prosessen ble dermed noe forsinket ved oppstart.

Med mangel på krav direkte rettet mot utearealer ved norske asylmottak hadde vi et begrenset grunnlag å gå ut i fra. Dette ga oss et stort spillerom, men også få rammer. Innledningsvis, men også underveis, i oppgaven har det vært utfordrende å balansere en visjonær og realistisk retning for oppgaven. Oppgavens visjonære retning med fokus på sosial bærekraft har i blant stridit med omtanker til miljømessig bærekraft. Hvor hovedplanforslaget viser totalrenovering av utearealene.

Innenfor det valgte prosjektområdet Nome asylmottak var terrenget en utfordring i forhold til universell utforming og overvannshåndtering. Denne utfordringen ble forsterket med plangrepet "utgraving". Vi befarte området kun på vinterstid og prosjekterte med dette utgangspunktet, sammen med innspill fra mottakets ansatte. Ved tilsendt bildemateriale i ettertid av en vårsituasjon ble behovet for klesstativ utendørs avdekket. Det ble ikke gitt anledning til å inkludere dette behovet i vår prosjektering.

Med en fokusgruppe i oppgaven kan oppgaven reise spørsmål om hvordan de resterende brukergruppene blir ivaretatt i oppgavens prosjektering. I tillegg til kvinnelige beboere er barn inkludert i prosjekteringen med fokus på lek. Programmeringen og utformingen av prosjektområdet vil dermed også kunne være appellerende for barnefamilier. Enslige menn er isolert sett ikke programmert for. Det kan dog tenke seg at enslige menn også kan benytte samlingsstedet i uterommet i tilknytning administrasjonsbygget, samt eksisterende ballbaner.

VEIEN VIDERE

Vi håper oppgaven kan inspirere flere til å utforske utforming av utearealer i tilknytning asylmottak. Vi håper oppgaven vil bringe behovet for aktiviserende utearealer ved asylmottak på agendaen. Videre håper vi at viktigheten av utforming av asylmottaks uteareal kan inspirere involverte aktører til å oppgradere utearealer i tilknytning norske asylmottak.

FIGURLISTE

Alle foto er gjengitt med tillatelse, eller har fri lisens.

Dersom ikke annet er oppgitt er figurene produsert av forfatterne. Egne figurer er ikke nummerert eller referert til.

Egenproduserte kart og illustrasjoner tar utgangspunkt i følgende kartdata:

Kartdatene er FKB-data, Matrikkeldata og N20-data i UTM32 Euref89 og er lastet ned fra Geonorge januar 2022. Laget av Geovekst.

Figur 1: El-Din, H. (2022). (foto).

Figur 2 & 3: Helland, B. (2005). (foto) *Veiskillet, boliger for rusavhengige*. I: Støa, E., Hauge, Å. L., Denizou, K., Øwre, R. & Grønseth, A., (2016). *Bokvalitet i asylmottak: En veileder*. Veileder fra NTNU og Sinteffra 05/2016. Tilgjengelig fra: [Bokvalitet i asylmottak En veileder](#) (lest 16.02.2022).

Figur 4 & 5: Tuxen, L. (u.å.). *Terapihaven Nacadia i Hørsholm*. Tilgjengelig fra: [Terapihaven Nacadia i Hørsholm \(realdania.dk\)](#) (lest 26.03.2022).

Figur 6 & 7: Lygum, V. L. (u.å.). *Danners have*. Tilgjengelig fra: [Danners have – Rumsans](#) (lest 20.03.2022)

Figur 8 & 9: FAKTI. (u.å.). *Velkommen i FAKTIs dejlige have*. Tilgjengelig fra: [Haven | FAKTI](#) (lest 19.03.2022). 02.05.22).

Figur 10 & 11: Brüning, V., Fotosally, Meckel, D., Holthaus, J. & Moseley, F. (2014). *Refugees Company for Crafts and design*. Tilgjengelig fra: [Galerie | CUCULA](#) (lest 18.03.2022).

Figur 12: Gentin, S. (2018). *An example of nature-based integration from Denmark (Nature friend)*. I: Gentin, S., Chondromatidou, A. M., Pitkänen, K., Dolling, A., Præstholt, S. & Pálsdóttir, A. M. (2018). *Defining nature-based integration Perspectives and practices from the Nordic countries*. Rapport fra The Finnish environment institute 16/2018. Tilgjengelig fra: [Defining nature-based integration](#) (lest 01.02.2022).

Figur 13 & 14: NIBIO. (u.å. a). (kart). Tilgjengelig fra: [Kilden - Solbakken asylmottak](#) (lest 02.02.2022).

Figur 15 & 16: Nygård, B. (2022). (foto).

Figur 17 & 18: NIBIO. (u.å. b). (kart). Tilgjengelig fra: [Kilden - Tingvoll asylmottak](#) (lest 02.02.2022).

Figur 19 & 20: Tidens krav (u.å.). *Tingvoll, Asylmottak | UDI har sagt opp avtalen om asylmottak: – Hensikten er uavbrutt drift*. Tilgjengelig fra: [UDI har sagt opp avtalen om asylmottak: – Hensikten er uavbrutt drift](#) (lest 04.05.2022).

Figur 21 & 22: NIBIO. (u.å. c). (kart). Tilgjengelig fra: [Kilden - Vang mottakssenter](#) (lest 03.02.2022).

Figur 23: HERO (u.å.). *Om Hero Norges rolle*. Tilgjengelig fra: [Om Hero Norges rolle](#) (lest 07.05.2022).

Figur 24: Moen, T. (u.å.). *Mottak på Toten og Hobøl legges ned*. Tilgjengelig fra: [Mottak på Toten og Hobøl legges ned – kan ta imot cirka 70 asylsøkere i Vang](#) (lest 04.05.2022).

Figur 25 & 26: NIBIO. (u.å. d). (kart). Tilgjengelig fra: [Kilden - Vinstra asylmottak](#) (lest 03.02.2022).

Figur 27 & 28: Tørmo, E. M. (2022). (foto).

Figur 29: NIBIO. (u.å. e). (kart). Tilgjengelig fra: [Kilden - Nome](#) (lest 18.01.2022).

Figur 30: Widerø Flyveselskap (1958). *Widerøe Flyveselskaps flyfoto fra Holla kommune : Dagsrud*. Tilgjengelig fra: [Widerø Flyveselskap Dagsrud](#) (lest 12.03.2022).

Figur 31: Schallmo, D., Lang, K. & Williams, C. A. (2018). *Roadmap for Design Thinking*. I: Schallmo, D., Lang, K. & Williams, C. A. (2018). *An Integrated Design Thinking Approach-Literature Review, Basic Principles and Roadmap for Design Thinking. Juli 17-20, 2018*. Stockholm: The ISPIIM Innovation Conference.

Figur 32: Jørgensen, B. L. (2022). (foto).

Figur 33: Geovekst (2015). *Ortofoto av Dagsrud, Nome i UTM32 Euref89 fra 19.8.15* Tilgjengelig fra: [Norge i bilder](#) (lest 25.01.2022).

Figur 34: Norges geologiske undersøkelse (u.å.). *Løsmasser - Nasjonal løsmassedatabase*. Tilgjengelig fra: [Løsmasser Nasjonal løsmassedatabase](#) (lest 03.03.2022).

Figur 35: Geovekst (2015). *Ortofoto av Dagsrud, Nome i UTM32 Euref89 fra 19.8.15* Tilgjengelig fra: [Norge i bilder](#) (lest 25.01.2022).

Figur 36, 37, 38, 39, 40: Jørgensen, B. L. (2022). (foto).

Figur 41: Geovekst (2015). *Ortofoto av Dagsrud, Nome i UTM32 Euref89 fra 19.8.15* Tilgjengelig fra: [Norge i bilder](#) (lest 25.01.2022).

Figur 42: Eiermann, G. (2022). *Crocus*. Tilgjengelig fra: [Crocus](#) (lest 03.04.2022).

Figur 43: Elite planter (u.å. a). *Weigela florida 'Korea' E*. Tilgjengelig fra: [Eliteplanter Weigela florida](#) (lest 01.04.2022).

Figur 44: Vestplant (u.å.). *Omphalodes verna*. Tilgjengelig fra: [Vestplant Omphalodes verna](#) (lest 01.04.2022).

Figur 45: Elite planter (u.å. b). *Spiraea betulifolia 'Tor' E*. Tilgjengelig fra: [Spiraea betulifolia 'Tor' E](#) (lest 01.04.2022).

Figur 46, 47 & 48: Asak miljøstein (2021). *Asak-katalog 2021*. Tilgjengelig fra: [Asak-katalog-2021](#) (lest 18.04.2022).

Figurer til vedlegg:

Figur a: Unsplash (2016). *Uten navn*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/fDostEIVhN8> (lest 01.02.2022).

Figur b: Unsplash (2021 a). *Bio seed tomatoes self-sufficiency self support*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/hGMrNhr4PFg> (lest 01.02.2022)

Figur c: Unsplash (2020 a). *Children sledding in the winter*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/gwuyrpzQyG4> (lest 01.02.2022).

Figur d: Unsplash (2021 b). *Uten navn*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/WddCult7llk> (lest 01.02.2022).

Figur e: Unsplash (2020 b). *Uten navn*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/PFfA3xIHfBQ> (lest 01.02.2022).

Figur f: Unsplash (2020 c). *Uten navn*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/ZGRB8TMT6zQ> (lest 01.02.2022).

Figur g: Unsplash (2021 c). *The artist's studio • in the atelier of the Italian artist and decorator Francesca Zoboli*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/F9zBvOuTHgM> (lest 01.02.2022).

Figur h: Unsplash (2018). *Athletics, Health & Wellness*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/3ckWUnaCxzc> (lest 01.02.2022).

Figur i: Unsplash (2020 d). *Uten navn*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/nXVP9MmUFVA> (lest 01.02.2022).

Figur j: Unsplash (2014). *View of a setting sun from a ledge*. Tilgjengelig fra: <https://unsplash.com/photos/Tz2ffSTNaKA> (lest 01.02.2022).

Figur k: Sanitetskvinnene (u.å.). *Mestring og tilhørighet skaper god helse*. Tilgjengelig fra: <https://sanitetskvinnene.no/aktiviteter-pa-asylmottak-0> (lest 01.02.2022).

LITTERATURLISTE

Aas, G., Runhovde, S.R., Strype, J. og Bjørgo, T. (2010) *Trygghet i det offentlige rom – i åtte norske kommuner og bydeler*. Oslo: Politihøgskolen.

Adams-Price, C. E. & Morse, L.W. (2018). Crafts as serious hobbies: Impact and benefits in later life. *Craft Research*, 9 (1). doi: 10.1386/crre.9.1.93_1

Aj produkter. (u.å.). *Utebenker til park og uteområde*. Tilgjengelig fra: [Aj Produkter - Utebenker til park og uteområde](#) (lest 02.05.2022).

Atrium hagemøbler. (u.å.). *Åminne stort utekjøkken sett med vask og 2 hyller - hvit*. Tilgjengelig fra: [Atrium hagemøbler - Åminne stort utekjøkken sett med vask og 2 hyller - hvit](#) (lest 02.05.2022).

Austinå, A., & Risan, C. (2016). *Høringsuttalelse - NOU 2011: 10. I velferdsstatens venterom, om mottakstilbudet for asylsøkere*. Rapport fra NOAS 08.2016. Tilgjengelig fra: [Høringsuttalelse – NOU 2011: 10](#) (lest 03.04.2022).

Bahus, V. B. (2022). *Asylmottak*. Tilgjengelig fra: [asylmottak – Store norske leksikon](#) (lest 02.02.2022).

Billigvvs. (u. å.). *Konisk mast Ø60 mm LPH 3,5M for nedgraving*. Tilgjengelig fra: [Konisk mast Ø60 mm LPH 3,5M for nedgraving | 10164207 | BilligVVS.no](#) (lest 02.05.2022).

Bowler, D. E., Buyung-Ali, L. M., Knight, T. M. & Pullin, A. S. (2010). A systematic review of evidence for the added benefits to health of exposure to natural environments. *BMC Public Health*, 10 (456): doi:10.1186/1471-2458-10-456.

Bygghjemme. (u. å.). *Nordic Multi Hagehus 9,5m2*. Tilgjengelig fra: [Bod PLUS Nordic Multi Hagehus 9,5 m² 16858-1-PL \(bygghjemme.no\)](#) (lest 02.05.22).

Byggeshop. (u.å.). *Gangbaneheller, 30 x 45 x 10 cm, Grå, fra Aaltvedt*. Tilgjengelig fra: [Gangbaneheller, 30 x 45 x 10 cm, Grå, fra Aaltvedt](#) (lest 02.05.22).

Carmona, M., Tiesdell, S., Heath, T. & Oc, T. (2010). *Public Places Urban Spaces - The Dimensions of Urban Design*. 2. utg. England: Routledge.

CSC Truck. (u.å.). *ISUZU FTR vannbrannbil*. Tilgjengelig fra: [ISUZU FTR vannbrannbil \(6000 liter\)](#) (lest 01.03.2022).

Dalgard, S.O. & Thapa, S. B. (2007). Immigration, social integration and mental health in Norway, with focus on gender differences. *BioMed Central*, doi: 10.1186/1745-0179-3- 24.

Fakti's. (u. å.) *Velkommen i faktis dejlige have*. Tilgjengelig fra: <https://www.fakti.dk/haven/> (lest 26.04.2022).

Forente Nasjoner. (2022). Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn. s.l.: Forente Nasjoner. Tilgjengelig fra: [Bærekraftige byer og lokalsamfunn](#) (lest 09.03.2022).

Fyhri, A., Hauge, Å., & Nordh, H. (2012) *Norsk miljøpsykologi Mennesker og omgivelser*. Oslo: Sintef akademisk forlag.

Gehl, J. (2010) *Byer for mennesker*. København: Bogværket.

Gentin, S., Chondromatidou, A. M., Pitkänen, K., Dolling, A., Præstholt, S. & Pálsdóttir, A. M. (2018). Defining nature-based integration Perspectives and practices from the Nordic countries. Rapport fra The Finnish environment institute 16/2018. Tilgjengelig fra: [Defining nature-based integration](#) (lest 01.02.2022).

Grusbutikken. (u.å. a). *Lekesand 0-2 mm*. Tilgjengelig fra: [Grusbutikken Lekesand 0-2 mm](#) (lest 02.05.2022).

Grusbutikken. (u.å. b). *Pukk 4-8 mm*. Tilgjengelig fra: [Grusbutikken Pukk 4-8 mm](#) (lest 02.05.2022).

Hansen, L. (2013). *Holder sammen i tykt og tynt*. Tilgjengelig fra: [Nome kommune femti år – NRK Vestfold og Telemark](#) (lest 03.02.22).

Hauge, Å. L., Denizou, K. & Støa, E. (2015). *Bokvalitet på norske asylmottak Casestudier*. Rapport fra SINTEF akademisk forlag. Tilgjengelig fra [SINTEF Open: Bokvalitet på norske asylmottak](#) (lest 14.02.2022).

Helsedirektoratet. (2021). *Sektorrapport om folkehelse 2021. Rapport fra Helsedirektoratet*. Tilgjengelig fra: [Sektorrapport om folkehelse 2021 - Helsedirektoratet](#) (06.05.2022).

Hjemfint. (u. å. a). *Gjerde Classical 2*. Tilgjengelig fra: [Gjerde Classical 2 - 1395,- - Hjemfint.no](#) (lest 02.05.2022).

Hjemfint. (u. å. b). *Mars drivhus*. Tilgjengelig fra: [Mars drivhus - 9 m² - Salg -16% - 9195,- - Hjemfint.no](#) (lest 02.05.2022).

Hilland, L. & Aarekol, M. (2021). Han har bodd på asylmottak i over ti år. – Ingen vil leve det livet jeg lever sammen med meg. *Bergens Tidende*. Tilgjengelig fra: [Han har bodd på asylmottak i over ti år. – Ingen vil leve det livet jeg lever sammen med meg](#) (lest 24.01.22).

Hoem, J. (2009). *Veiskillet - fast bosted for bostedsløse*. Tilgjengelig fra: [Veiskillet - fast bosted for bostedsløse ~ Arkitektur & Miljøteknologi \(arkitektturnytt.no\)](#) (lest 26.04.22).

Horghagen, S. (2016). Fra avmakt til makt over eget hverdagsliv gjennom kulturelle aktiviteter. *Tidsskrift for Psykisk Helsearbeid*: 1504-3010. doi: 10.1826.

Hudson, C. & Rönnblom, M. (2008) The Woman Made City – Feminist Utopia or Practical Possibility?. I: Deneffe, S. (red.) *Utopies féministes et expérimentations urbaines*. s. 74-81. Rennes: Presses Universitaires de Renne.

Importpris. (u.å.). *Lamell hagekompost 90x90x90 cm - impregnert furu*. Tilgjengelig fra: [Importpris - Lamell hagekompost 90x90x90 cm - impregnert furu](#) (lest 02.05.2022).

Jacobs, J. (1961). *The Death and Life of Great American Cities*. Bristol: Policy Press.

Jansson, M., Fors, H., Lindgren, T. & Wistrom, B. (2013). Perceived personal safety in relation to urban woodland vegetation - A review. *Urban Forestry & Urban Greening*, 12, 127-133.

Jorgensen, A., Hitchmough, J. & Calvert, T. (2002). *Woodland spaces and edges: their impact on perception of safety and preference*. *Landscape and Urban Planning*, 60, 135-150.

Jula. (u.å.). *Redskapsbod*. Tilgjengelig fra: [Jula - Redskapsbod](#) (lest 02.05.2022).

Kosdesign. (u. å). *Vannspeil*. Tilgjengelig fra: [Vannspeil rustfritt 5-års garanti | KosDesign](#) (lest 02.05.2022).

Kull, M. (2003). Physical activity and mental health: Relationships between depressiveness, Psychological disorders and physical activity in women. *Biology of Sport*, 20 (2).

Lax, J., Faehnle, M. & Galanakis, M. (2013). Promoting interculturalism by planning of urban nature. *Urban Forestry & Urban Greening* 12(2): 183-190. doi: 10.1016/j.ufug.2013.02.002.

Listerborn, C. (1999) Kroppens plass i rummet. *Nordisk Arkitekturforskning*, vol. 12 (2), s. 9-19.

LO Stat. (u.å.). *Prinsipp- og handlingsprogram, LO Stat 2022-2024*. Tilgjengelig fra: [Prinsipp- og handlingsprogram, LO Stat 2022-2024](#) (lest 10.04.2022).

Louis poulsen (u.å. a). *Flindt Plaza*. Tilgjengelig fra: [Flindt Plaza - Louis Poulsen Utendørs belysning. Lystmaster.](#) (lest 02.05.2022).

Louis poulsen /u.å. b). *Flindt Garden Pullert*. Tilgjengelig fra: [Flindt Grden Pullert.](#) (lest 02.05.2022).

Marcus, C. C. & Sachs, N. A. (2014). *Therapeutic Landscapes. An Evidence-Based Approach to Designing Healing Gardens and Restorative Outdoor Spaces*. New Jersey: John Wiley & Sons.

Maruthaveeran, S. & Konijnendijk van den Bosch, C. (2014). *A socio-ecological exploration of fear of crime in urban green spaces –A systematic review*, b. 13. s.l.: s.n.

Maslow, A. (1943). A Theory of Human Motivation *Psychological Review*, 50 (4): 369-397. s.l.: s.n.

Meld. St. 6 (2012-2013). En helhetlig integreringspolitikk. Oslo: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Tilgjengelig fra: Meld. [St. 6 \(2012–2013\) Melding til Stortinget En helhetlig integreringspolitikk](#) (lest 25.04.2022).

Meyer, S., Fyhri, A., Evensen, E., Nordh, H. & Ævarsson, G. (2019). *Hvordan skape trygge og levende byrom?* Oslo: Transportøkonomisk institutt.

Miljøstein. (u.å. a). *Megastep 105x35x15cm Trappetrinn Betong Grå*. Tilgjengelig fra: [Miljøstein - Megastep 105x35x15cm Trappetrinn Betong Grå](#) (lest 02.05.2022).

Miljøstein. (u.å. b). *Megawall Garden Helblokk 40x20x15cm Grå Støttemur*. Tilgjengelig fra: [Megawall Garden Støttemur farge: Grå 40x20x15cm | Benders | Miljøstein \(miljosteин.no\)](#) (lest 02.05.2022).

Miljøstein. (u.å. c). *Train Støttemur 30x20x15cm Blokk*. Tilgjengelig fra: [Miljøstein - Train Støttemur 30x20x15cm Blokk](#) (lest 02.05.2022).

Mohapatra, S. og Kulnik, S. T. (2021) Kitchen-related task used in occupational therapy during rehabilitation of adults with acquired brain injury: *A systematic review, British Journal of Occupational Therapy*, 84(1), s. 22-41. doi:10.1177/0308022620950975.

Monter. (u.å.). *Terrassekalkulator*. Tilgjengelig fra: [Monter - Terrassekalkulator](#) (lest 02.05.2022).

Mozingo, L. (1989). Women and Downtown Open Spaces. *Places*, 6 (1): 0731-0455.

Mydland, U. (2021). *Master i landskapsarkitektur - Case: Tingvoll*. (e-post til Veslemøy Vårlid 04.10.2021).

Net on net. (u.å.). *Gassgrill med 3 kraftige brennere og iGrill-støtte*. Tilgjengelig fra: [Netonnet - Gassgrill med 3 kraftige brennere og iGrill-støtte](#) (lest 02.05.2022).

NIBIO. (2017). *Beskrivelse av avsetningstypene*. Tilgjengelig fra: [Beskrivelse av avsetningstypene - Nibio](#) (lest 23.03.2022).

NIBIO. (u.å.). *Kilden*. Tilgjengelig fra: [Kilden - Nibio](#) (lest 02.02.22).

Nome kommune. (2017). *Kommuneplanens samfunnsdel*. Tilgjengelig fra: [Kommuneplanens samfunnsdel - Nome kommune](#) (lest 02.02.2022).

Nome kommune. (u.å.). *Kulturhistorie gjennom tidene i Nome kommune*. Tilgjengelig fra: [Kulturminner i kommunen](#) (lest 01.02.2022).

Nordaunet, O. M. (2019). Aktiviteter i et recovery-perspektiv. En litteraturgjennomgang. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 16 (2): 70-79.

Nordh, H. Meyer, F.S. Evensen, H,K. (2019). *Vegetasjonsutforming for trygghet i parker*. Tilgjengelig fra: [Vegetasjonsutforming for trygghet i parker - Tiltakskatalog for transport og miljø](#) (lest 01.01.2022).

NOU 2011:10. *I velferdsstatens venterom: Mottakstilbudet for asylsøkere*. Tilgjengelig fra: [Norges offentlige utredninger 2011: 10 I velferdsstatens venterom](#) (lest 01.05.22).

Nygård, B. (2022). *Master Landskapsarkitektur Utearealer - Asylmottak* (e-post til Veslemøy Vårlid 28.01.2022).

Olszewska-Guizzo, A., Barbosa, F. & Farinha-Marques, P. (2014). *Urban Planning, Neurosciences and Contemplation For Improving Well-being in Our Cities*. February 02-13.

Pierce, D. (2014). *Occupational science for occupational therapy*. Thorofare, NJ, Slack Incorporated.

Plantasjen. (u.å.). *Blomsterløk*. Tilgjengelig fra: [Plantasjen Blomsterløk](#) (lest 02.05.2022).

Realdania. (u. å.). *Terapihaven Nacadia i Hørsholm*. Tilgjengelig fra: [Terapihaven Nacadia i Hørsholm \(realdania.dk\)](#) (lest 26.03.2022).

Sanitetskvinnene. (2022). *Samtale vedrørende utearealer ved norske asylmottak* (e-post til representant i Sanitetskvinnene 12.03.2022).

Schallmo, D., Lang, K. & Williams, C. A. (2018). *An Integrated Design Thinking Approach-Literature Review, Basic Principles and Roadmap for Design Thinking*. Juli 17-20, 2018. Stockholm: The ISPIM Innovation Conference.

Scherg, R. H. (2018). Utryghed som fænomen. Er man tryk, hvis man ikke er utryk? *Det Kriminalpræventive Råd*.

St.meld. nr. 39 (1987-1988). Om innvandringspolitikken. Oslo: Justis- og beredskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå. (2021). *Nome (Vestfold og Telemark). Befolkning*. Tilgjengelig fra: [Kommunefakta Nome - SSB](#) (lest 21.04.2022).

Steg, L. & Groot, J. I. M. D. (2019). *Environmental psychology*. Toronto: Wiley.

Støa, E., Hauge, Å. L., Denizou, K., Øwre, R. & Grønseth, A., (2016). *Bokvalitet i asylmottak: En veileder*. Veileder fra NTNU og Sinteffra 05/2016. Tilgjengelig fra: [Bokvalitet i asylmottak En veileder](#) (lest 16.02.2022).

Støa, E., Hauge, Å. L., Thorshaug, R. Ø., Denizou, K. (2017). *Bokvalitet som asylopolitikk*. Tilgjengelig fra: [Bokvalitet som asylopolitikk - Arkitektur N \(arkitektur-n.no\)](#) (lest 06.04.2022).

Søholt, S. & Holm, A. (2010). *Desentraliserte asylmottak og bosetting*. Rapport fra Norsk institutt for by- og regionforskning 13/2010. Tilgjengelig fra: [Desentraliserte asylmottak og bosetting](#) (lest 10.10.2021).

Søve. (u.å.). *Workout set 2 med kube - grå/sort*. Tilgjengelig fra: [Søve - Workout set 2 med kube – grå/sort](#) (lest 02.05.2022).

Thornæs, G. (2022). *Tingvollvågen*. Tilgjengelig fra: [Tingvollvågen – Store norske leksikon](#) (lest 02.02.2022).

Thurmann-Moe, D. (2017). *Farger til folket - Arkitektur, interiør, mote*. 1. utg. Latvia: Cappelen Damm.

Trigonor. (u. å.). *Balansesetokker*. Tilgjengelig fra: [Balansesetokker Ø16-18 x H10-50 cm, 10 stk - Trigonor AS](#) (lest 02.05.22).

Tørmo, E.M. (2022). *Bilder uteareal*. (e-post til Amira Nasr 28.01.2022).

Utlendingsdirektoratet. (2019a). *Generelle krav til drift av asylmottak*. Kravspesifikasjoner. Oslo: Utlendingsdirektoratet.

Utlendingsdirektoratet. (2019b). *Rapport fra UDIs kontroll av Vang asylmottak*. Rapport fra Utlendingsdirektoratet 09/2019. Tilgjengelig fra: [Kontraktsoppfølging av asylmottak - UDI](#) (lest 29.01.2022).

Utlendingsdirektoratet. (2020a). *Asylsøknader etter statsborgerskap, aldersgruppe og kjønn (2020)*. Tilgjengelig fra: [Asylsøknader etter statsborgerskap, aldersgruppe og kjønn \(2020\) - UDI](#) (lest 27.04.2022).

Utlendingsdirektoratet. (2020b). *Beboere i asylmottak etter asylmottak og måned (2020)*. Tilgjengelig fra: [Beboere i asylmottak etter asylmottak og måned \(2020\) - UDI](#) (lest 28.01.2022).

Utlendingsdirektoratet. (u.å. a). *Dette skjer når du har søkt om beskyttelse (asyl)*. Tilgjengelig fra: [Dette skjer når du har søkt om beskyttelse \(asyl\) - UDI](#) (lest 27.04.2022).

Utlendingsdirektoratet. (u.å. b). *Ord og begreper*. Tilgjengelig fra: [Ord og begreper - UDI](#) (lest 10.10.2021).

Vedora. (u. å.). *Plantejord 40L*. Tilgjengelig fra: [Kjøp Plantejord 40L sekk med levering i hele Oslo og Omegn](#) (lest 02.05.2022).

Vestfold og Telemark fylkeskommune. (2020). *Å utvikle Vestfold og Telemark - verdiskaping gjennom grønn omstilling. Regional planstrategi 2020-2024*. Tilgjengelig fra: [Vestfold og Telemark fylkeskommune - Vedtatte planer og strategier](#) (lest 21.04.2022).

Vidaxl. (u. å. a). *VidaXL Veggmontert pergola 5x3x2,1 m tre*. Tilgjengelig fra: [Veggmontert pergola | vidaXL.no](#) (lest 02.05.2022).

Vidaxl. (u. å. b). *VidaXL Plantekasse impregnert furu 120x120x40 cm*. Tilgjengelig fra: [vidaXL Plantekasse](#) (lest 03.05.2022).

Vogt, L. F. (2021). *Asylmottak blir lagt ned etter 23 år: – Bygda blir ein fattigare stad*. Tilgjengelig fra: [Asylmottaket Grindaheim i Valdres blir lagt ned etter 23 år i drift: – Vang blir ein fattigare stad](#) (lest 29.01.2022).

Ziersch, A. & Due, C. (2018). A mixed methods systematic review of studies examining the relationship between housing and health for people from refugee and asylum seeking backgrounds. *Social Science & Medicine*, 213: 199-219. Tilgjengelig fra: [A mixed methods systematic review of studies examining the relationship between housing and health for people from refugee and asylum seeking backgrounds](#) (lest 01.01.2022).

Zou, P., Kadri, Z., Shao, J., Wang, X., Luo, Y., Zhang, H. & Banerjee, A. (2021). Factors Influencing Physical Activity Participation among Midlife Immigrant Women: A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health* (18) 5590. Tilgjengelig fra: [Factors Influencing Physical Activity Participation among Midlife Immigrant Women](#) (lest 01.01.2022).

VEDLEGG A

NSD NORSK SENTER FOR FORSKNINGSDATA

NSD sin vurdering

Prosjekttittel

Datainnsamling og analysearbeid på Tingvoll asylmottak

Referansenummer

715406

Registrert

11.08.2021 av Amira Nasr El-Din - amira.nasr.el-din@nmbu.no

Behandlingsansvarlig institusjon

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet – NMBU / Fakultet for landskap og samfunn / Institutt for landskapsarkitektur

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Katinka Horgen Evensen, katinka.evensen@nmbu.no, tlf: +4767231257

Type prosjekt

Studentprosjekt, masterstudium

Kontaktinformasjon, student

Amira Nasr El-Din, amiranaser1104@gmail.com, tlf: 96868066

Prosjektperiode

01.09.2021 - 30.06.2022

Status

08.09.2021 - Vurdert

Vurdering (1)

08.09.2021 - Vurdert

Det er vår vurdering at behandlingen av personopplysninger i prosjektet vil være i samsvar med personvernlovgivningen så fremt den gjennomføres i tråd med det som er dokumentert i meldeskjemaet med vedlegg den 08.09.2021, samt i meldingsdialogen mellom innmelder og NSD. Behandlingen kan starte. Vi forutsetter at svar fra UDI lastes opp i meldeskjema når dette foreligger.

DEL PROSJEKTET MED PROSJEKTANSVARLIG

For studenter er det obligatorisk å dele prosjektet med prosjektansvarlig (veileder). Del ved å trykke på knappen «Del prosjekt» i menylinjen øverst i meldeskjemaet. Prosjektansvarlig bes akseptere invitasjonen innen en uke. Om invitasjonen utløper, må han/hun inviteres på nytt.

TYPE OPPLYSNINGER OG VARIGHET

Prosjektet vil behandle alminnelige kategorier av personopplysninger frem til 30.06.2022

LOVLIG GRUNNLAG

Prosjektet vil innhente samtykke fra de registrerte til behandlingen av personopplysninger. Vår vurdering er at prosjektet legger opp til et samtykke i samsvar med kravene i art. 4 og 7, ved at det er en frivillig, spesifikk, informert og utvetydig bekreftelse som kan dokumenteres, og som den registrerte kan trekke tilbake. Lovlig grunnlag for behandlingen vil dermed være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a.

PERSONVERNPRINSIPPER

NSD vurderer at den planlagte behandlingen av personopplysninger vil følge prinsippene i personvernforordningen om:

lovlighet, rettferdighet og åpenhet (art. 5.1 a), ved at de registrerte får tilfredsstillende informasjon om og samtykker til behandlingen
formålsbegrensning (art. 5.1 b), ved at personopplysninger samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og ikke behandles til nye, uforenlige formål
dataminimering (art. 5.1 c), ved at det kun behandles opplysninger som er adekvate, relevante og nødvendige for formålet med prosjektet
lagringsbegrensning (art. 5.1 e), ved at personopplysningene ikke lagres lengre enn nødvendig for å oppfylle formålet

DE REGISTRERTES RETTIGHETER

Så lenge de registrerte kan identifiseres i datamaterialet vil de ha følgende rettigheter: åpenhet (art. 12), informasjon (art. 13), innsyn (art. 15), retting (art. 16), sletting (art. 17), begrensning (art. 18), underretning (art. 19), dataportabilitet (art. 20).

NSD vurderer at informasjonen om behandlingen som de registrerte vil motta oppfyller lovens krav til form og innhold, jf. art. 12.1 og art. 13.

Vi minner om at hvis en registrert tar kontakt om sine rettigheter, har behandlingsansvarlig institusjon plikt til å svare innen en måned.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER

NSD legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

For å forsikre dere om at kravene oppfylles, må dere følge interne retningslinjer og/eller rådføre dere med behandlingsansvarlig institusjon.

MELD VESENTLIGE ENDRINGER

Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til NSD ved å oppdatere meldeskjemaet. Før du melder inn en endring, oppfordrer vi deg til å lese om hvilke type endringer det er nødvendig å melde: <https://www.nsd.no/personverntjenester/fylle-ut-meldeskjema-for-personopplysninger/melde-endringer-i-meldeskjema>

Du må vente på svar fra NSD før endringen gjennomføres.

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

NSD vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til med prosjektet!

VEDLEGG B

SPØRREUNDERSØKELSESGUIDE

Generell informasjon	
Deltagere av workshop	Ansatte ved Nome Asylmottak
Antall:	3 mottaksansatte
Roller:	Spørreundersøkelsesleder: Veslemøy Sekretær: Amira
Varighet:	09.00-10.00 x
Intervjuprosessen	
Tema	
1.	Før workshop: <ul style="list-style-type: none"> - Klargjøre bilder og markeringstusjer for workshopen - Klargjøre roller for workshopen. Hvem stiller spørsmål og hvem skal ta imot og respondere på informasjon fra brukere? - Lese bakgrunnsinformasjon om deltakerne ved behov - Skrive ut samtykkeskjema og kartgrunnlag
2.	Starte intervjuet: <ul style="list-style-type: none"> - Ønske velkommen - Introdusere intervjuer og sekretær - Forklare våre roller og bakgrunn - Informere om deltakerne om premissene for workshopen Tidsbegrensning: <ul style="list-style-type: none"> - Det er lagt av 50 minutter (evt. pause ved behov). Forklare hensikt og mål med intervjuet: <ul style="list-style-type: none"> - Hensikten er kartlegge bruken av utearealene ved mottaket og nærmiljøet, samt innhente informasjon om behovene til kvinnene ved mottaket. Signering av dokument om samtykke
3.	Intervjudel: : <ul style="list-style-type: none"> - Stille spørsmål som er planlagt på forhånd. Spørsmålene etterfølges av oppfølgingsspørsmål som underbygger svarene vi får. - Skrive ned informasjon og svar som er gitt av deltakerne. - Dele ut kartgrunnlag der deltakerne bes ringe rundt stederr beboerne oppholder seg / unngår.
4.	Utdeling av bildemateriale: <ul style="list-style-type: none"> - Deltakerne bes om å ringe rundt aktiviteter som de mener tiltaler til de kvinnelige beboerne - Deltakerne bes om å ringe rundt aktiviteter som de mener <u>IKKE</u> tiltaler de kvinnelige beboerne - 5 minutter / deltakerne er ferdige er lagt opp for bildeutvalget - Innhente data fra bildeutvelgningen og sette av tid til samtale for bakgrunn av valg. Dataene samles inn ved stikkordsform bildetaking av utvalgt materiale.
5.	Deltakernes spørsmål: <ul style="list-style-type: none"> - Intervjuobjektet har mulighet til å stille oss spørsmål om våre erfaringer og syn innenfor temaet.
6.	Avslutte intervjuet: <ul style="list-style-type: none"> - Informere om de neste stegene videre - Takke for deres tid

VEDLEGG C

Spørreundersøkelse - Nome asylmottak

Bruk av mottaket

- Hvordan brukes uteområdet idag?
 - Hvor og hvordan foregår bruken? Marker på kart.
 - Hvilke områder unngår de kvinnelige beboerne? Marker på kart.
- Hvordan bruker de kvinnelige beboerne uteområdet?
 - Hvilke kvaliteter ved bygningen, uteområdene og lokaliseringen er viktig for de?
 - Når bruker de det mest? Både tid på dagen og tid på året.
 - Er de oftest alene eller i grupper?
- Hva skal til for at de kvinnelige beboerne skal bruke uteområdet mer?
- Hvilke aktiviteter ønsker de seg skal tilrettelegges for?

Bruk av nærmiljøet

- Hvordan forholder de kvinnelige beboerne seg til lokalsamfunnet, og hvordan bruker de nærområdet? Marker på kart.
- Finnes det gode felles aktiviteter for beboerne og lokalbefolkning? Evt. hvor?

VEDLEGG D

Matlaging/grilling

Bål Figur a: (Unsplash, 2016).

Dyrking Figur b: (Unsplash, 2021 a).

Aking Figur c: (Unsplash, 2020 a).

Tur

Lesing

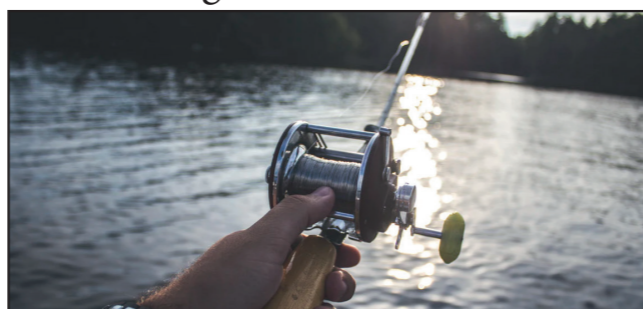
Strikking Figur d: (Unsplash, 2021 b).

Ski

Teater Figur e: (Unsplash, 2020 b).

Fisking Figur f: (Unsplash, 2020 c).

Trene

Ballspill

Kunst Figur g: (Unsplash, 2021 c).

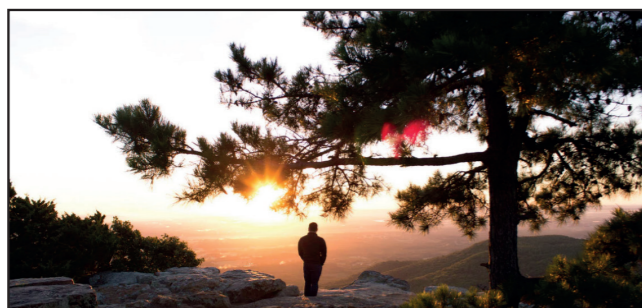
Musikk

Dans Figur h: (Unsplash, 2018).

Kontemplasjon Figur i: (Unsplash, 2020 d).

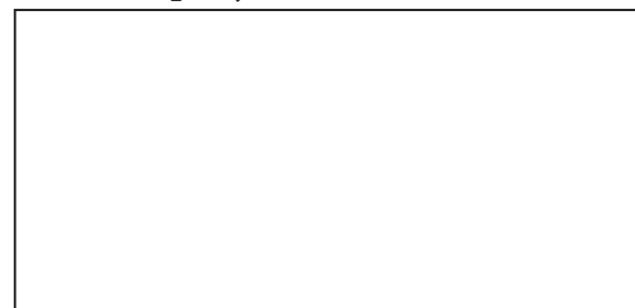
Være alene Figur j: (Unsplash, 2014).

Bygge/sløyde

Sykle Figur k: (Sanitetskvinnene, u.å.).

Annet?:

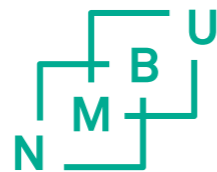
VEDLEGG E

Budsjettvennlig planforslag

Kategori	Elementer i hovedplan	Elementer som tas med videre i budsjettvennlig plan	Anslagsvis enhetspris (kvdmpris der det er oppgitt)	Referanse for pris
Dekke				
	Grus (dybde 5 cm)		125,- (m2)	Grusbutikken (u.å. b)
	Heller		520,- (m2)	Byggeshop (u.å.)
	Gress		130,- (m2)	Braathen
	Kork (tykkelse 5 cm)		1850,- inkludert anleggelse (m2)	Sandvikplay
	Sand (dybde 30 cm)		750,- (m2)	Grusbutikken (u.å. a)
Vegetasjon				
	Løk		35,- (m2)	Plantasjen (u.å.)
	Stauder		160,- (m2)	Braathen
	Busker		180,- (m2)	Braathen
	Jord til dyrking (per 40L)		79,-	Vedora (u.å.)
Benker & bord				
	Prefabrikerte utemøbler med kebony treverk og varmforsinket pulverlakkert stål av god kvalitet. Tilpasset forhåndsbestemte lengder og form gitt i plantegning.		8070,-	Miljølandskap
	Simple		2000,-	Aj produkter (u.å.)

	prefabrikerte utemøbler i tre			
Støttemur	Prefabrikerte betongblokker		750,-	Miljøstein (u.å. c)
Trapp	Prefabrikerte betongblokker		495,-	Miljøstein (u.å. a)
Sitteamfi	Prefabrikerte betongblokker		110,-	Miljøstein (u.å. b)
Kanter & renner	Storgatestein		811,-	Braathen
Belysning				
	Lyspullert m/høyde 0,7 m		4300,-	Louispoulsen (u.å. b)
	Lyspullert m/høyde 3,0 m		37 000,-	Louispoulsen (u.å. a)
	Lyktestolper m/høyde 7,0 m		4300,-	Billigvvs (u.å.)
Konstruksjoner				
	Drivhus		11 000,-	Hjemfint (u.å. b)
	Pergola		5000,-	Vidaxl (u.å. a)
	Vannspeil		2995,-	Kosdesign (u.å.)
	Redskapsbod		3000,-	Jula (u.å.)
	Kompostbinge		900,-	Importpris (u.å.)
	Vogn-/sykkelskjul	Kun vognskjul	23 219,-	Bygghjemme (u.å.)
	Utekjøkken		16 190,-	Atrium hagemøbler (u.å.)
	Gassgrill		6000,-	Net on net (u.å.)
	Støpejernsport		1395,-	Hjemfint (u.å. a)

	Utescene Kebony Furu	Kun plata	200 000,-	Monter (u.å.)
	Plantekasse		1100,-	Vidaxl (u.å. b)
Lek				
	Balansestokker		679,-	Trigonor (u.å.)
Apparater				
	Treningsapparater		125 000,-	Søve (u.å.)

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet
Norwegian University of Life Sciences

Postboks 5003
NO-1432 Ås
Norway